PEYGAMBERİMİZ

(aleyhissalatü vesselam

Mehmet Ali GÖNÜL

Semere: 00

•

Mizanpaj/Kapak:
İdeal Grafik

•

Baskı/Cilt:
GÜLMAT MATBAACILIK
Topkapı, Maltepe Mh. Fazıl
Paşa cd. No: 8/6
Zeytinburnu/İstanbul
Sertifika No: 49388

•

ISBN:
000-000-0000-00-0

Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 45997

Haziran/2026
Vezneciler/İstanbul

İrtibat:
Büyük Reşit Paşa Cd.
Yumni İş Merkezi
No: 16-B/40
Vezneciler / İstanbul
Tel: 0212 526 60 68
Fax: 0212 526 67 84

SEMERE

Peygamberimiz

(aleyhissalatü vesselam)

Mehmet Ali GÖNÜL

2. Kategori

İSTANBUL 2026

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ **11**
BİR DUA, BİR MÜJDE, BİR RÜYA! **13**

KUTLU NUR **15**
Fil Olayı 16
Cahiliye Dönemi 21
Büyük Doğum 22
Olaylar 23
Muhammed 25

SÜT ANNE **27**
Uğurlu Yetim 30
Beyaz Elbiseli İki Adam 32
Annesinin Yanında 33
Annesinin Vefatı 34
Dedesinin Yanında 36

EBU TALİP 39
Yetim Çoban 41
Muhammedü'l-Emin 41
Güzel Ahlâk 42
Düğün 43
Erdemliler Topluluğu 43
Ticaret İçin Şam Yolculuğu 45

KUTLU EVLİLİK 49
Evlatlık 50
Küçük Ali 51
Kâbe'nin Tamiri 52

VAHYİN GELİŞİ 57
Vahyin Kesilmesi 61
İlk Müslümanlar 61
İşkenceler 65
Davet 67
İşkence Görenler 72
Tehdit 75
Velid bin Muğire 77

HABEŞİSTAN'A HİCRET 79
Hz. Hamza'nın Müslüman Oluşu 80
Çekici Teklifler 81
Hz. Ömer'in Müslüman Oluşu 82

Habeşistan'a İkinci Hicret 85
Boykot ve Ambargo 88
Ayın Yarılması 90

HÜZÜN YILI 93
Hz. Hatice'nin Vefatı 93
Ebu Talip'in Vefatı 94
Taif'e Gidiş 95
Addas 96
Medineli İlk Müslümanlar 98
İsra ve Mi'rac 100
Birinci Akabe Biatı 103
İkinci Akabe Biatı 105

MEDİNE'YE HİCRET 109
Kubâ Köyü 117
"Dolunay" 118
İslâm Kardeşliği 121
Mescid-i Nebevi 121
Ezan 123
İslâm Devleti 124

ÜÇ BÜYÜK SAVAŞ 129
1- Bedir Savaşı 129
2- Uhud Savaşı 130
3- Hendek Savaşı 132

Hudeybiye Barışı 133
Ebu Basir 141
Elçiler 143

HAYBER'İN FETHİ 145
Kaza Umresi 151
Mute Savaşı 152

BÜYÜK FETİH 159
Mektup 162
Genel Af 167
Huneyn Savaşı 169
Taif Kuşatması 172
Heyetler 174

TEBÜK GAZASI 175
Hz. Ömer'in Bağışı 176
Hz. Osman'ın Bağışı 177
Yarış 178
Ağlayanlar 179
Taifliler 186

HAC 189
Zekât Memurları 191
Veda Haccı 192

HASTALIK DÖNEMİ 199
Vefat.....203
Kul Peygamber 207

ÖN SÖZ

"Andolsun, sizin için Allah'ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah'ın Resulünde güzel bir örnek vardır." (Ahzab suresi 21. ayet)

Müslümanlar için en güzel "Örnek İnsan", Yüce Allah tarafından madem bu ayetle gösterilmiş, öyleyse:

O'nun gibi yaşamak,

O'nun ahlakıyla ahlaklanmak,

O'nu her yönüyle örnek almak, bir Müslüman olarak görevimizdir.

Bilelim ki;

O'nu tanıyıp örnek almak, Kur'an'ı anlamak/kavramaktır. O'nu tanıyıp yolundan gitmek, en güzel ahlâk sahibi olmaktır.

O'nu tanımak; sevgiyi, şefkati ve merhameti öğrenmektir. Kısacası O'nu rehber edinmek, çevresine faydalı, her yönüyle **"Örnek Bir Müslüman"** olmaktır.

Onu tanımaya ve örnek almaya olan ihtiyacımız hiç bu kadar kendini hissettirmemişti.

Dolayısıyla bu çalışmamızın bizi yukarıda açıkladığımız gayeye ulaştırmasına vesile olmasını diliyorum. Çünkü kalplerin sahibi ve kalplere etki eden, sadece Allah'tır.

Gayret bizden, başarı Allah'tandır.

Mehmet Ali GÖNÜL

BİR DUA, BİR MÜJDE, BİR RÜYA!

Hz. İbrahim'in (a.s) Duası:

"Ey Rabbimiz! Onlara, içlerinden Sen'in ayetlerini kendilerine okuyacak, onlara kitap ve hikmeti öğretecek, onları temizleyecek bir **peygamber** gönder! Çünkü üstün gelen, her şeyi yerli yerince yapan yalnız Sen'sin!" (Bakara Suresi, 129)

Hz. İsa'nın (a.s) Müjdesi

"...Ey İsrailoğulları! Ben size Allah'ın peygamberiyim. Benden önceki Tevrat'ı tasdik edici, benden sonra gelecek bir peygamberi de ***–ki adı Ahmed'dir–*** müjdeleyici olarak (geldim)..." (Saf Suresi, 60)

Amine'nin Rüyası:

"Ey Amine! Bilmelisin ki sen, bu ümmetin Efendisi'ne hamilesin. Doğduğu zaman adını *Muhammed* koyasın."

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam buyurdu ki:

"Ben; babam İbrahim'in duası, kardeşim İsa'nın müjdesi ve annem Âmine'nin rüyasıyım." (Ahmed bin Hanbel, V, 262)

KUTLU NUR

Âdem aleyhisselam yaratıldığında, Yüce Allah alnına bir "Nur" yerleştirmişti. Bu Nur, onun alnından sonraki peygamberlerin alnına geçerek Hz. İbrahim aleyhisselam'a, oradan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın dedesi Abdulmuttalip'in, ondan da oğlu Abdullah'ın alnına kadar geçti.

Yıllar sonra Abdullah, 25 yaşlarında genç, yakışıklı bir delikanlı olunca Abdulmuttalip onu evlendirdi. Nasipte Âmine vardı. Âmine, Zühreoğulları diye bilinen bir kabileden Vehb adındaki uzak bir akrabalarının kızıydı. Temiz ve iffetli biri olan Âmine, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın annesi, Abdullah da babası olma şerefine kavuştu. Abdulmuttalip'in alnından Abdullah'ın alnına geçen o Nur, artık Âmine'nin alnında parlıyordu. Durum, bir şeylere işaretti! Ama ne?

Yine de fark edilen şey şuydu ki insanlar, alınlarında o Nur'u gördükleri kişilere saygı gösteriyor-

lardı. O Nur, kimin alnında parladıysa o kişi, insanların gözünde kıymetli oluyordu.

Evlendikten bir müddet sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın babası, bir ticaret kervanıyla Şam şehrine gitti. Dönüşte, yoldayken hastalandı. Yolculuk yapamayacak kadar hasta olduğu için ticaret kervanı Medine şehrine yetiştiğinde, Medine'deki dayıları Neccaroğulları kabilesinin yanında kaldı. Kervan, onsuz Mekke'ye doğru yola koyuldu.

Abdulmuttalip, herkes gibi oğlunu karşılamaya koştuğunda onu göremedi.

Yüreği daraldı, aklına kötü şeyler geldi. Daha sonra oğlu Abdullah'ın vefat ettiği haberini aldı. Dayıları, tüm çabalarına rağmen onun hastalığına çare bulamamışlardı. Böylece Abdullah, genç yaşta vefat etti. Abdulmuttalip'in kalbi buna dayanamadı. Gözleri gece gündüz yaş döktü. Oğlunun vefatı, Abdulmuttalip'i daha da ihtiyarlattı.

O sıralarda Âmine'nin hamile olması, Abdulmuttalip'in üzüntüsünü daha çok arttırıyordu

Çünkü doğacak torunu şimdiden babasız kalmıştı. Henüz doğmadan yetim kalmıştı Sevgili Efendimiz aleyhissalatü vesselam.

Fil Olayı

Mekke'nin güneyinde bulunan Yemen ülkesinin valisi Ebrehe, ordusuyla Kâbe'yi yıkmak için yola çıktı. Kâbe, Mekke'de bulunan "Beytullah" (Allah'ın

evi) diye bilinen kutsal bir evdi. İnsanlar her yıl, her taraftan Kâbe'yi ziyarete gelip "hacı" oluyor, dönüyorlardı. Mekkeliler, Kâbe'nin varlığından dolayı diğer şehirlere karşı hep övünmüştü.

Durup dururken Ebrehe'nin Kâbe'yi yıkma isteğine kimse bir anlam veremiyordu. Hâlbuki sebebi şuydu:

Bir gün Ebrehe, Yemen'deki insanların grup grup şehirden ayrıldıklarını gördü. Vakit hac zamanıydı. Ebrehe, bu insanların nereye gittiklerini sorunca Allah'ın evi olan Kâbe'yi ziyaret için yola çıktıklarını öğrendi.

İçindeki haset ve kıskançlık duyguları kabardı. "Sıradan taşlardan yapılmış olan Kâbe'de bu insanlar ne buluyorlar?" diye düşündü. "Ne özelliği var Kâbe'nin?" dedi.

Kıskançlık duygusuna kapılan Ebrehe, Kabe'ye alternatif olması amacıyla 'Kulleys' adını verdiği büyük bir tapınak yaptırdı. İçini ve dışını altın, gümüş ve değerli taşlarla süsledi. Bitirdikten sonra insanları, burayı ziyaret etmeleri için zorladı. Kimsenin Kâbe'yi ziyaret etmesine artık izin vermedi. Fakat tüm baskı ve zorlamalara rağmen kimse, Kulleys denen bu süslü yeri ziyaret etmiyordu. Ayrıca insanlar, Ebrehe'ye bundan dolayı çok kızdılar. Çünkü Kâbe, Allah'ın evi olduğu için kutsal ve önemliydi. Ebrehe'nin yaptırdığı Kulleys ise hiçbir kutsallığa ve değere sahip değildi.

Bu sebeple Nevfel adında bir adam, Ebrehe'ye kızıp onun yaptırdığı bu süslü tapınağı pisliğiyle kirletti.

Bunu bir bahane olarak kabul eden Ebrehe, ordusuyla Kâbe'yi yıkmak için Mekke'ye doğru hareket etti. Söylenildiğine göre ordusunun önünde çok büyük bir fil vardı. Onun arkasında da 13 tane fil daha bulunuyordu.

Bu şekilde Ebrehe, ordusuyla Mekke'nin yakınlarına kadar geldi. Mekkelilerin otlaklarda olan tüm hayvanlarına el koydu. Hatta Abdulmuttalip'in iki yüz devesini de alıp götürdü. Bunun üzerine Abdulmuttalip, Ebrehe ile görüşmeye gitti. El koyduğu develerini ondan almak istedi.

Ebrehe, onu gördüğünde ondan etkilendi. Çünkü o, Mekke'de hatırı sayılır biriydi. Kendisi Kureyş kabilesinin başkanıydı. Ebrehe ona hürmet gösterdi, ikramda bulundu. Beraberce oturdular. Abdulmuttalip'e:

— İsteğin nedir? diye sordu. O da:

— İsteğim, el koyduğunuz develerimi bana geri vermenizdir, dedi.

Ebrehe önce şaşırdı, sonra da öfkelendi:

— Seni ilk gördüğümde hoşuma gitmiştin. Kâbe'yi yıkmamam için ricaya geldiğini zannetmiştim. Fakat görüyorum ki sen sadece develerini istiyorsun. Kâbe'yi yıkmamam için istekte bulunmadın, dedi.

— Ben sadece develerin sahibiyim. Onları isterim. Elbette Kâbe'nin de sahibi vardır. Onu, O koruyacaktır, diye cevap verdi Abdülmuttalip.

— Kâbe'yi yıkmaktan kimse beni alıkoyamaz, diye kızdı Ebrehe.

Ona karşı koyacak gücü olmadığı için Abdulmuttalip:

— Orası beni ilgilendirmez. İşte sen, işte Kâbe, dedi ve tekrar develerini istedi.

Sonunda Ebrehe, Abdulmuttalip'in develerini geri verdi. O da Ebrehe'nin Kâbe'ye bir şey yapmaması için hepsini Yüce Allah'a kurbanlık olarak adadı.

Halk çok korkuyordu. Abdulmuttalip seslendi:

— Korkmayınız! Kâbe'nin sahibi vardır. Onu koruyacaktır!

Halka güven aşıladı. Ebrehe'nin askerlerinin zararlarından korunmaları için dağlara çıkmalarını söyledi. Sonra Kâbe'nin kapısının önüne geldi. Kapının halkasına tutundu.

Yüce Allah'a yalvardı:

— Ey Allah'ım! Bir kul dahi kendi evini korur. Sen de hürmeti ve saygınlığı tehlikeye uğramış olan bu evini koru. Onların gücü, Sen'in gücüne asla üstün gelemeyecektir!

Ertesi sabah Ebrehe, ordusuyla Mekke'ye yürüdü. Mekke'ye yakın bir yerde ordusunun başındaki kocaman fil, aniden durup çöktü. Halk dağlardan bakıyor, olanları seyrediyordu. Ne yaptılarsa Yüce Allah'ın azabından korkup çöken fili yerden kaldıramadılar. Filin yönünü Mekke'ye ters çevirdikle-

rinde kalkıp hızla uzaklaşıyordu. Mekke'ye doğru çevirdiklerinde ise bir adım dahi atmıyordu. Yere saplanıp kalıyordu. Sanki Yüce Allah'ın kutsal evine saldırılmayacağını, saldıranın da cezalandırılacağını anlamış gibiydi ama Ebrehe, anlamamakta ısrar ediyordu.

Onlar bu hâldeyken aniden binlerce kuş sesi duyuldu. Müthiş bir manzaraydı! Sanki yer gök kuşlarla dolmuştu. Bu kuşlar, Ebabil kuşlarıydı. Kırlangıçlara benziyorlardı. İkisi ayaklarında, biri de gagalarında olmak üzere üç adet ufak taş taşıyor, Ebrehe'nin ordusu üzerine bırakıyorlardı.

Bir anda her taraf karıştı, askerler birbirlerine girdi, ordunun düzeni dağıldı, herkes can derdine düştü. Çünkü taşlar kime isabet ediyorsa kısa süre içinde o kişiyi öldürüyordu. Ordusu paramparça olan Ebrehe de yaralandı. Ordusunu ve askerlerini bırakıp kaçtı.

Söylenildiğine göre Ebrehe, Yemen'e vardıktan sonra öldü. Böylece Yüce Allah, küçük kuşlardan meydana gelen askerleriyle Ebrehe'nin o gösterişli ordusunu dağıttı ve Kâbe'yi korudu.

Abdulmuttalip ve Mekke halkı, dağlardan tüm olanları hayret ve ibretle izliyordu. Kuşlar gittikten sonra halk, dağlardan indi. Ebrehe'nin askerlerinin derileri dökülmüştü. Kuşların taşıdığı taşlar kime isabet etmişse o kişi derisi dökülerek ölmüştü. Yüce Allah onları böylece cezalandırdı. Kendi evi olan Kâbe'yi de böylelikle korumuş oldu.

Yüce Allah, Abdulmuttalip'in Kâbe'nin kapısının halkasına tutunarak yaptığı duayı kabul etti. Dolayısıyla Abdulmuttalip, Yüce Allah'ın Ebrehe'yi cezalandırıp Kâbe'yi korumasına çok sevindi. Daha önce adadığı develerinin hepsini kurban etti. Mekke'nin yoksulları günlerce yiyip neşelendiler. Bu olay da "Fil olayı" diye halk arasında meşhur oldu.

Bu olaydan yıllar önce rüyasında, kaybolan Zemzem Kuyusu'nun yerini görmüştü. O da bulup ortaya çıkarmıştı. Bunun için Mekke halkı ona büyük bir saygı duyuyordu. Bu olaydan sonra Abdulmuttalip'i daha çok sevdi, daha çok saygı gösterdi.

Cahiliye Dönemi

Müşrikler hem Allah'a inanıyor hem de adı Lat, Menat, Uzza, Hubel olan çeşitli putlara tapıyorlardı. Putlara hürmet ediyor, kâhinler ve sihirbazlara danışıp sözlerini dinliyorlardı.

Ayrıca çok kötü birtakım gelenekleri de vardı: Bazı kabilelerin kız çocuklarını diri diri toprağa gömmeleri gibi. Araplar; doğum haberlerini alınca kız çocuklarından utanıyor, yürüyecek ve koşup oynayacak yaşa gelince de onları dayılarına götürme bahanesiyle diri diri gömüyorlardı. Haksızlık ve kötülük her tarafı sarmıştı. İyilik azalmış, kötülük çoğalmıştı. İnsanlar, birbirlerine her türlü kötülüğü yapar duruma gelmişti. Güçlü olanların zayıfları ezdiği, kabileleri basıp kadın ve çocukları esir aldığı

yaygın bir zulüm vardı. Hırsızlık olabildiğince çoğalmış, hile, kandırma gibi kötülükler gittikçe artmıştı. Her türlü kötülüğün başı olan içki ve kumar ise halkı birbirine düşürmüştü. Yani insanlar güzel ahlâktan, faziletten ve iyilikten gittikçe uzaklaşmıştı.

Aynı dönemde dünyanın diğer ülkeleri de bozulmuş; ahlâktan, faziletten ve doğru yoldan uzaklaşmışlardı. İnsanlığın böylesine kötü bir hayat yaşadığı başka bir dönem görülmemişti.

Peygamber Efendimizin dedesi Aldulmuttalip, içki ve hırsızlık gibi kötülüklerden nefret ediyor, kız çocuklarının diri diri toprağa gömülmesini asla kabullenemiyordu. İmkanları ölçüsünde bu kötülüklere engel olmaya çalışıyordu. Fakirleri ve yoksulları her zaman doyuruyor, yetimlere sahip çıkıyordu.

Yüce Allah'ın evi olan Kâbe'yi ziyaret edip hacı olmak için gelen tüm insanlara Zemzem suyu ikram ediyor, ziyafetler veriyordu. Ramazan ayında yalnız başına Hira Mağarası'na gidiyor, orada Yüce Allah'a dua ediyordu.

Bunu ilk defa âdet edinen oydu. Bu nedenle halk ona Hz. İbrahim aleyhisselam'a nispeten "İkinci İbrahim" diyordu.

Büyük Doğum

Abdulmuttalip, Kâbe'nin yanında kavminden bazı insanlarla beraber oturmuş, konuşuyordu. Bir müjdeci nefes nefese koşup yanına geldi. Karşısına geçip:

— Ey Abdulmuttalip! Gelinin Âmine bir erkek çocuk doğurdu. Gel de gör! dedi.

Abdulmuttalip, soluğu Âmine'nin evinde aldı.

Sevgi, şefkat ve merhametle oğlu Abdullah'ın hatırasını kucağına aldı. Hemen Kâbe'ye vardı. Onun için hayır dualarda bulundu. Tekrar Âmine'ye geri gönderdi.

Sevgili Efendimiz aleyhissalatü vesselam, "Fil Olayı"ndan 50-55 gün sonra doğdu. Hicri takvime göre Rebiülevvel ayının 12'sinde pazartesi günü şafak sökerken Miladi takvime göre de 571 yılı Nisan ayının 20'sinde pazartesi günü Mekke'de dünyaya gözlerini açtı.

O gün bir şey dikkatlerden kaçmadı. Daha önce Abdulmuttalip'in alnından Abdullah'ın alnına, Abdullah'ın evlenmesinden sonra da Âmine'nin alnına geçen o **"Nur"**, artık Âmine'nin alnında yoktu. Çünkü Nur'un kendisi doğmuştu artık.

Olaylar

Doğumuyla beraber, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın büyük bir insan olacağına yorumlanan birçok ilginç olay yaşandı.

Doğduğunda annesi Âmine, Abdulmuttalip'e şöyle dedi:

— Gece rüyamda gördüm ki biri gelip; "Ey Âmine! İyi bilmelisin ki sen bu ümmetin efendisine hamilesin. Doğduğu zaman adını 'Muhammed' koyasın!" dedi. (İbn-i Hişâm, I, 170.)

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın doğduğu sabah, Mekke'de ticaretle uğraşan bir Yahudi, Kâbe'nin yanında oturan Kureyşlilere geldi:

— Bu gece sizlerden birinin çocuğu doğdu mu? diye sordu.

— Bilmiyoruz, dediler.

Ertesi gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın doğduğunu haber alan bu Yahudi, hemen koşup ona bakmak için izin istedi. Kendisine izin verilince sırtına baktı. Tam kalbinin arkasında bir "Ben" (Peygamberlik Mührü) bulunuyordu. O Yahudi, bu "Ben"i görünce bayıldı. Ayıldıktan sonra:

— Artık İsrailoğullarından peygamberlik gitti. Bundan sonra başka peygamberler gelme ümidi bitti. Vallahi Kureyşliler öyle bir şerefe erecekler ki şan ve şerefleri doğudan batıya kadar her yere ulaşacaktır! dedi.

O gece İran hükümdarının sarayının 14 sütunu kendiliğinden yıkıldı. İranlı ateşe tapan Mecusilerin bin yıldan beri sönmeyen kutsal ateşleri o gece söndü. Kutsal saydıkları Save adındaki gölleri kurudu. Semave adındaki kutsal vadilerini o gece su bastı.

O sıralarda İran hükümdarının veziri bir rüya gördü. Hükümdar, bu rüyayı duyunca daha çok korktu. Vezirin gördüğü rüyaya göre; birçok deve, hızlı koşan birçok atı İran topraklarına doğru kovalıyordu. Hükümdar, bütün bu olayları ve rüyayı Satih adında bir kâhine yorumlattı. Satih'in dedi-

ğine göre; 14 sütunun yıkılması, on dört hükümdar sonra İran devletinin ortadan kalkacağına, vezirin rüyası ise ilahi vahyin çoğalacağına ve "Asa Sahibi Peygamber"in geleceğine işaretti.

Mekke'de de ilginç olaylar oldu: Kâbe'nin içinde bulunan putlar yüzüstü devrilmiş bir hâlde bulundu.

Yine Yahudilerce, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın doğduğu gece "Ahmed'in Yıldızı" adlı bir yıldızın gökyüzünde görüldüğü söylendi. Çünkü kutsal kitap Tevrat'ta "Ahmed'in Yıldızı" diye bilinen yıldızın doğduğu gece, "Ahmed" adlı bir peygamberin doğacağı yazılıydı. Ahmed ise Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın meşhur dört adından biriydi: Ahmet, Mahmut, Muhammed, Mustafa...

Muhammed

Âmine'nin de gördüğü rüya üzerine dedesi Abdulmuttalip, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama "Muhammed" ismini verdi. Doğumunun yedinci gününde de develer keserek Mekke halkına ziyafetler verdi. Onlara adeta bir bayram şöleni yaşattı.

Bu şenlik içinde bir ara biri ona şunu sordu:

— Ey Abdulmuttalip! Doğumundan dolayı ziyafetler verdiğin bu torununa ne isim verdin?

— Muhammed ismini verdim, dedi.

— Neden aile fertlerinden birinin ismini vermedin de Muhammed ismini verdin? deyince şunu söyledi:

— Muhammed ismini verdim. Çünkü gökte Allah'ın, yerde de insanların O'nu övmelerini istedim.

SÜT ANNE

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı annesi Âmine, sütü yetmediği için ancak bir hafta emzirebildi.

Bu sebeple Ebu Leheb'in cariyesi ve çok iyi bir kadın olan Süveybe Hatun olaylar.

Mekke'nin havası çok sıcak olduğu için çocuklara iyi gelmiyordu. Bu nedenle Araplar, çocuklarının daha sağlıklı daha sıhhatli olmaları için havası güzel, rutubeti az, suyu tatlı olan ve kırlarda yaşayan kabilelere gönderiyordu. Orada daha sağlıklı ve sağlam vücutlu oluyorlardı.

Ayrıca Mekke'de konuşulan Arapça, köylerde ve kırsal kesimde konuşulan Arapçaya göre daha bozuktu. Bu sebeple Araplar, çocuklarını sütannelere verip kırlarda yaşayan kabilelerin bozulmamış dillerini öğrenmelerini de istiyorlardı. Onların bu süre içindeki bakım ve hizmetlerine karşılık memnun olacakları bir ücret de veriyorlardı.

Sadoğulları kabilesi, kırsal alanda yaşayan, Arapçayı çok güzel ve düzgün konuşan bir kabileydi. Herkes çocuklarını özellikle bu kabileden olan sütannelere veriyordu.

O yıl Sadoğulları kabilesinden Mekke'ye yine süt anneler gelmişti. Fakat kimse Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı almak istemiyordu. Çünkü babasının vefat ettiğini öğrendiklerinde iyi ücret alamayacaklarını düşünüyorlardı.

Mekke'ye inen Sadoğulları kabilesinden Halime adında bir kadın vardı. Kocası ve henüz süt emmekte olan çocuğuyla beraber yola çıkmıştı. Onları taşıyan merkeb (eşek) zayıf ve cılızdı. Kafileden hep geride kalıyordu. Bunun için kafilenin kadınları, hızlarını kestiği için Halime'ye kızıyorlardı.

Halime ve kocası Haris, Mekke'ye gelene kadar kafilenin diğer kadınları bakabilecekleri birer zengin aile çocuğu bulmuştu. Kendileri ise eli boş kalmıştı.

Bu üzüntüyle Halime, son bir umutla sokaklarda bir defa daha gezmeye karar verdi. İşte tam o sırada Abdulmuttalip'le karşılaştı. Abdulmuttalip ona sordu:

— Sen kimsin ey kadın?

— Ben Sadoğulları kabilesinden bir kadınım.

— İsmin nedir?

— Halime.

— Ne güzel! Ne güzel! Sad (mutluluk) ve hilim (yumuşaklık), iki güzel özelliktir. Dünyanın hayrı,

ahiretin izzet ve şerefi bu iki özelliktedir. Ey Halime! Benim yanımda yetim bir torunum var. O'nu kabilenden bazı kadınlara emzirmeleri için teklif ettim; kabul etmediler. Onu emzirmeyi kabul etmez misin? Belki onun sebebiyle bolluk ve berekete kavuşursun.

Bu tekliften sonra Halime'de bir durgunluk gördü.

Sanki tereddütlüydü:

— Eşime danışmam için bana müsaade et, dedi ve ayrıldı.

Abdulmuttalip de orada oturup onu bekledi. Halime gidip kocası Haris'e durumu anlattı. Eli boş dönmek istemediğini söyledi. Bundan dolayı Halime ve kocası Haris, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı almaya karar verdiler. Halime, kısa bir süre sonra Abdulmuttalip'in yanına döndü. Teklifini kabul ettiğini söyleyince Abdulmuttalip çok sevindi. Halime'yi hemen Âmine'nin evine götürdü.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, süt gibi bembeyaz bir kumaşa sarılı olup mışıl mışıl uyuyordu. Halime, O'nu kucağına alır almaz emzirmeye başladı. Normalde sütü kendi çocuğuna yetmezken o anda sütünün çoğaldığını fark etti. Bu duruma çok şaşıran Halime, bunun ileride yaşayacağı bolluk ve bereketin başlangıcı olduğunu henüz bilmiyordu. Böylece hem kendi çocuğunu hem de Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ı doyasıya emzirdi.

Abdulmuttalip, Sevgili Peygamberimizi Halime'nin kucağında sevgi ile kucaklanmış gördüğünde çok sevinmişti. Halime O'nu alıp götürdükten sonra her yıl Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı geri getiriyor, birkaç gün kaldıktan sonra tekrar götürüyordu.

Eşinin yokluğuna henüz alışamamışken bir de Sevgili oğlundan uzak kalmak, Âmine için zor olsa da Yüce Allah'ın verdiği sabırla dayanıyordu.

Uğurlu Yetim

Halime, her yıl Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı annesi ve dedesine getirirken başından geçen olayları da anlatıyordu. Halime, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı alıp ayrıldıktan sonra kocası Haris'in yanına vardı. Hemen yola çıkmış bulunan diğer kadınların peşlerine düştüler. Yolda inanılmaz bir şey oldu. Mekke'ye gelirken kafileden geride kalan o zayıf ve cılız merkep, birden canlandı. Hatta diğer kadınların hayvanlarını geride bıraktı. Kafiledeki kadınlar bu durumu görünce Halime'ye:

— Ey Halime! Gelirken üzerine bindiğin merkep bu değil miydi? diye soruyorlardı.

Neticede Halime ve kocası eve vardılar. O yıl var olan kuraklıktan dolayı hayvanlar yiyecek ot bulamadıkları için süt de veremiyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Halime'nin evine gittiği andan itibaren hem hayvan-

ları bol süt verdi hem de evlerinde bolluk ve bereket çoğaldı. Yüce Allah onlara birçok hayır verdi.

Hatta komşuları, Halime'nin hayvanlarını memeleri süt dolu ve besili olarak gördükleri zaman kendi çobanlarına kızıyor:

— Halime'nin çobanı hayvanlarını nerede otlatıyorsa siz de onunla birlikte otlatsanıza! diyorlardı.

Daha sonraları Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamla gelen bu bolluk ve bereket, tüm Sadoğulları kabilesine nasip oldu. Böylece Sadoğulları, kuraklık ve kıtlıktan kurtuldu.

Bundan dolayıdır ki Haris, eşi Halime'ye sürekli:

— Ey Halime! Bu getirdiğin yetimin ayağı ne uğurluymuş. O geldi geleli gecemiz gündüzümüz hayır oldu, diyordu.

İki yıl sonra Sevgili Peygamberimiz annesine getirildiğinde, annesi ona hasretle sarıldı, onu bağrına bastı. Kavuşmanın sevinciyle gözyaşları döktü.

Halime, O'ndan ayrılmak istemiyordu. Âmine'ye:

— O'nun Mekke'de hastalığa yakalanmasından korkarım. İyice büyüyünceye kadar benim yanımda bıraksan iyi olur, diye ısrar etti.

Gerçekten de o yıl Mekke'de salgın bir hastalık vardı. Âmine de uygun görünce Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hastalanmasın diye onu Halime'yle geri gönderildi.

Böylece Halime sevinçle geri dönerken annesi ve dedesi yine hüzne gömüldüler.

Beyaz Elbiseli İki Adam

Yine bir defasında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, süt kardeşi Abdullah'la beraber evlerinin arka taraflarında koyunlarını otlatıyorlardı. Diğer süt kız kardeşi olan Şeyma ise evde duruyordu.

Abdullah öğle sıcağında uykuya dalınca koyunlar sağa sola dağıldı. Onları bir araya toplamak için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Abdullah'tan uzaklaştı. O sırada beyaz elbiseli iki adam aniden ortaya çıktı. Ellerinde içi kar dolu altın bir tas vardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı yere yatırıp göğsünü yardılar.

Tam bu sırada uykudan uyanan Abdullah, olanları görünce koşarak annesi Halime'ye haber verdi. Halime, telaş ve korku içinde olay yerine koştu. Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatü vesselam yalnızdı. Yüzü hafifçe solmuştu. Olanları sordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, olan biteni şöyle anlattı:

— Süt kardeşimle birlikte koyunları otlatıyorduk. O uykuya daldığı için dağılan koyunları toplamak üzere uzaklaştım. O sırada üzerlerinde beyaz elbise bulunan iki adam, içi kar dolu altından bir tas ile yanıma geldi. Beni tutup göğsümü yardılar. Kalbimi çıkardılar. Onu da yarıp içinden siyah ve donmuş (pıhtılaşmış) bir kan parçası çıkarıp attılar. Sonra göğsümü ve kalbimi o karla iyice yıkayıp temizlediler.

Anlaşılan iki melek, O'nu adeta ameliyat etmişti. Halime'nin kocası Haris, çok korktu:

— Ey Halime! Bu çocuğun başına bir felaket gelmeden önce onu hemen ailesine götürüp teslim et, dedi.

Bu şekilde Halime, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı ailesine götürüp teslim etti.

Abdulmuttalip Halime'ye, onu fazlasıyla memnun edecek miktarta mal verdi ve onu kabilesine gönderdi.

Annesinin Yanında

Bundan sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hayatında yeni bir dönem başladı. Artık annesinin yanında kalacak ve terbiyesinde büyüyecekti. Süt annesinin yanında Arapçayı çok güzel ve düzgün bir şekilde konuşmayı öğrenip oldukça sıhhatli ve sağlıklı bir çocuk olmuştu. Gül gibi güzel bir şekilde yetişmiş, fidan gibi büyümüştü.

Annesinin yanında da gün geçtikçe serpilip büyüyen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, annesinin göz bebeğiydi. Yaşından umulmadık bir olgunluk gösteriyor, her konuda annesine yardımcı oluyor, ona mutluluk veriyordu.

Ayrıca annesine karşı çok saygılı olmasının yanı sıra temizliğine çok dikkat ediyordu. Herkes O'nun bu güzel ahlâkını seviyor, beğeniyordu. Arkadaşları

da O'nu çok seviyor, O'nunla beraber oynamayı çok istiyorlardı. O da arkadaşlarına yardımcı olmaktan mutluluk duyuyordu. Arkadaşlarına en güzel şekilde davranıyor, asla kırıcı olmuyordu.

Annesinin Vefatı

Günler böylece geçip giderken bir gün Âmine, eşi Abdullah'ın kabrini ziyaret etmek istedi. Bunun için Medine'ye gitmek gerekiyordu. Çünkü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın babası Abdullah, Medine'de vefat etmiş, kabri orada bulunuyordu.

Âmine hem bu ziyareti yapmak hem de Medine'de bir müddet kalmak istiyordu.

Nihayet yanında altı yaşına girmiş olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve dadısı Ümmü Eymen olduğu hâlde Medine'ye doğru yola çıktı.

Sıcak bir havada yola çıkan Âmine, birkaç gün sonra Medine'ye vardı. Önce kocasının mezarını ziyaret etti. Âmine, sanki elinden tuttuğu yetimini eşine göstermek istermişçesine Abdullah'ın mezarı başına götürmüştü. Âmine, eşinin mezarı başında uzun uzun ağladı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, bir ay kadar annesiyle beraber dayılarının yanında kaldı. Orada yüzmeyi de öğrendi. Arkadaşlarıyla güzel günler geçirdi.

Medine'de olduğu günlerden bir gün, dayılarının evi önündeyken bazı Yahudiler onu gördüler. Ona bakıp:

— Bu ümmetin peygamberi bu çocuk olsa gerek, dediler.

Allah'ın göndereceği "Son Peygamber"in özellikleri, Yahudi ve Hristiyanların kutsal kitaplarında yazılıydı. Öyle ki kendi çocuklarını tanır gibi onu tanıyorlardı. Zaman zaman Medine'deki müşriklere son Peygamber'in yakında ortaya çıkacağını, O'nunla birlik olup kendilerini öldüreceklerini söylüyorlardı.

Ümmü Eymen'in haberdar etmesi üzerine Âmine, oğluna bir zarar gelmesin diye Mekke'ye dönmeye karar verdi. Hemen hazırlıklarını yapıp oğlu Hz. Muhammed ve Ümmü Eymen ile birlikte yola çıktı. Bir müddet yol aldıktan sonra aniden rahatsızlandı. "Ebva" denilen köyün yakınlarında vefat etti.

Fakat ölmeden önce Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ı yanına çekip doyasıya seyretti. Küçük ellerini, gözlerini öptü. Sonra da daha önce hamileyken gördüğü rüyasını kastederek şöyle dedi:

— Eğer rüyamda gördüklerim doğruysa sen, yüce ve cömert olan Allah tarafından insanlara helal ve haramı bildirmek üzere gönderileceksin. Her yaşayan ölür. Her yeni eski olur. Her yaşlanan da ölür. Ben de öleceğim. Fakat adım ebediyen anılacaktır. Çünkü temiz bir oğul doğurmuş, arkamda hayırlı bir evlat bırakmış bulunuyorum.

Bu son sözlerinden sonra ruhunu Allah'a teslim etti.

Dedesinin Yanında

Ümmü Eymen, Âmine'nin defnedilmesinden sonra hem yetim hem de öksüz kalan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı dedesi Abdulmuttalip'e getirdi. Başından geçenleri ayrıntılarıyla anlattı. Artık Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hem annesiz hem babasızdı. Abdulmuttalip, O'nu hiçbir zaman yalnız bırakmadı. Özenle büyüttü. Şefkatini, merhametini ve sevgisini hiçbir zaman ondan esirgemedi. Yanından ayırmadı. Göz bebeği gibi üzerine titredi. O'nu çok sevdi.

Abdulmuttalip'in, Kâbe'nin duvarı gölgesinde sürekli serili olan koyun postundan bir minderi vardı. Kureyş'in başkanı olduğu için oğulları dahi hiç kimse yerine oturmaya cesaret edemezdi. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam istediği zaman minderin üzerine oturabiliyordu.

Bir gün amcalarından birisi, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın mindere oturmasına engel oldu. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz ağladı. Abdulmuttalip'in yüreği buna dayanamadı, oğluna kızdı:

— Muhammed'imi bırakınız! O'nun, kendisinden önce geçmiş ve sonradan gelecek hiçbir Arab'ın kavuşamayacağı bir şerefe kavuşacağını umuyorum, dedi.

Abdulmuttalip onsuz yemek yemezdi. Çünkü sofrada o olduğunda her zaman bir bereket, bir bolluk görüyordu. Dizine oturtup en güzel yemeği ona yedirirdi. Bu sevgisine karşılık O'ndan hiçbir zaman uygunsuz bir hareket, bir davranış görmedi. O'nda büyük adamların ahlakını görüyordu.

EBU TALİP

Abdulmuttalip, hastalanıp yatağa düştü, sağlığı gittikçe bozuldu, durumu ağırlaştı.

Ebu Talip, ölüm döşeğinde olan babası Abdulmuttalip'in yanına gelerek:

— Sen hiç merak etme babacığım. Onu kendi çocuklarıma, hatta canıma bile tercih ederim. Bana güvenebilirsin. Hayatta olduğum müddetçe O'nun zarar görmeyeceğine söz veriyorum, dedi.

Abdulmuttalip seksen yaşını aşmış olarak vefat etti. Torununun sevgisine doymayan Abdulmuttalip'e Mekke halkının hepsi ağladı. Fakat belki de içlerinde en çok ağlayan, en çok üzülen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam oldu. O gün dedesinin cenazesinin ardından hüzünle yürüyordu.

Abdulmuttalip'in vefatından sonra sekiz yaşındaki Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam artık amcası Ebu Talip'in evinde kalıyordu. Ebu

Talip fakir bir insandı. Fakat gönlünün zengin ve kanaatkâr olduğunu tüm Mekke halkı bilirdi. Bu sebepledir ki Abdulmuttalip'in vefatından sonra Kureyşlilerin lideri ve ileri gelenlerinden oldu. Herkes tarafından saygı ve hürmet gördü.

Ebu Talip kötü alışkanlıkları olmayan biriydi. Kötü ve çirkin olan şeylerden uzak dururdu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın üzerine titrerdi. Çocukları çok olmasına rağmen gözünde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yeri apayrıydı. O'nu çocuklarından üstün tutuyor, hazırlanan yemeğe O gelmeden başlamıyordu. Çünkü Abdulmuttalip henüz hayattayken fark etmiş ve şahit olmuştu ki Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sofrada olduğu zaman, o ve çocukları doyarak kalkıyordu. Şüphesiz ki bu hâl, O'nun varlığının bereketine bağlıydı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sekiz yaşında olmasına rağmen Ebu Talip, O'nun hiçbir zaman sofrada uygunsuz hareketlerde bulunduğunu görmedi. Zamanını bekler, acele etmez, öylece yerdi. Gerek çocukluğunda gerekse yetişkinliğinde açlıktan ve susuzluktan hiç şikayette bulunmadı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, sabahları yatağından kalktığında ellerini yüzünü yıkayıp güne başlardı.

Ebu Talip'in hanımı Fatıma da O'nu çok seviyordu. Kendi çocukları aç dururken önce Sevgili Peygam-

berimiz aleyhissalatü vesselam'ı doyurur, saçlarını tarar, gül yağıyla yağlardı. Sonra kendi çocuklarına bakardı.

Yetim Çoban

Günler geçiyor, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam gittikçe büyüyor, serpiliyordu. On yaşlarına basmıştı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yaşının küçüklüğüne rağmen amcasının maddi sıkıntı içinde olduğunu fark ederek ona yerdım etmeyi düşünüyordu.

Ebu Talip'in koyunları vardı. Onlara ücretle çoban tutmaması için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çobanlık yapmak istedi. Çobanlık, peygamberlerin yaptığı, sorumluluk duygusunu geliştiren bir işti. Böylece amcasının geçimine bir yıl kadar çobanlığıyla yardımda bulundu.

Muhammedü'l-Emin

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, gençlik yıllarına erişmişti. Yüzü daima parlayan bir nurla kaplıydı. Onu görenler, "Bu yüzün sahibi yalancı olamaz." derdi. Gülümsediğinde dişleri inci gibi parlardı. Kimseyle arasını bozmaz, kimseye kötü söz söylemezdi. Daima sözünde durur, doğru söy-

lerdi. Bu özelliğinden dolayı kabilesi Kureyş, O'na "Muhammedü'l-Emin" (Güvenilir Muhammed) derdi.

Ayrıca hiç kimseyle çekişmez, çok konuşmaz, faydasız ve boş şeylerle uğraşmazdı. Hiç kimseyi ne yüzüne karşı ne de arkasından ayıplamaz, kınamazdı. Başkasının ayıp ve kusurunu merak etmez, araştırmazdı. Konuşanın sözünü kesmeyi ayıp sayar, onu dikkatle dinlerdi. O konuştuğunda herkes de O'nu hayranlıkla dinlerdi.

Güzel Ahlâk

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çok güzel ahlâklıydı. Çocukluğunda ve gençliğindeki o güzel huy ve ahlâkı hep beğenildi.

Güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildiği için Allah'ın terbiyesinde ve gözetiminde büyüdü. Kâbe'nin tamiri sırasında, Peygamberimiz (sav) de taş taşıyarak yardımcı oluyordu. Araplar boydan boya uzun fistan giyerlerdi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam omuzları incinmesin diye elbisesinin bir parçasını omuzuna attı. Bundan dolayı vücudu açıldı ve hemen bayıldı. Amcası Abbas, hemen yanına koştu. Biraz sonra ayıldı. İyice kendine gelince amcası Abbas neden bayıldığını sordu. O da:

— Üzerinde beyaz bir elbise bulunan biri gelip bana sertçe "Örtün!" diyerek elbisemi omuzuma koymaktan beni alıkoydu, dedi.

Düğün

Yine bir defasında dağda koyunlara çobanlık yaparken akşama doğru şehre gelip yapılan bir düğünü seyretmek istedi. Cahiliye dönemindeki bu tür eğlence günlerinde kötü fiiller ileniyor, meşru olmayan bazı görüntüler ortaya çıkıyordu. Sürüsünü çoban arkadaşına emanet olarak bırakıp düğün evinin yanına kadar geldi. Seyretmek için bir taşın arkasına oturup dayandı. O anda üzerine bir uyku çöktü. O da uyudu. Uyandığında güneşi doğmuş hâlde buldu. Hemen arkadaşının yanına döndü.

Ertesi gece yine gitmek istedi. Fakat aynı şekilde yine uyuyakaldı. Güneşin sıcaklığıyla uyanınca doğruca arkadaşına gidip başından geçenleri anlattı. İki defa da uyuyakalmasını bir ikaz olarak kabul eden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, bundan sonra bu tür yerlere bir daha uğramadı.

Anlaşıldı ki Yüce Allah, O'nu bu iki olaydaki gibi güzel bir terbiyeyle kötülükten uzak tutuyor, koruyordu.

Erdemliler Topluluğu

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 20 yaşlarındayken amcasıyla beraber "Ficar Savaşı" diye bilinen savaşa katıldı. Kendisi savaşta bizzat çatışmayıp düşmanın attığı okları topluyor, amcalarına veriyordu. Fakat şefkat ve merhamet sahibi olması dolayısıyla isteksizce davranıyordu.

Savaş kötüydü. Zaten her iki taraf bir hiç yüzünden savaşmışlardı. Daha sonra Kureyşliler savaştıklarıyla barışmış, işi tatlıya bağlamışlardı.

Bu dönemde Mekke, yabancılar için güvenilir bir yer değildi. Can ve mal güvenliği kalmamıştı.

Bir gün Yemen'den bir adam, Mekke'ye ticaret yapmak için geldi. Mekke'de As bin Vail adında zengin ve ileri gelen bir müşrik vardı. As, bu adamın bir deve yükü olan malını satın aldı. Fakat ücretini vermeyip sürekli oyaladı. Yabancı adam ne yaptıysa parasını alamadı. Bir sabah şehre bakan Ebu Kubeys Dağı'na çıktı. Mekke'ye doğru bağırarak uğradığı zulmü anlatıp yardım istedi.

Bunun üzerine Kureyş'ten bazı şerefli kimseler, bu zulme bir çözüm getirmek istediler. Kureyş'in yaşlı ve şereflilerinden biri olan Abdullah bin Cüd'an'ın evinde toplandılar.

Bu işin başını Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın amcası Zübeyr çekiyordu. Ona Haşim, Muttalip, Zühre, Esed, Haris ve Teymoğullarının ileri gelenleri de katıldı. Yapılan toplantıda şu kararları aldılar. Bu kararların uygulanması konusunda da yeminleştiler:

• Mekke'ye gelen yabancılar dâhil olmak üzere zulme ve haksızlığa uğrayanların haklarına kavuşmalarına kadar onlara destek olacaklar.

• Zulme uğrayanın hakkını geri alıncaya kadar onunla birlikte hareket edecekler.

• Bundan böyle Mekke'de zulme izin vermeyecekler.

Bu kararlar üzerine yemin ettiler. Bu sebeple bir teşkilat, yani bir çeşit dernek kurdular. Adına da "Hılfu'l-Fudul", yani "Erdemliler Topluluğu" dediler.

Bu topluluğun ilk işi, Yemenli yabancının malını As bin Vail'den almak oldu. O zamanlar henüz 20 yaşında olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bu topluluğa katılmıştı. Çünkü zulme ve haksızlığa karşı durmak, O'nun ahlâkıydı.

Daha sonraları "Abdullah bin Cüd'an'ın evinde yapılan yeminleşmede ben de bulundum. Bence o yemin, kırmızı tüylü develere sahip olmaktan daha sevimlidir! Ben ona İslamiyet devrinde bile çağrılsam icabet ederim." diyerek bu işin öneminden bahsedecekti.

Ticaret İçin Şam Yolculuğu

Ebu Talip zengin biri değildi ve durumu gittikçe daha kötüye gidiyordu. Her ne kadar ufak tefek çapta ticaret yapıyorduysa da zorlukla geçiniyordu. Mekke'de çok zengin bir kadın vardı. Ticaretle uğraşıyordu. Birtakım insanları ücret karşılığında çalıştırıyordu. Bazı mallarını onlara veriyor, başka şehirlere götürüp o malları satmaları karşılığında onlara bolca ücret veriyordu.

Bu kadının adı Hatice idi. Bu sıralarda Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 25 yaşla-

rındaydı. O zaman kadar küçük çapta ticaret yapmıştı. Fakat tüm Mekke'de Muhammedü'l-Emin diye çağrılıyordu. Çünkü hiçbir şekilde yalan söylediği görülmemişti. Dolayısıyla Mekke halkının güvenini kazanmıştı.

Hz. Hatice, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı çağırdı. O'na:

— Seni Şam'a ticaret mallarımın başında göndermek için çağırdım. Senin son derece doğru sözlü, güvenilir ve iyi ahlâklı olduğunu biliyorum. Sana kabilenden hiç kimseye vermediğim ücretin birkaç katını vereceğim, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bu haberi amcasına verdiğinde:

— Bu, Allah'ın sana verdiği bir rızıktır, dedi.

Ebu Talip çok sevinmişti. Fakat ücretin belirlenmediğini görünce gidip Hz. Hatice ile bizzat görüştü. Ücret olarak dört adet genç erkek deve üzerinde anlaştı. O zamana göre bu, çok iyi bir ücretti. Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Hatice'nin ticaret mallarını Şam'a götürüp satmak üzere yola çıktı. Beraberinde Hz. Hatice'nin Meysere adında çok sadık bir kölesi de vardı. Hz. Hatice, Meysere'yi tembihleyerek:

— O'na hiçbir işte itaatsizlik etme. Hiçbir görüşüne de aykırı davranma. Bir dediğini iki etme ve her hâlini bana bildir, dedi.

Kervan üç ay süren bir yolculuğa çıktı. Meysere bu yolculukta birçok şeye şahit oldu. Mesela, kervandaki yüklü iki deve yoruldukları için kafilenin gerisinde kalmıştı. Meysere, durumu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'a bildirdi. O da yorgun develerin yanlarına gidip ellerini ayaklarının altına ve bileklerine sürdü. Develer hemen koşup kervanın önüne geçtiler. Sanki onlara yeni bir can gelmiş gibi oldular.

Olanlara şahit olan Meysere, bunu unutmadı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'a daha çok bağlandı. Hizmetini de büyük bir saygı ve saadetle yapmaya koyuldu. Kervan, Şam şehrine yetişmeden önce Busra şehrine vardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ticaret mallarının hepsini sattı. Alması gerekenleri aldı. Allah'ın lütfuyla çok büyük bir kâr elde etti. Meysere ve kervanın diğer adamları hiç böyle bir kâr görmemişlerdi. Meysere bunu da unutmadı.

Tüm bunlara şahit olan Meysere, Mekke'ye vardıklarında görüp şahit olduklarını bir bir Hz. Hatice'ye anlattı: Geride kalan yüklü iki devenin nasıl kervanın önüne geçtiklerini, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın hiç kimsenin kazanamadığından daha fazla kâr elde ettiğini, bir bulutun sürekli O'nu gölgelediğini, işindeki dürüstlüğünü, güvenilirliğini, ahlâkını, yemek yedikten sonra kalktığında yemeğinin hiç azalmamış gibi duran bereketini…

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Hatice'ye gidip bu ticaretten dolayı elde ettiği geliri, kârıyla beraber ona bildirdi. Bu kazanca çok sevinen Hz. Hatice de O'na ücreti olan dört deveyi, birçok hediyeyle beraber verdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yanından ayrıldıktan sonra Hz. Hatice, Meysere'nin söylediklerini düşündü. Hemen amcasının oğlu Varaka bin Nevfel'e koştu. Varaka, Hristiyanlığı bilen, Tevrat'ı okuyan biriydi. Gelecek olan "Son Peygamber" hakkında eski kitaplardan okuduğu birçok bilgiye sahipti. Hz. Hatice, Meysere'nin gördüklerini ona anlattı. Varaka da ona şunu söyledi:

— Ey Hatice! Eğer bu söylediklerin doğruysa hiç şüphe yok ki Muhammed, bu ümmetin peygamberi olacaktır. Ben zaten gelecek olan peygamberin yakın bir zamanda çıkacağını biliyorum. Bu zaman, tam O'nun geleceği zamandır, dedi.

Hz. Hatice, Varaka'nın bu söylediklerini derin derin düşündü.

KUTLU EVLİLİK

Hz. Hatice, çok zeki ve akıllı bir kadındı. Ahlakı, dürüstlüğü ve güvenilirliğiyle meşhur olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile evlenmeye karar verdi. Bu sebeple evlenme teklif etmek için aracı bir kadın gönderdi.

Aracı kadın, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile konuştu. Neden evlenmediğini sordu. O da evlenecek kadar malı olmadığını söyledi. Aracı kadın, Hazreti Hatice'nin evlenme teklifini ona iletti. Onun mala değer vermediğini söyledi. Hal böyle olunca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Hatice'nin evlenme teklifini kabul etti.

Kötülük ve ahlaksızlığın aşırı bir şekilde yaşandığı bu devirde Hz. Hatice; iffetli, ahlaklı ve namuslu olduğundan dolayı herkes tarafından "Tahire" (temiz kadın) diye biliniyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Hatice'nin teklifini kabul ettikten sonra durumu amcasına anlattı. Ebu Talip, Hazreti Hatice'nin

babası vefat ettiği için onu amcasından istedi. Neticede sade bir düğün yapıldı.

O sırada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 25, Hatice annemiz 40 yaşlarındaydı. Böylece Hz. Hatice, "Son Peygamber" olarak gönderilecek olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hanımı olma şerefine kavuştu.

Sevgili Peygamberimiz ve Hazreti Hatice'nin Kasım, Zeynep, Rukiye, Fatıma, Ümmü Gülsüm ve Abdullah (Tayyib) adında altı çocukları oldu. Ayrıca ileride Hz. Mariye'den olan oğlu İbrahim ile beraber, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın toplam yedi çocuğu dünyaya geldi.

İlk çocuğu Kasım olduğu için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama Arap adetlerine göre "Ebu'l-Kasım", yani "Kasım'ın Babası" diyorlardı.

Evlatlık

Hz. Hatice'nin Zeyd adında genç bir kölesi vardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, ondan Zeyd'i kendisine vermesini istedi. Hz. Hatice de Zeyd'i hemen O'na hediye etti. Daha önce de söylediğimiz gibi Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, şefkat ve merhamet sahibi bir insandı. İnsanların köle olmasına gönlü hiçbir zaman razı olmadığı için Zeyd'i hemen serbest bıraktı. Zeyd artık özgürdü. İstediği yere gidebilir, istediğini yapabilirdi. Fakat Zeyd, Sevgili Peygamberimiz

aleyhissalatü vesselamı bırakıp gitmedi. Çünkü O'nu çok sevmiş, ayrılmak istememişti.

Zeyd'in babası, bir gün hacdan dönenlerden oğlunun Mekke'de olduğunu haber aldı. Zeyd, yıllar önce eşkıyalar tarafından kaçırılıp köle olarak satılmıştı. Hz. Hatice'nin yeğeni Hâkim b. Hizam onu satın alıp Hazreti Hatice'ye hediye etmişti.

Zeyd'in babası doğruca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanına geldi. Oğlunu, bedeli kadar para karşılığında alıp memlekete götürmek istedi. Fakat Zeyd, babasıyla gitmek istemedi. Hâlbuki Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, babası ile gidip gitmeme konusunda Zeyd'i serbest bırakmıştı. Zeyd'in bu bağlılığı ve sevgisinden dolayı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, onu evlatlık olarak kabul ettiğini tüm Mekke halkına duyurdu. Böylece Zeyd'in babası da oğlunun güvenilir bir insanın yanında, köle olmadan, evlatlık olarak rahat bir şekilde yaşadığını görünce gönlü huzur içinde memleketine döndü.

Küçük Ali

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, sekiz yaşından beri amcası Ebu Talip'in yanında büyümüştü. Amcası, onu evlendirerek ona karşı son vazifesini de yapmıştı. Ebu Talip'in maddi durumu iyi olmadığı için oldukça zor günler yaşıyordu. Hatta çocuklarına bakamayacak duruma gelmişti. Fakat bu sırada vefakâr olan Sevgili Peygamberimiz aley-

hissalatü vesselamın sayesinde bu sıkıntıları biraz olsun azaldı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, amcasına yardımcı olmanın yollarını aramış, diğer amcası Abbas'a gidip danışmıştı. Fikrini amcası Abbas'a açtı. Aralarında anlaşmış olarak Ebu Talip'e gittiler. Buna göre Hz. Ali'yi Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Cafer'i de amcası Abbas yanına aldı. Artık Ebu Talip'in bu iki oğluna onlar bakacak, evlerinde büyüteceklerdi. Böylece Ebu Talip'in geçim sıkıntısı biraz olsun hafifleyecekti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, dar gününde amcasına yardımcı olup onu unutmadığını göstermişti. Amcasının hanımı Fatıma ise Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu davranışından çok etkilendi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kendilerini unutmamış olmasından dolayı sevindi. O zamanlar henüz dört-beş yaşlarında olan Hz. Ali'nin hayatında artık yeni bir dönem başlıyordu. Bundan böyle o, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın evinde ve O'nun terbiyesinde kalacaktı.

Kâbe'nin Tamiri

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 35 yaşlarındaydı. Bu sıralarda Kureyş kabilesinin ileri gelen büyükleri, çok yıprandığı için Kâbe'yi yıkıp yeniden yapmayı düşünüyorlardı. Kâbe'yi Hz.

İbrahim aleyhisselam yapmıştı. Ondan sonra birkaç tamirattan geçmesine rağmen iyice yıpranmış, çökmüştü. Ayrıca seller ve yağan yağmurun etkisiyle de sağlamlığını kaybetmişti. Son olarak bir kadının yaktığı ateşten dolayı Kâbe'nin örtüsünün yanması, Kâbe'nin yeniden yapılması isteklerinin artmasına sebep oldu.

Böylesine hayırlı bir işe başlanılacağı esnada, yabancı bir geminin Kızıldeniz'de kıyıya vurduğu ve hasar aldığı duyuldu. Alınan bilgiye göre gemide yük olarak; kereste, beyaz taş, demir gibi inşaat malzemeleri vardı. Bunlar tam ihtiyaç duyulan şeylerdi. Bu malzeme satın alındı. Ayrıca gemide Bakom adında Bizans asıllı yabancı bir marangozun olduğu haberi alınınca, onunla Kâbe'nin yapımında çalışması için anlaşıldı.

Böylece her kabile, Kâbe'nin yıkılıp yapılması için kendi payına düşen yerin taşlarını tek tek söktü. Sonunda Kâbe'nin temelindeki taşlara ulaşıldı. Bu sırada temeldeki bir taşa vurulan kazma darbesi sonucu taşın hareket etmesiyle Mekke şehri birden sarsıldı. Sanki deprem olmuşçasına panik yaşandı. Halk korktu. Kureyşliler daha fazla derine inmeye cesaret edemediler.

Neticede her kabile, kendi payına düşen yeri yaptı. Sıra "Hacerü'l-Esved" denen kutsal siyah taşın yerine yerleştirilmesine gelmişti. Fakat şimdiye kadar birlik içinde çalışan kabileler arasında bu konuda bir anlaşmazlık çıktı. Çünkü Hacerü'l-Esved

kutsal ve mübarek bir taş olduğu için kim onu yerine yerleştirirse çok şerefli ve itibarlı bir iş yapmış olacaktı. Bu sebeple her kabile bu şerefe kavuşmak istiyordu. Anlaşmazlık arttı. Hatta bundan dolayı kabileler arası savaş yeminleri dahi yapıldı.

Tam bu sırada kalabalık içinde bulunan Ebu Ümeyye adlı yaşlı biri, birbiriyle çekişen halka:

— Ey Kureyşliler! Anlaşamadığınız bu işte Mescid-i Haram'a şu kapısından ilk girecek olanı aranızda hakem yapınız, diye seslendi.

Kastettiği kapı "Ben-i Şeybe" denilen kapıydı. Yapılan bu teklif mantıklı göründü. Herkes bunu kabul edince gözler heyecan içinde büyük bir merakla Ben-i Şeybe kapısına yöneldi. Acaba gelen kim olacaktı?

Ortalık büyük bir sessizlik içindeyken bir şahsın Ben-i Şeybe kapısından içeri süzüldüğü görüldü. Kalabalık tarafından görülür görülmez:

— El-Emin! El-Emin! O'nun vereceği hükme razıyız, diye sevinç çığlıkları atıldı.

Kapıdan giren Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam idi. Herkesin güvenini kazanan tek insandı.

Nitekim sorun, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama anlatıldı. Aralarında hüküm vermesini istediler. Hiç tereddüt etmeden:

— Hemen bana bir örtü getiriniz! dedi.

Hacerü'l-Esved adlı siyah taşı, elleriyle yere serilmiş olan örtünün içine koydu. Her kabileden

bir adamın örtünün kenarlarından tutmasını istedi. Adamlar Hacerü'l-Esved'i konulacak yere kadar kaldırdılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da onu elleriyle alıp yerine yerleştirdi.

Bu adil ve güzel hareket karşısında tüm Kureyşliler sevindi ve memnun oldular. Çünkü neredeyse aralarında savaşa sebep olacak bir sorunu, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hiç kimseyi incitmeyecek şekilde zekice çözmüştü. Doğrusu, sorunun halledilmesinde bu çözümden daha uygun bir çare yoktu.

VAHYİN GELİŞİ

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 40 yaşlarına doğru çeşitli değişiklikler yaşıyordu. Putlara tapmanın artması, içki ve zinanın çoğalması, insanların yaptıkları haksızlıklar sonucu zulmün gittikçe fazlalaşmasıyla Mekke'den çıkıp yalnızlığa çekiliyordu. Bu sebeple zaman zaman Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na gider, düşünürdü. Yüce Allah O'nu peygamberlik görevine hazırlıyordu. İnsanlığın bozulan ahlâkını ve durumunu düşünmesi için Yüce Allah O'na yalnızlığı sevdirmişti.

Yalnız olduğu zamanlarda bazen birtakım parlak ışıklar görüyor ve çeşitli sesler işitiyordu. Ürküyor; ama evine döndüğünde de hanımı Hz. Hatice'nin tesellileriyle rahatlıyordu.

Daha sonra gördüğü rüyalar, ertesi gün olduğu gibi çıkmaya başladı. Bu rüyalar sadık; yani doğru rüyalardı. Altı ay kadar bu sadık rüyaları gördü. Anlaşıldığı kadarıyla bu hâli peygamberliğinin hazırlık dönemiydi. Gitgide Sevgili Peygamberimiz aleyhis-

salatü vesselama yalnızlık iyice sevdirildi. Böylece her yıl adet edindiği üzere Ramazan ayı geldiğinde tıpkı dedesi Abdulmuttalip gibi Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na çekilip düşünür, dua ederdi.

Bu sıralarda Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 40 yaşındaydı. Mağarada yalnız kaldığı zaman cevaplarını bulamadığı düşüncelere dalar, bir ümit ışığı bulmaya çalışırdı. Orada kaldığı süre içinde hanımı Hz. Hatice'nin kendisi için hazırladığı yiyecekle yetinirdi.

İşte tam bu zamanlardan bir zamandı. Aylardan Ramazan'ın 27'si, günlerden pazartesi gecesiydi. Düşünmekten uyuyakalmış olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, seher vaktiyle birlikte "Cebrail" denilen büyük meleği gördü. Çok güzel bir surette, güzel kokular saçan Cebrail aleyhisselam O'nu kucaklayıp sıktı. Bırakıp:

— **Oku!** dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın okuma-yazması olmadığı için:

— ***Ben okuma bilmem,*** dedi.

İkinci kucaklayışta Cebrail aleyhisselam O'nu çok sıktı. Bırakıp yine:

— **Oku!** dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam tekrar:

— ***Ben okuma bilmem,*** dedi.

Cebrail aleyhisselam üçüncü defa O'nu daha çok sıkıp:

— ***Oku!*** deyince;

— ***Neyi okuyayım?*** diye sordu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam.

O zaman Cebrail aleyhisselam Alak suresinin ilk 5 ayetini okudu:

— **"Oku! Yaratan Rabbinin adıyla oku. Ki O, pıhtılaşmış bir kandan insanı yarattı. Kalemle (yazmayı) öğreten, insana bilmediğini bildiren Rabbin bol kerem ve ihsan sahibidir."**

Böylece Yüce Allah'tan gelen Kur'an-ı Kerim'in ilk ayetleri inmiş oldu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Cebrail aleyhisselam'ın söylediklerini okudu. Daha sonra Cebrail aleyhisselam kayboldu. Yüce Allah'tan gelen ilk vahiy, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kalbine nakşoldu. Sağlam bir şekilde yerleşti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ilk vahyin etkisiyle ürperdi ve titreyerek korku içinde eve doğru yol aldı. Yolunun üzerindeki tüm taşlar ve ağaçlar onu,

— Es-selamu aleyke ya Resulallah, diye selamlıyor, tebrik ediyorlardı.

Eve vardığında:

— ***Beni örtünüz! Beni örtünüz!*** dedi.

Hanımı Hz. Hatice hemen üzerini örttü. Biraz dinlendikten sonra rahatlamış bir şekilde kalktı.

Başından geçenleri hanımına anlattı. Endişelerini dile getirdi. Hz. Hatice güven veren bir sesle:

— *Hiç üzülme! Vallahi Allah seni hiçbir zaman utandırmaz, dedi. Çünkü sen akrabanı korur, acizlerin yükünü taşır, yoksula verir, misafiri ağırlar, doğruyu söyler, emanete ihanet etmezsin,* dedi.

Hz. Hatice, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı alıp amcasının oğlu Varaka bin Nevfel'e götürdü. Varaka bilgili bir insandı. Eski kitapları bilen ve okuyan biriydi. Beklenen "Son Peygamber" hakkında birçok bilgiyi biliyordu.

Varaka, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yaşadıklarını dinledi. Sonra sevinçle haykırdı:

— Müjde ey Muhammed! Bu gördüğün, Musa peygambere Yüce Allah'ın gönderdiği (Cebrail) Namus-u Ekber'dir. Ah! Keşke kavmin seni yurdundan çıkaracakları zaman sağ olsaydım, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam şaşkınlıkla:

— ***Kavmim beni Mekke'den çıkaracak mı?*** diye sordu.

Varaka:

— Evet, seni yurdundan çıkaracaklar. Çünkü senin gibi bir şey (vahiy) getiren yoktur ki düşmanlığa uğramasın. Şayet senin davet günlerine yetişirsem tüm gücümle sana yardım ederim, dedi.

Kısa bir müddet sonra ölen Varaka, peygamberlik yolunun ne kadar çileli bir yol olduğuna işaret etmişti.

Vahyin Kesilmesi

İlk ayetlerin inişinden kısa bir süre sonra ilahî haberler bir müddet kesildi.

Derken bir gün yürürken aniden gökten bir ses işitti. Başını kaldırıp baktığında yer ile gök arasında bir kürsü üzerinde oturmuş duran Cebrail aleyhisselamı gördü. Korku ve dehşet içinde evine dönüp:

— ***Beni örtünüz! Beni örtünüz!*** dedi.

Örtüler içine bürünmüş bir haldeyken Cebrail aleyhisselam Müddessir suresi'nin ilk 5 ayetlerini getirdi:

— **"Ey örtüye bürünen (Peygamber)! Kalk! (Sana iman etmeyenleri azapla) korkut! Rabbini yücelt. Elbiseni temiz tut! Her türlü pislikten uzak dur."**

Bundan sonra ayetler ardı ardına inmeye devam etti.

İlk Müslümanlar

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, gittikçe bozulan ve güzel ahlaktan uzaklaşan insanlara yol göstermek için Yüce Allah tarafından peygamber olarak görevlendirildi.

O, insanları Allah'tan başka ilah olmadığına ve kendisinin de Allah'ın elçisi olduğuna inanmaya davet ediyordu.

İlk önce hanımı Hz. Hatice'ye durumu açtı. Çok zeki ve akıllı bir kadın olan Hatice annemiz hemen iman etti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da hanımının iman etmesine çok sevindi.

Peygamberimiz aleyhisselatü vesselam, Cebrail aleyhisselamın kendisine öğrettiği şekilde Hz. Hatice'ye de abdest almasını öğretti. Yine Cebrail aleyhisselam'ın öğrettiği gibi beraber namaz kıldılar. Sabah-akşam olmak üzere iki defa, ikişer rekât namaz kılıyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam gizlice Kureyşlileri son ilahî din olan İslam'a davet etmeye devam etti.

Hz. Ali, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanında ve terbiyesi altındaydı. Bu sıralarda on yaşlarında olan Hz. Ali bir gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve hanımı Hz. Hatice annemizi namaz kılarken gördü:

— Nedir bu? diye sordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ise:

— ***Bu, Allah'ın kendisi için seçtiği dindir. Ben seni bir ve tek olan Allah'a imana ve O'na ibadete ne faydası ne de zararı olmayan Lat ve Uzza'yı reddetmeye davet ediyorum,*** dedi.

Hz. Ali:

— Bugüne kadar bu dini hiç işitmedim. Babama danışmadıkça bir şey diyemem, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ise Hz. Ali'nin babasına danışmasıyla bu işin yayılacağını düşündü. Çünkü henüz davetini gizliden gizliye yapıyor, kimsenin duymasını istemiyordu. Bu sebeple:

— ***Ey Ali! Sana söylediklerimi yaparsan yap! Şayet yapmayacaksan sana söylediğim bu işi gizli tut; hiç kimseye söyleme,*** dedi.

Nitekim o gece Hz. Ali, küçük; ama büyük aklıyla Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın söylediklerini düşündü. Sabah olur olmaz yanına gidip:

— Allah beni yaratırken babama sormadı ki ben de O'na ibadet etmek için gidip kendisine danışayım, diyerek Kelime-i Şehadet getirip Müslüman oldu.

Bu arada "İslam'a davet halkası" hızla genişliyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile Hz. Ebu Bekir çok iyi ve samimi iki arkadaştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, kendisinin Allah'ın Resulü olduğunu söyleyerek Hz. Ebu Bekir'i İslam'a davet etti. Hz. Ebu Bekir hiç tereddüt etmeden hemen Müslüman oldu.

Ayrıca Zeyd bin Harise yani Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın özgür bıraktığı kölesi de Müslüman oldu. Osman bin Affan, Zübeyr bin Avvam, Abdurrahman bin Avf, Sa'd bin Ebi Vakkas ve Talha bin Ubeydullah gibi birçok kimse de Hz. Ebu Bekir'in gayretleri sonucu Müslümanlar arasına

katıldılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın amcası Abbas'ın hanımı olan yengesi Ümmü Fadl, Hz. Ebu Bekir'in kızı Esma, Hz. Ömer'in kız kardeşi Fatıma gibi bazı kadınlar da Müslümanlara katıldılar.

Sayıları günden güne artan Müslümanlara Bilal-i Habeşî, Habbab bin Eret, Said bin Zeyd, Ebu Seleme, Erkam bin Ebi'l-Erkam, Suheyb-i Rûmî ve Yasir ailesinden baba Yasir, hanımı Sümeyye, oğulları Ammar gibi birçokları da katıldı.

Bu doğrultuda Müslüman olanları "ilk Müslüman olanlar" şeklinde şöyle sıralayibiliriz:

Kadınlardan ilk Müslüman olan: Hz. Hatice'ydi. Çocuklardan ilk Müslüman olan: Hz. Ali idi. Hür erkeklerden ilk Müslüman olan: Hz. Ebu Bekir'di. Özgürlüğüne kavuşturulmuş kölelerden ilk Müslüman olan: Hz. Zeyd bin Harise idi. Kölelerden ilk Müslüman olan ise Hz. Bilal-i Habeşî'ydi.

Allah'ın Resulü aleyhissalatü vesselam, ilk zamanlarda İslam'a daveti açıktan açığa yapmadı. Tek tek ilişkide olduğu yakın çevresiyle davete başladı. Her Müslüman olan da aynı şekilde yakın akraba ve komşularını İslam'a davet ediyor, böylece sayıları gittikçe artıyordu.

İşkenceler

Her ne kadar Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve O'na inanan diğer Müslümanlar, yeni dinlerini gizleyip insanları gizli gizli İslâm'a davet etseler de Mekke halkı Müslümanların varlığından haberdar olmuştu.

Bu sebepten dolayı İslâm'a inananlar açığa çıkmıştı. Bu durum, İslâm'a girenlere ağır bedeller ödetiyordu. Bu ağır bedeller: "İşkence ve hakaretler" oldu.

Örneğin Bilal-i Habeşi, Ümeyye bin Halef adında bir müşrikin kölesiydi. Müslüman olduktan sonra sahibi Ümeyye, onu kızgın çöl kumlarına yatırıp aç ve susuz bırakarak işkence ediyordu. Hatta karnı üzerine koca koca taşlar koyuyordu. Bu yaptığı insanlık dışı işkenceyi Mekke halkının hepsi biliyor; fakat susuyorlardı.

Ümeyye, Hz. Bilal'i vurdukça Bilal:

— Ahad! Ahad! / Allah birdir, Allah birdir! diyordu.

Hz. Bilal'in bu haykırışları Ümeyye'nin başına bir tokmak gibi iniyordu. Kızıp köpüren Ümeyye, daha çok işkence ediyordu. Hatta Hz. Bilal'in boynuna ip bağlıyor, sokaklarda süründürerek çocuklara taşlatıyordu. Sonunda Hz. Ebu Bekir, Hz. Bilal'i Ümeyye'den satın alıp serbest bıraktı. Böylece Hz. Bilal, Ümeyye'nin işkencelerinden kurtuldu.

Hz. Ebu Bekir, zengin ve merhametli bir insan olduğu için işkence gören Hz. Bilal gibi birçok zayıf köleyi satın alıp Allah için özgür bırakıyordu.

Sad bin Ebi Vakkas, henüz 17 yaşlarında genç bir delikanlıydı. Annesine çok bağlı, onu çok seven ve sözünden çıkmayan biriydi. Fakat Müslüman olunca çok sevdiği annesi Hamne'nin işkencelerine uğradı. Bir anne, oğlu Müslüman olduğu için hiç çekinmeden ona işkence edebiliyordu. Hz. Sad'ın annesi Hamne, oğlunun kendisine olan sevgisini kötüye kullandı. Ona:

— Muhammed'in dininden vazgeçinceye kadar ne bir şey yiyecek ne de içeceğim. Böylece insanlar seni annesinin katili olarak ayıplayacaklar, dedi.

Ancak annesinin bu şekildeki tehdidine Hz. Sad, imanıyla cevap verdi:

— Ey Anne! Yüz canın olsa, İslâm'ı bırakmam için tek tek versen yine de İslâm'dan ayrılmam. Bundan sonra ister ye ister yeme.

Annesi, oğlunun bu kararlı tutumu karşısında tekrar yemeye ve içmeye başladı.

Bu çeşit baskının fayda etmediğini gören Hz. Sad'ın annesi başka bir yol denemeye başladı. Hz. Sad bir gün evde namaz kılarken annesi üzerine kapıyı kilitledi. Böylece Hz. Sad ya İslam'dan vazgeçecek ya da açlık ve susuzluktan ölüp gidecekti. Tam bu sırada Hamne, diğer oğlu Amir'in de Müslüman olduğunu öğrenince umutsuzluğa düştü. Hz. Sad'ı İslam'dan döndürmek isterken Allah diğer oğlu Amir'e de İslam'ı nasip etmişti.

Hz. Osman bin Affan da amcası Hakem bin Ebi'l As tarafından kalın iplerle direğe bağlanıp dövülüyordu.

Hz. Halid bin Said ise İslam'ı kabul ettikten sonra babası tarafından sopalarla dövülüp hapsedilmiş, aç ve susuz bırakılmıştı. Hatta babası zengin olduğu için onu malından mahrum edeceğini söylemişti. Hz. Halid bunu hiç umursamadı. Çünkü Allah'a iman, onun için en büyük zenginlikti.

Yüce Allah, bu işkence, eziyet ve çilelere karşı ilk Müslümanlara büyük bir sabır ve dayanma gücü veriyordu.

Davet

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam şimdiye kadar insanları gizliden gizliye İslâm'a davet ederken Yüce Allah'tan şu emir geldi:

"Artık sen emrolunduğun şeyi hiç çekinmeden açıkça ilan et..." (Hicr Suresi/94)

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam davetini açıkça yapmaya başladı. Allah, O'na insanlardan korkmamasını, çekinmemesini söylemişti. Geçen üç yıllık gizli davet döneminde Müslümanlar, açıktan açığa Kur'an-ı Kerim'i okuyamıyor, namazlarını da kılamıyorlardı. Bunun için birbirlerine gözetleyici olup uzak vadilere, kuytu ve tenha yerlere gidiyor, oralarda namaz kılıyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ortaya çıkışının dördüncü yılında Yüce Allah bu defa şu ilahî emri verdi:

"(Ey Resûlüm) En yakın akrabalarını (ahiret azabı ile) uyar!" (Şuara Suresi/214)

Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatü vesselam, bu emir üzerine yakın akrabalarına davetini açıklamaya karar verdi. Hz. Ali'ye yemek hazırlamasını söyledi. Sonra da yakın akrabalarını davet etmesini istedi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın akrabaları ikisi kadın olmak üzere Ebu Talip, Hamza, Abbas ve Ebu Leheb dahil toplam 45 kişiydi. Yemek önlerine konuldu. Yemek az olmasına rağmen bereketlenmiş ve hepsi doymuştu. İşin ilginç yanı yemek hiç eksilmemiş gibiydi. Bu bir mucizeydi.

Herkes şaşkın bir haldeyken Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam konuşmaya hazırlandı. Fakat amcası Ebu Leheb konuşmasına fırsat vermeyerek mucize yemeği kastedip:

— Doğrusu biz bugünkü gibi bir sihir hiç görmedik, dedi.

Hakarete varan konuşmalar yaptı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ise hiç konuşamadı. Ebu Leheb, bu tavrıyla herkesin huzurunu kaçırdı. Nefret dolu bakışlar altında oradan ayrıldı.

Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Allah'tan aldığı emre göre yakın akrabalarını mutlaka ikaz etmeye ve uyarmaya kararlıydı. Bu sebeple ikinci bir ziyafet verdi. Bu defa da önceki ziyafette hazır bulunanların aynısı vardı. Allah'a hamd ederek şöyle konuştu:

— Şüphesiz bilir ve bildiririm ki Allah'tan başka ilah yoktur. O birdir, eşi ve ortağı yoktur. Herhalde otlak aramaya gönderilen bir kimse,

gelip de ailesine yalan söylemez. Vallahi ben tüm insanlara yalan söylemiş olsam yine size yalan söylemem. Tüm insanları aldatmış olsam yine sizi aldatmam. Sizi kendisinden başka ilah olmayan Allah'a inanmaya davet ediyorum. Ben de O'nun özelde size, genelde tüm insanlığa gönderdiği peygamberiyim. Vallahi sizler uyur gibi öleceksiniz. Uykudan uyanır gibi de dirileceksiniz. Tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz. Yaptığınız iyiliklerin mükafatını görecek, kötülüklerinizin cezasını çekeceksiniz. Bu ya ebediyen cennette ya da cehennemde kalmaktır. İnsanlardan ahiret azabıyla korkuttuğum ilk kimseler sizlersiniz.

Daha sonra bu yolda kimin kendisine yardımcı olacağını üç defa sordu. Her defasında oradakilerin en küçükleri olan Hz. Ali kendisine destek olacağını söyledi. Ebu Leheb homurdandı. Bu, hoşuna gitmemişti.

Bunun üzerine amcası Ebu Talip kavmiyle beraber her zaman yanında olup kendisine yardımcı olacağını belirtti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın halaları da Ebu Talip gibi O'na destek olmaya söz verdiler.

Fakat Ebu Leheb artık dayanamayıp kızgınlık içinde köpürdü:

— Başkaları O'nun elini tutup bu işten alıkoymadan önce siz O'nun elini tutup bundan alıkoyun, dedi.

İçindeki kini kustu. Ama Ebu Talip ve halaları, Ebu Leheb'in bu çıkışına rağmen Sevgili Peygam-

berimiz aleyhissalatü vesselama destek çıkıp O'nu sahiplendiler. Ebu Leheb onların bu kararlılığını görünce sustu, geri adım atmak zorunda kaldı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam açık davetini yakın akrabalarına yaptığı gibi Mekke halkının hepsine yapmayı düşündü. Hiç kimseden korkmadan emrolunduğu ilahî davayı çekinmeden açıkça ilan etmeyi istiyordu. Çünkü bu, Allah'ın emriydi. Allah'ın emrinin olduğu konularda hiçbir şeyden korkmuyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bunun için Mekke'ye bakan Safa Tepesi'ne çıktı:

— ***Ya Sabahah! Ya Sabahah!*** diye seslendi.

Araplardaki bir adete göre her kim o tepeye çıkıp bu şekilde seslenirse çok önemli bir haber verecek demekti. Bundan dolayı da halk grup grup Safa Tepesi'nin önünde toplandı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlara hitaben şöyle konuştu:

— ***Ey Kureyş topluluğu! Ben size bu dağın arkasında veya şu vadide size baskın yapmak isteyen düşman atlılarının olduğunu ya da sabaha-akşama baskına uğrayacağınızı söylesem bana inanır mısınız?***

— Evet! Seni tasdik edip doğrularız. Şimdiye kadar sende doğruluktan başka bir şey görmedik. Yanımızda herhangi bir suç ile suçlanmış da değilsin.

— ***Öyle ise ben, sizi önünüzde olup gelecek şiddetli bir azap ile korkutmakla görevliyim. Yüce***

Allah en yakın akrabalarımı azap ile korkutmamı bana emretti. Sizi "Lâ ilâhe illallah / Allah'tan başka ilah yoktur" demeye davet ediyorum. Ben de O'nun kulu ve Resulüyüm. Eğer bunu böylece kabul ederseniz cennete gireceğinize kefil olurum. Sizler "Lâ ilâhe illallah" demedikçe ne bu dünyada ne de ahirette size bir fayda veremem...

Toplanan halk bu acı gerçek karşısında söyleyecek söz bulamamıştı. Halk böylece susmuş bir haldeyken aniden bir ses duyuldu. Bu uğursuz ses Ebu Leheb'in sesiydi. Kinini kusup Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama o kadar insanın içinde hakaretlerde bulundu:

— Bizi bunun için mi çağırdın? dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın söylediği hakikatleri küçümsedi. Bunun üzerine Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama hakaret eden amcası Ebu Leheb ve Ebu Leheb'in karısı Ümmü Cemil hakkında Tebbet Suresi'ni indirdi. Bu surede onların uğrayacağı azap haber verildi:

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla, Ebu Leheb'in elleri kurusun; nitekim kurudu da. Ona ne malı ne de kazandığı fayda verdi. O, alevli bir ateşe girecek. Karısı da odun hamalı olarak... Boynunda bükülmüş bir ip olduğu halde."

Tebbet suresi ile gazaba uğrayacakları haber verilen Ebu Leheb ve hanımı Ümmü Cemil, Sevgi-

li Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama büyük bir kin ve düşmanlık besliyorlardı. Gideceği yollara ayakları kanasın diye geceleri dikenler döküyorlardı.

Yine bir gün Ebu Leheb de elindeki hayvan pisliği dolu işkembeyi Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kapısı önüne bırakacağı anda, Hz. Hamza onu gördü. Hz. Hamza çok sinirlendi. Hemen Ebu Leheb'in elindeki pislik dolu işkembeyi alıp başından aşağıya döktü. Böylece Ebu Leheb yaptığı kötülüklerin karşılığını

İşkence Görenler

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam amcasının korumasında olmasına rağmen yine de hakaretler görüyordu. Kimsesi olmayan Hz. Bilal, Hz. Habbab, Hz. Yasir gibi kişilerin gördüğü işkence ve hakaretler ise daha farklıydı. Fakat Yüce Allah hem Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı hem de O'na inananları yardımsız bırakmıyordu.

Bir gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Kâbe'nin yanında namaz kılıyordu. Asıl adı Amr Bin Hişam olan İslam düşmanı Ebu Cehil kocaman bir taş almış, gidip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın arkasında durmuştu. Amacı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı bu taşla öldürmekti. Bu gayeyle taşı havaya kaldırdığında taş elleri arasında olduğu halde dona kaldı. Ne yaptıysa kımıldayamadı. Sevgili Peygamberimiz

aleyhissalatü vesselam namazını kılıp bitirdikten sonra Ebu Cehil'in elleri aniden çözüldü. Fakat yapmak istediğini artık yapamadı. Anlaşılan Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı korumuştu.

Yine bir defasında Ebu Cehil, alnı secdede olup namaz halinde olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın başını taşla ezmek istemişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama doğru yaklaştığında önüne sadece kendisinin gördüğü kocaman, dev gibi bir deve çıktı. Ağzını açıp Ebu Cehil'i yemek istedi. Ebu Cehil, dev gibi devenin iri dişlerini görünce büyük bir korkuyla elindeki taşı attığı gibi gerisin geriye kaçtı. Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı bir defa daha korudu.

İslâm'ı kabul ettiklerini açığa vuran ve hiç kimseden korkmayan Hz. Ebu Bekir, Hz. Bilal, Hz. Habbab, Hz. Süheyb-i Rumi, Hz. Yasir ve ailesi ile beraber daha birçok Müslüman tekrar tekrar işkence ve hakaretler görüyordu. Mekke'de Müslümanlara yapılan işkenceler ve eziyetlerle ilgili her gün yeni haberler duyuluyordu. Kalabalık ve güçlü bir aşirete mensup olduğu halde Hz. Ebubekir de iman ettiğini açıkça ifade ettiği için işkence gördü. Hatta bir defasında demir ayakkabılarla atılan tekmeler nedeniyle bayıldı.

Hz. Habbab da demirlerle dağlanıyor, sönmüş ateş parçaları üzerine sırt üstü yatırılıyordu. Bu

kadar işkence yetmiyormuş gibi bir de o haldeyken göğsü üzerine ayaklarla basılıyordu. Ta ki sırtındaki yağlar eriyinceye kadar. Bu işkenceler esnasında Hz. Habbab acıya dayanamıyor, sürekli bayılıyordu. Ama işkencelere rağmen dininden vazgeçmiyordu.

Yasir ailesi ise bütünüyle işkence görüyorlardı. Güneşin etkisiyle kavrulan ve fırın gibi kızaran taşlara yatırılan Hz. Yasir'e işkenceler yapılıyordu. Eşi Hz. Sümeyye ve oğlu Hz. Ammar da yanında aynı işkenceleri görüyordu. İnlemeleri ve feryatları tüm çölü kaplıyordu.

Bir gün Yasir ailesinin işkence gördüğü sırada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam oradan geçiyordu. Hz. Yasir:

— Ya Resulallah! Bu iş daha ne zamana kadar sürüp gidecek? diye bağırdı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ise:

— ***Sabredin ey Yasir ailesi! Sizin mükâfatınız cennettir,*** diye müjde verdi.

Yasir ailesi daha çok işkence görsün diye Ebu Cehil'e verilmişti. Ebu Cehil onlara çok ağır işkenceler ediyor, eziyetlerde bulunuyordu.

Yine bir defasında kendisine yapılan hakaretlere o haliyle cevap veren Hz. Sümeyye, Ebu Cehil'in bir mızrak darbesiyle şehit oldu. Müslüman kadınlardan ilk şehit olan Hz. Sümeyye'dir. Onun öldürülmesinden sonra kocası Hz. Yasir de peşinden şe-

hit edildi. Oğulları Hz. Ammar, annesiz ve babasız kaldı. Fakat Ammar bu haliyle dahi gönlü Allah'a ve Resulü'ne karşı aşkla, sevgiyle dopdoluydu.

Daha birçok örnekler verebileceğimiz işkence ve eziyetler gören Müslümanlar, tüm bu çilelerin Allah'ın bir imtihanı olduğunu biliyorlardı. Çünkü iman etmek, samimi olmayı ve karşılaşılan sıkıntılar karşısında sabretmeyi gerektirir.

Yüce Allah, ilk Müslümanları kendi dininin sağlam ve sarsılmaz temel taşları olacak şekilde yetiştiriyordu. Gördükleri işkence ve hakaretler imanlarını daha da artırıyordu. Hâl böyle olunca Hz. Bilal, Habbab, Yasir gibi kimsesiz Müslümanlar, yüceliyor; yere göğe sığmaz oluyorlardı. Buna karşın Ebu Leheb, Ebu Cehil gibiler ise gittikçe küçülüyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bu zor zamanlarında amcası Ebu Talip'ten daha çok destek veren; muhterem eşi Hz. Hatice'ydi. Tüm bu eziyetler karşısında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam teselliyi onda buluyor, onun desteğiyle hafifliyordu. Hz. Hatice, O'na ferahlık veren rahatlatıcı sözler söylüyor, dayanma gücünü arttırıyordu. Böylelikle vazifesini de kolaylaştırıyordu.

Tehdit

Müşrikler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama ve O'na uyan Müslümanlara işkencelerin bir fayda vermediğini gördüler. Onları bu şekilde

dinlerinden döndüremeyeceklerini anlayınca, yeni tuzaklar/hileler denemeye başladılar.

Bu meseleye bir çözüm bulmak ümidiyle Ebu Talip'e gittiler. On kişi kadardılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhiselatü vesselamdan şikayetçi oldular. Ebu Talip de onları güzellikle, güler yüz ve yumuşak sözlerle başından savdı.

Bir müddet sonra tekrar geldiler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın insanları İslâm'a davet etme yolundaki çalışmalarını dile getirip şunları söylediler:

— Ey Ebu Talip! Aramızda yaşça, şeref ve makamca bizden ileridesin. Senden yeğenini bizimle uğraşmaktan alıkoymanı istedik. Sense alıkoymadın. Vallahi putlarımıza dil uzatmasına, akıllılarımızı akılsız saymasına, ilahlarımızı eleştirmesine tahammül edemeyiz. Ya O'nu bizimle uğraşmaktan vazgeçirirsin ya da iki taraftan biri yok oluncaya kadar O'nunla da seninle de çarpışırız.

Durum çok ciddiydi. Açıkça Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı ve amcasını tehdit etmişlerdi. Fakat onların, atalarının dinlerinde durmak gibi bir gayretleri de yoktu. Asıl mesele; Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın getirdiği yeni dinin, onların birtakım menfaatlerini engellemesiydi. Çünkü İslâm, onların yaptığı kötülüklere izin vermiyordu. Üstünlüğün köle ve efendi olmakla elde edilmeyeceğini belirtiyordu. Üstünlüğün kötülükten korunmada ve Allah'a itaat etmede olduğunu

söylüyordu. Bunlar ise müşriklerin işine gelmiyordu. Bunu açıkça söyleyemediklerinden atalarının dinlerini savunuyorlarmış gibi görünüyorlardı.

Ebu Talip, O'nu çağırıp durumu olduğu gibi açıkladı. Müşriklerin hoşlanmadığı şeyleri söylemekten vazgeçmesini istedi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam amcasının bu sözlerinden dolayı çok üzüldü. Fakat kararlı bir şekilde ona dönerek, Ebu Talip'in hiç unutmayacağı şu sözleri söyledi:

— Ey amca! Vallahi bu işi bırakmam için Güneş'i sağ elime, Ay'ı da sol elime koysalar yine de bu dinden ve bu davetten vazgeçmem. Ya Allah bu dini hâkim kılar ya da bu uğurda canımı veririm.

Gözleri yaşardı ve ağladı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam amcasının artık kendisini desteklemeyeceğini düşünmüştü. Ayağa kalktı. Tam gidecekken Ebu Talip yanlış anlaşıldığını fark etti:

— Ey yeğenim! dedi. Git! İstediğini söyle! İşine devam et! İstediğini yap. Vallahi ben seni hiçbir zaman onlara teslim etmeyeceğim.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın gözlerinin içi güldü, çok sevindi.

Velid bin Muğire

Müşrikler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama karşı bitmeyen bir kin ve düşmanlık besliyorlardı.

Hac mevsimi yaklaştığı zaman müşriklerin ileri gelenlerinden Velid bin Muğire diğer yandaşlarına

bir teklif yaptı: Buna göre yakında birçok yerden hacca gelecek insanlar Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın dinini duyacak, dolayısıyla bu işin aslını öğrenmek isteyeceklerdi. Bunun için de sorulacak sorulara cevap olarak herkesin sözünü bir yapması gerektiğini söyledi.

Bundan dolayı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam için kimi kâhin, kimi mecnun, kimi şair, kimi de sihirbaz demeyi teklif etti. Buna karşın Velid'in kendisi, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bunlardan hiçbiri olmadığını söyledi. Çünkü bu tekliflerin hepsinin gerçek olmadığını herkes gibi o da biliyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ne kâhin ne mecnun ne şair ne de sihirbazdı. Fakat Velid yine de "sihirbaz" denilmesini uygun gördüğünü söyledi.

Böylece haccetmek için gelecek insanlara Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı sormaları ihtimaline karşılık sözlerini bir yapmışlardı. Yalan söylemek, gerçeği gizlemek müşriklerin bir özelliğiydi.

HABEŞİSTAN'A HİCRET

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamber olarak gönderilişinin altıncı yılı olup Recep ayıydı. O'na ve Müslümanlara hâlâ işkence ve hakaretlere devam ediliyordu. Ne ibadetlerini yapmada ne de inançlarını yaşamada huzur buluyor, rahatlık görmüyorlardı.

Bu durumun farkında olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ashabına:

— ***Siz şimdi yeryüzüne dağılın! Allah sizi yine bir araya toplar,*** diye emretti.

— Ya Resulallah! Nereye gidelim? diye soranlara da:

— ***İşte oraya!*** diyerek Habeşistan'ı gösterip şöyle dedi:

— ***Habeş ülkesine gitseniz iyi olur. Orada halkına zulmetmeyen bir kral var. Orası doğruluk ülkesidir. Yüce Allah size içinde bulunduğunuz sıkıntılardan bir çıkış yolu açıncaya kadar orada bulununuz.***

Gerçekten de Habeşistan Kralı Necaşi, Hristiyan olmasına rağmen çok adil ve halkına iyi davranan bir kraldı.

Böylece 4 kadın ve 11 erkekten oluşan 15 kişilik bir Müslüman grup Habeşistan'a hicret etti. Gizlice yola çıkan bu Müslümanlar, İslâm dininin ilk hicretini yaptılar. Müşrikler sonradan gidişlerini duydu. Hicret etmelerinin amacı Allah'a olan kulluklarını daha rahat yapabilmek, inançlarını da huzur içinde yaşayabilmekti.

İlk muhacir kafilenin içinde Hz. Osman bin Affan, hanımı ve Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kızı olan Rukiyye, Ebu Huzeyfe ve hanımı, Zübeyr bin Avvam, Mus'ab bin Umeyr, Abdurrahman bin Avf (Allah hepsinden razı olsun) gibi seçkin Müslümanlar vardı.

Hz. Hamza'nın Müslüman Oluşu

Hz. Hamza, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamberliğinin altıncı yılında Müslüman oldu. Güreşçi ve aynı zamanda iyi bir avcıydı. Bir gün av dönüşünde bir cariye ona, Ebu Cehil'in Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama yaptığı hakaretleri anlattı. Hz. Hamza çok öfkelendi. Akrabalık damarı kabarmış bir şekilde Kâbe'nin yanında oturan Ebu Cehil'e gitti. Sert ağaçtan yapılmış yayını, olanca gücüyle kaldırıp başına sertçe vurup kanattı. Bu esnada:

— Sen misin yeğenime sövüp sayan? İşte ben de O'nun dinindenim. O'nun söylediklerini söylüyorum. Gücün yetiyorsa o yaptıklarını bana da yap! diyerek meydan okudu.

Böylelikle Müslümanlığını ilan etti. Evine döndüğünde kendisinde şüpheler meydana geldi. Bu şüpheleri gidermek için yeğeni olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanına gitti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam amcası Hz. Hamza'ya iman, cennet, cehennem gibi birçok konularda nasihatler etti. Böylece Hz. Hamza'nın kalbine iman iyice yerleşti. Şüpheleri ortadan kayboldu. Müslümanlar, Hz. Hamza gibi bir pehlivanın iman etmesine çok sevindiler.

Çekici Teklifler

Müşrikler her şeye rağmen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama düşmanlık ediyor, peygamberlik davasından vazgeçmesi için hâlâ ısrar ediyorlardı. Bunun için birçok hile ve tuzaklar kuruyor, birçok değişik tekliflerle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzuruna geliyorlardı.

Onlardan Utbe bin Rebia, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama gidip bazı tekliflerde bulundu. Buna göre; Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın İslâm'ı anlatmaktan ve peygamberlikten vazgeçmesi karşılığında kendisini mal ve servet olarak Mekke'nin en zengini yapacaklardı.

Bunu kabul etmezse O'nu kendilerine başkan yapacaklardı. Şayet hastaysa en güzel şekilde tedavi edeceklerdi.

Utbe'nin bu tekliflerine karşılık Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Fussilet suresini ona okudu. Bitirdikten sonra:

— Ey Velid'in babası! Okuduklarımı dinledin. Artık gerisini sen düşün, diyerek onu kendi haline bıraktı.

Utbe, okunan Kur'an'dan çok etkilendi. Çünkü okunan ayetlerden Kur'an'ın mucize oluşunu, Cenneti müjdelemesini, Cehennemle korkutmasını dinlemişti. Utbe, bu sözlerin insan sözü olamayacağını anlayınca hemen kalkıp kendisini gönderen arkadaşlarının yanına döndü. Onlara; Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan el çekmelerini, O'na dokunmayıp uzak durmalarını söyledi. Yüce Allah, düşmanlarının eliyle bile olsa Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı her durumda destekliyor, yardımsız bırakmıyordu.

Hz. Ömer'in Müslüman Oluşu

Hz. Hamza'nın Müslüman olmasıyla mazlum Müslümanlar çok sevinmişti. Hz. Ömer'in iman etmesiyle Müslümanlar ikinci bir sevinç yaşadılar. Hz. Ömer, Müslüman olmadan önce çok öfkeli ve Müslümanlara karşı çok şiddetliydi.

Mekke'deki Darü'n-Nedve, müşriklerin önemli tüm işlerini konuşup görüştüğü ve her konuda karar aldıkları bir evdi.

Müşriklerin ileri gelenleri burada toplanmış, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürmek için tartışıyorlardı. Ancak O'nu öldürerek kurtulabileceklerdi. Bu işi yapma karşılığında, Ebu Cehil tarafından değişik ödüller teklif edildi. Ebu Cehil, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın en aşırı düşmanı olup çok kötü birisiydi.

Toplantıda bulunan Ömer bin Hattab, Ebu Cehil ve diğerlerinin de teşvik etmesiyle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürebileceğini söyledi. Böylece ödülü de o alacaktı.

Bu gayeyle yola çıkan Ömer, Nuaym adında bir Müslümanla karşılaştı. Nuaym, onun Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürme niyetinde olduğunu öğrendi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama haber vermek ve zaman kazanmak amacıyla ona kız kardeşi Fatıma ve eniştesi Said bin Zeyd'in de Müslüman olduklarını söyledi. Ömer bunu duyunca önce inanmak istemediyse de çılgına döndü. Onlara derslerini vermek amacıyla yolunu değiştirerek evlerine doğru yöneldi.

O sırada Hz. Habbab bin Eret; Hz. Said ve hanımı Fatıma'ya henüz yeni inmiş olan Tâhâ suresi'ndeki ayetleri okuyordu. Kapının şiddetle vurulduğunu duydular. Hz. Said, hemen Hz. Habbab'ı ve Kur'an ayetlerini sakladı. Ömer, kızgın bir halde içeri daldı. Okudukları şeyi duyduğunu ve onu hemen kendisine vermelerini söyledi. Hızını alamayıp eniştesi Hz. Said'i ve kız kardeşi Fatıma'yı dövdü. Kanlar

içinde yere serilen Fatıma, kendinden umulmayacak şekilde haykırdı:

— Elinden geleni yap ey Ömer! Ben ve kocam artık Müslümanız. Allah'a ve Resulüne iman ettik.

Kız kardeşini kanlar içinde gören Ömer, merhamete geldi. Yumuşak bir sesle okudukları ayetleri istedi.

Kız kardeşi, abisindeki bu değişikliği fark edince hemen gizledikleri Tâhâ suresini getirdi.

Hz. Ömer, okuma-yazma bilen biriydi. Okudukça değişti, kalbi yumuşadı, imana meyletti. Elindeki ayetleri övdü. Bu sözlerin bir insana ait olamayacağını söyledi.

Bunun üzerine gizlenmiş olan Hz. Habbab bin Eret, bulunduğu yerden sevinçle ortaya çıktı:

— Müjdeler olsun Ey Ömer! Allah'ın Resulü'nün; ***"Ey Allah'ım! Bu dini ya Amr bin Hişam (Ebu Cehil) ya da Ömer bin Hattab ile kuvvetlendir"*** diye dua ettiğini biliyorum, dedi.

Hz. Ömer, kız kardeşi Fatıma'nın evindeyken, doğruca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanına götürülmesini istedi. Böylece Allah'a ve Resulü Hz. Muhammed aleyhissalatü vesselama iman edip Müslüman oldu.

Hz. Ömer'in iman etmesiyle başta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam olmak üzere tüm Müslümanlar sevindiler. Öylesine tekbirler getirdiler ki bulundukları yer olan "Erkam'ın evi" (Darü'l-Erkam), tekbirlerle inliyordu. Hz. Hamza'nın

Müslüman olmasından üç gün sonrasına rastlanan bu sevindirici olay, zayıf ve ezilmiş Müslümanların güçlerine güç kattı.

40. Müslüman olan Hz. Ömer'in teklifiyle o güne kadar gizli ve saklı ibadet eden Müslümanlar, bir sel gibi Kâbe'ye akıp açıkta namaz kıldılar. Meydan okurcasına namaz kılan Müslümanları gören Ebu Cehil ve arkadaşları, şaşkınlık ve hayretle onları izliyorlardı. En çok da Ebu Cehil kahroluyordu. Hz. Ömer'in Müslüman oluşu onu çok kötü etkilemişti. Çünkü Hz. Ömer, öldürmeye gittiği Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamda hayat bulmuş, sanki yeniden dirilmiş gibiydi. Fakat onu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürmek için gönderenler ise hırslarından deliye dönmüşlerdi.

Habeşistan'a İkinci Hicret

Her ne kadar Müslümanlar günden güne çoğalıyorduysa da yine en ağır işkencelerden kurtulamıyorlardı. Daha önce Habeşistan'a giden Müslümanlar, orada iyi ağırlanmışlar, dinlerini rahat bir şekilde yaşamışlardı. Ancak o Müslümanlar, kısa bir zaman sonra Mekkelilerin Müslüman oldukları yönünde almış oldukları yanlış bir haber yüzünden geri dönmüşlerdi. Bununla beraber, Habeşistan'ın sığınmak için iyi bir yurt olduğu anlaşılmıştı. Bundan dolayı Mekke'nin mazlum Müslümanları, Sevgili Peygambe-

rimiz aleyhissalatü vesselamdan Habeşistan'a gitmek için ikinci bir izin aldılar.

Hz. Cafer bin Ebu Talip'in başkanlığında 80 ile 100'ü aşkın kişiden meydana gelen bir grup yola çıktı. Aynen Habeşistan'a ilk defa gidenler gibi çok güzel karşılandılar. Habeşistan hükümdarı Necaşi, onlara iyilikle davrandı.

Müslümanların Habeşistan'a hicret etmelerinin haberi Mekke'de yayılmıştı. Ebu Cehil ve arkadaşları, yani Mekke müşrikleri ileride Müslümanların güçlenerek geri döneceklerini düşünüyor, endişeleniyorlardı. Bu sebeple Habeşistan Kralıyla arası iyi olan Amr bin As ve Abdullah bin Ebi Rebia'yı elçileri olarak Habeşistan Kralına gönderdiler. Amaçları, Habeşistan'a giden Müslümanları Mekke'ye getirip onlara işkence ve zulüm yaparak dinlerinden döndürmekti.

Yola çıkan elçiler, kralın huzuruna vardılar. Amr, kralın huzuruna girmeden önce vezirlerine çeşitli rüşvetler verdi. Böylece onların desteğini kazandı. Fakat Kral, Müslümanların Amr'a teslim edilmesi yönündeki teklifi kabul etmedi. Amr'ı reddetti. Yetinmedi, Amr'ın vezirlere rüşvet olarak dağıttığı malları da geri verip huzurundan kovdu. Çünkü Kral, adaletli biriydi. Kendi korumasına girenleri himaye eder ve kimseye geri vermezdi.

Hatta Kral, Hz. Cafer'i huzuruna çağırdı. İşin aslını ondan da sordu. Hz. Cafer ona şunları söyledi:

— Ey Kral! Bizler daha önce cahiliyenin karanlıklarında yaşıyor, akraba ve komşularımıza iyi

davranmayıp ilgimizi kesiyor, leş yiyor, güçlülerle bir olup zayıfları eziyorduk. Daha sonra Yüce Allah içimizden soyunu, doğruluğunu ve güvenilirliğini bildiğimiz bir peygamber gönderdi. Bu peygamber bize Allah'ın tek ve bir olduğunu, eşi ve benzerinin bulunmadığını, kendisinin de O'nun elçisi olduğunu söyledi. Ayrıca bize doğru sözlü olmayı, akrabayı ziyaret etmeyi, emaneti yerine getirmeyi, komşularla iyi geçinmeyi, kan dökmekten ve günah işlemekten sakınmayı emretti. O'na inandık. Kavmimiz tarafından işkence gördük. İşkence gördüğümüz ve inancımızı rahat yaşayamadığımız için zulüm ve haksızlık görmeyeceğimize inandığımız ülkenize sığındık.

Kral, Hz. Cafer'in sözlerinden etkilenmişti. Hz. Cafer'in yanında bulunan Kur'an ayetlerini de dinledi. Çok etkilendi. Dolayısıyla Müslümanları Amr bin As'a teslim etmediği gibi Amr'ı da ülkesinden kovdu.

Yine Kral, Hz. Cafer'den öğrendiği ayetler ve bilgiler sayesinde, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın peygamberliğini kabul etti; fakat halkından çekindiği için imanını gizledi. Hatta Kral, Hz. Cafer'in Hz. İsa hakkında Kur'an'dan okuduğu ayetler karşısında:

— Vallahi İsa bin Meryem, senin söylediğinden fazla bir şey değildir. Arada şu çöp kadar bile fark yoktur, dedi.

Böylece Amr bin As ve Abdullah bin Ebi Rebia, Mekke'ye elleri boş olarak geri geldiler. Kral'ın on-

lara yaptıklarını öğrenen Mekke'nin ileri gelenleri bir yenilgi daha yaşadılar.

Boykot ve Ambargo

Kureyş'in ileri gelen müşrikleri, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve ashabına düşmanlık etmekten bir türlü vazgeçmiyorlardı.

Aralarında görüşüp tüm Müslümanlara ve onları destekleyenlere yönelik bir boykot ve ambargo uygulamaya karar verdiler. Buna göre:

• Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatü vesselamı kendilerine teslim etmeyene kadar hiç kimse Muttalipoğulları ve Haşimoğullarından kız alıp onlara kız vermeyecek.

• Müslümanlardan ne bir şey satın alınacak ne de onlara bir şey satılacaktı.

• Onlarla görüşülmeyecek, konuşulmayacak, evlerine gidilmeyecek, onlara acınmayacak ve barış teklifleri asla kabul edilmeyecekti.

Söz konusu maddeleri bir sayfaya yazıp Kâbe'nin duvarına asmışlardı. Buna karşın Haşimoğulları'nın hepsi Müslüman olsun olmasın, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı korumak uğruna Ebu Talip'in mahallesine taşındılar. Böylece hepsi birbirine kenetlenip bir mahallede toplandı. Üç yıl boyunca Kureyşliler onlara çok eziyet çektirdiler. Çocuklarının açlık feryatları, ihtiyarların inlemeleri sürüp gidiyordu. Açlıktan ölümler yaşadılar. Çok zor günler geçirdiler.

Bu zor dönemde dahi Ebu Talip, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı sürekli koruyordu. Derken ilginç bir gelişme yaşandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bir gün amcasına Kâbe'ye asılı olan sahifeye bir kurtçuğun musallat olduğunu söyledi. Kurtçuk, o sahifedeki "Bismike Allahümme/Ey Allah'ım, Sen'in adınla başlarım!" cümlesi hariç, diğer bütün yazılı maddeleri yemişti.

Amcası nereden bildiğini sorduğunda, Yüce Allah'ın kendisine haber verdiğini belirtti.

Ebu Talip, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hiçbir zaman yalan söylemediğini biliyordu. Çünkü O, çocukluğundan beri Muhammedü'l Emin diye biliniyordu. Bu sebeple hemen Kâbe'nin yanına gitti. Kureyş'in tüm ileri gelenleri orada oturuyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın verdiği haberi onlara söyledi. Kâbe'de asılı olan sayfayı da kontrol etmelerini, boykot ve ambargodan vazgeçmelerini istedi. Hatta onlara:

— Eğer dediği doğru çıkmazsa yeğenimi size teslim ederim, diye ümit de verdi.

Bunu rahatlıkla söyledi. Çünkü o, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın verdiği haberin asla yalan olmadığını biliyordu. O'na güveni sonsuzdu. O, yalan konuşmazdı.

Nitekim müşriklere verdiği bu haber üzerine müşrikler hemen Kâbe'de asılı duran sayfaya koştular. Sayfayı açtıklarında büyük bir şok yaşadılar. Çünkü "Bismike Allahümme/Ey Allah'ım, Sen'in adınla başlarım!" cümlesi hariç, sayfadaki zulüm

dolu ifadelerin hepsinin bir kurtçuk tarafından yenilmiş olduğunu gördüler. Müşriklerin tüm ümitleri ve hayalleri suya düşmüştü. Fakat yine her zamanki meşhur inatlarıyla bunun bir "mucize" oluşunu inkâr ederek:

—Bu da Muhammed'in sihirlerinden bir sihirdir, diye tepki vermekten başka bir şey yapmadılar.

Ebu Talip bu durumdan faydalanıp onları akrabalık haklarını korumaya ve üç yıldır uyguladıkları bu haksızlığa bir son vermeye davet etti. İçlerinde uygulanan bu zulmü kabul etmeyen bazı akrabaları da vardı. Onlar, bu olay vesilesiyle cesaretlenip öne çıktılar. Akrabalık haklarını korumak adına bu zulmün ortadan kalkmasına vesile oldular.

— Bu durum, kardeşlerimize karşı tarafımızdan yapılmış bir zulümdür, diye boykot ve ambargoya karşı çıktılar.

Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamber olarak gönderilişinin onuncu yılında, Müslümanlarla beraber Muttalipoğulları ve Haşimoğullarının tümü boykot ve ambargonun kalkmasıyla rahatladılar. Ambargo sürecinde Hz. Hatice ve Hz. Ebubekir gibi varlıklı Müslümanlar, büyük fedakarlık göstererek mallarını Müslüman kardeşleri ile paylaşmış, ellerindeki tüm servetlerini harcamıştı.

Ayın Yarılması

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı hep zor durumda bırakmak isteyen düşmanları,

O'ndan kendilerince olmayacak isteklerde bulunuyorlardı.

Boykot ve ambargonun olduğu yıllardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamber oluşunun sekizinci yılıydı. İçlerinde Ebu Cehil ve Velid bin Muğire gibi azılı müşriklerin olduğu bir grup, Ay'ı ikiye ayırması halinde kendisine iman edeceklerine dair söz verdiler. Rabbinin yanında duası kabul olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ellerini semaya açtı. Ay, bir anda ikiye ayrıldı ve bir parçası Ebu Kubeys, diğeri de Kuaykıan Dağı üzerinde görüldü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ise:

— ***Ey filan ve filan! Şahit olunuz!*** diye onlara seslendi. Fakat kalpleri de kendileri gibi kara olan müşrikler:

— Bu da Muhammed'in süregelen sihirlerinden bir sihirdir, deyip ne inandılar ne de düşmanlıklarından vazgeçtiler. Yine de kalplerine yerleşen kuşkulardan kurtulmak için etraftan gelen kervanlara mucizeyi görüp görmediklerini sordular. Onlardan da Ay'ın ikiye ayrıldığını gördüklerine dair haber almalarına rağmen:

— Ebu Talib'in yetiminin sihri semaya da tesir etti, dediler.

HÜZÜN YILI

Hz. Hatice'nin Vefatı

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamber olarak gönderilişinin onuncu yılıydı. O yıl içinde iHz. Hatice ile Ebu Talip kısa aralıklarla vefat ettiği için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çok büyük bir üzüntü yaşadı. Hatta sonraları bu yıl "Hüzün Yılı" diye de adlandırıldı.

Hanımı Hz. Hatice ve amcası Ebu Talip hayatta oldukları müddetçe Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlardan hep iyilik, yardım ve destek gördü. Fakat 65 yaşında olan hanımı Hatice annemizin vefat etmesi, O'nu çok üzmüştü. Yıllardır O'na hayat arkadaşı, zor günlerinde sığınağı ve teselli kaynağı olan muhterem hanımı Hz. Hatice artık yoktu. O, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yalnızca eşi değil, aynı zamanda sırdaşı ve sadık bir arkadaşıydı. Daima O'nu destekler, O'na güç ve kuvvet olurdu. Onun vefatı bu sebeple

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı çok üzmüş, kedere boğmuştu.

Çünkü Hz. Hatice O'nu teselli eder, sakinleştirir, huzura erdirirdi. Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın görevini kolaylaştırırdı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam her konuştuğunda hakkında şu övgüleri söyleyecekti:

"İnsanlar beni inkâr ettiği zaman, o bana inandı. İnsanlar beni yalanladığı zaman, o beni doğruladı. İnsanlar beni mahrum ettiği zaman, o beni malına ortak etti. Allah bana ondan evlat da nasip etti."

Ebu Talip'in Vefatı

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peygamberliğinin onuncu yılında, O'nu üzen bir diğer olay da amcası Ebu Talip'in vefatıydı. Ebu Talip hayatta olduğu müddetçe Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı müşriklere karşı hep korudu. Adeta ömrünü O'nu korumaya adadı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile beraber Muttalib ve Haşimoğulları, o yıl boykot ve ambargodan henüz yeni çıkmıştı. Bir süre sonra Ebu Talip aniden rahatsızlandı. Zaten oldukça yaşlıydı. Hastalığı giderek arttı. Ebu Talip ölünce en çok üzülenlerin başında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam geliyordu. Çünkü sekiz yaşından

beri kendisini yanına almış, büyütmüş, evlendirmiş ve müşriklere karşı korumuştu.

Taif'e Gidiş

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Ebu Talip'in vefatından sonra korumasız kalmıştı. Mekke'nin müşrikleri dört bir taraftan hakaret ve eziyetlere başlamışlardı. Ebu Talip'in ölmesi müşrikleri cesaretlendirmişti.

Müşriklerin gittikçe artan bu hakaretleri karşısında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam İslam'ın rahatça yaşanacağı yeni bir yurt bulmak maksadıyla Taif denilen şehre gitti. Beraberinde evlatlığı Zeyd bin Harise de vardı.

Taif'te Sakifoğulları kabilesi yaşıyordu. Bu kabilenin büyükleri ve ileri gelenleriyle görüştü. Kendisinin Allah'ın Resulü olduğunu söyledi. İslam'ı anlattı. Desteklerini istedi.

Buna karşın Taifliler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı hem yalanladılar hem alay ettiler hem de hakaretlerde bulundular. Yaptıkları bunca şey yetmiyormuş gibi çocuklarını ve kölelerini kışkırtıp taşlarla O'na saldırttılar. Mübarek ayakları ve vücudu kana boyandı. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, yanında bulunan Zeyd'le beraber Taif'ten süratle uzaklaştı.

Güçlükle Utbe ve Şeybe'nin bağına sığındı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam gördüğü

eziyet ve hakaretler karşısında şikayetini sadece Allah'a arz etti. Uzun uzun dualarda bulunup Rabbine şöyle yalvardı:

— "Allah'ım! Güçsüzlüğümü, çaresizliğimi ve insanlar nazarında hor görülüşümü yalnız Sana arz ediyorum.

Ey merhametlilerin en merhametlisi! Sen güçsüz bırakılmışların Rabbisin, benim de Rabbimsin.

Beni kime bırakıyorsun?

Bana kötü davranan uzak bir yabancıya mı?

Yoksa işimi eline verdiğin bir düşmana mı?

Eğer bana karşı bir gazabın yoksa, çektiğim hiçbir şeye aldırmam.

Fakat Senin afiyetin benim için daha geniştir.

Gazabının üzerime inmesinden yahut hoşnutsuzluğunun bana ulaşmasından, karanlıkları aydınlatan ve dünya ile ahiret işlerini düzelten yüzünün nuruna sığınırım.

Sen razı oluncaya kadar affını dilerim.

Güç ve kuvvet ancak Seninledir."

Addas

Yüce Allah'a halini arz eden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı bu hâlde gören, uzaktan akrabaları da olan Utbe ve Şeybe kardeşlerin içindeki merhamet duyguları kabardı. Addas adındaki kölelerini bir tas üzümle yanına gönderdiler. Addas üzümü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü

vesselamın önüne koydu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Bismillah,*** diyerek yemeye başlayınca Addas şaşkın bir hâlde heyecanla konuştu:

— Vallahi bu sözü bu belde halkı bilmez! Allah'ı tanımaz!

— ***Ey Addas! Sen hangi millettensin, hangi dindensin?***

— Ninovalıyım ve Hristiyanım.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam tekrar sordu:

— ***Demek sen, o salih insan Yunus bin Metta'nın hemşehrisisin öyle mi?***

Daha çok şaşıran Addas merakla sordu:

— Yunus bin Metta'yı nereden biliyorsun?

— ***O, benim kardeşimdir. O bir peygamberdi. Ben de bir peygamberim.***

Bu konuşmanın üzerine Addas, efendileri kendisine baktığı hâlde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ellerine ve ayaklarına sarılıp öptü. Çünkü O, Allah'ın peygamberini tanımıştı.

Addas'ın iman etmesi Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatü vesselamı sevindirdi. Taif'te yaşadıklarının etkisi sürerken Yüce Allah "Dağlar Meleğini" gönderdi. Melek huzuruna geldi. İsterse kendisini bu kadar üzen kavmi iki dağ arasına sıkıştırıp yok edeceğini söyledi. Fakat bunca eziyet ve hakarete rağmen, şefkat ve merhamet peygamberi olan

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu teklifi kabul etmedi. Buna karşılık Yüce Allah'tan, müşriklerin soyundan Müslüman bir nesil olmasını diledi.

Allah'ın Resulü aleyhissalatü vesselam, üzüntülü bir hâlde Mekke'ye geri döndü. Mutim bin Adiy adındaki bir müşrik, O'nu himayesine aldığını yani korumasında olduğunu ilan edince Mekke'ye girdi. Mutim'in bu iyiliğini ömrü boyunca unutmadı.

Medineli İlk Müslümanlar

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Yüce Allah'ın dinini durmaksızın herkese anlatıyordu. Çünkü O bununla gönderilmişti. Bunun için hac mevsiminde hacca gelen insanlara Allah'ın birliğini ve kendisinin de O'nun Resulü olduğunu anlatıyor, onları İslam'a davet ediyordu. Çadır çadır dolaşıyor, yorulmak nedir bilmiyordu.

O'nun bu gayretini kırmak için amcası Ebu Leheb de arkasından geziyor, çıktığı her çadıra kendisi giriyor:

— Bu, benim yeğenimdir. O'nu dinlemeyiniz, diyordu.

Ama Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu engellere kulak asmadı. Büyük bir azimle insanların hidayeti, Müslüman olmaları ve doğru yolu bulmaları için çalıştı.

Taif'ten döndükten sonra daha çok çabalıyordu. Her hac mevsiminde yaptığı gibi peygamber olarak

gönderilişinin on birinci yılında da değişik memleketlerden gelen hacılara İslam'ı anlatıyor, onları imana davet ediyordu. Kimi O'nu yalanlıyor, kimi de çeşitli bahanelerle iman etmeye yanaşmıyordu.

Fakat o yılki hacda bir gelişme yaşandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Akabe denilen yerde Medine'nin Hazrec adlı kabilesinden altı kişilik bir grupla görüştü. Bu gruba yaklaşıp sordu:

— ***Sizler kimlersiniz?***

— Hazrec kabilesinden bazı kimseleriz.

— ***Yahudilerin komşusu ve anlaşmalıları olan Hazrecliler misiniz?***

— Evet!

— ***Oturmaz mısınız? Sizinle biraz konuşsak olmaz mı?***

— Olur.

Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onları Allah'ın varlığına ve birliğine iman etmeye davet etti. İslam'ı anlattı. Onlara Kur'an-ı Kerim'den ayetler okudu. Bu nasihatler neticesinde Yüce Allah, bu altı kişinin kalplerinde İslam'ın nurunu parlattı. Kalpleri ilahi sözün etkisiyle arınıp temizlendi. İslam'ı hemen kabul ettiler.

Aslında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama iman etmelerinin bir sebebi de Medine'de komşuları olan Yahudilerden sürekli:

— Gelecek olan peygamberin zamanının gölgesi üzerimize düşmek üzeredir. Geldiğinde O'na uyacak, O'nunla birlikte olup Ad ve İrem kavimlerinin

öldürülmeleri gibi sizi öldüreceğiz, sözlerini işitmeleriydi. Dolayısıyla onlar, zaten bir peygamberin yakın zamanda gönderileceğinden haberdardılar.

Bu vesileyle de Allah onlara Müslüman olmayı nasip etti. İçlerinde Hz. Esad bin Zürare ve Hz. Cabir bin Abdullah gibi meşhur kimselerin de bulunduğu bu altı kişi Medine'ye dönüp tebliğ ve davet çalışmalarına devam ettiler. İnsanları İslam'a davet etme işini ilerletmeye çalıştılar.

İsra ve Mi'rac

Hüzün Yılı'ndan kısa bir süre sonraydı. Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatu vesselam bıkmadan, usanmadan Yüce Allah'ın birliğine insanları davet etmeye devam ediyordu.

Recep ayının 27'nci gecesiydi. Medine'ye hicretten yaklaşık bir buçuk yıl kadar önceydi. Cebrail aleyhisselam Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı Mescid-i Haram'dan (Kâbe) "Burak" adlı bir binekle alıp Kudüs şehrindeki Mescid-i Aksa'ya götürdü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Mekke'den Kudüs'e gitmesi olayına "İsra" deniliyor.

Ayrıca Cebrail aleyhisselam, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı oradan da göklere çıkardı. O'nu bildiğimiz bu âlemin ötesine götürdü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama orada

nice olağanüstü şeyler gösterildi. Peygamberlerden bazılarını, Cennet ve Cehennemi dahi gördü. Hatta yedinci kat göğün üzerinde olan ve Cebrail aleyhisselamın bile ötesine gidemediği Sidretü'l-Münteha adlı makama da götürüldü. Ayrıntılarını bilemeyeceğimiz bir şekilde Yüce Allah'ın huzuruna çıktı. O'nun temiz ve pak olan kelamını işitti. İşte Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Kudüs'ten sadece Rabbimizin bildiği yere götürülmesi olayına "miraç" deniliyor.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yine aynı gece evine döndü.

Bu gecede Yüce Allah tarafından Ümmet-i Muhammede günde 5 vakit namaz, Bakar Suresinin son ayetleri ve şirke koşmayanların affedileceği müjdeleri hediye olarak verildi.

İsra ve Miraç'ın olduğu gecenin sabahı Allah'ın Resulü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam o gece yaşadıklarını müşriklere anlattı. Müşrikler O'nun bir gecede Mekke'den Kudüs'e, oradan da göklere yükselip birçok şeyler yaşadıktan sonra aynı gece tekrar geri geldiğine inanmadılar. Böyle bir şeyin olmasını imkansız gibi gören müşrikler hemen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın aleyhine dedikodulara başladılar.

Müşrikler bu gayeyle Hz. Ebu Bekir'e koştular. Hz. Ebu Bekir'in buna inanmayacağını bekliyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı kas-

tederek "şöyle şöyle söylüyor" deyip o gece yaşanılanları anlattılar.

Hz. Ebu Bekir hiç tereddüt etmeden onlara:

— Vallahi, eğer O bunu söylediyse muhakkak ki doğrudur, dedi.

Hemen kalkıp Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanına vardı. Müşriklerin söylediklerini haber verdi. Onlara böyle bir şey söyleyip söylemediğini sordu.

— ***Evet!*** cevabını alınca:

— Doğru söylüyorsun! Şehadet ederim ki Sen Allah'ın Resulüsün, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ebu Bekir'e şüphe etmeden kendisini doğruladığı için "Sıddık" lakabını verdi.

— ***Ey Ebu Bekir! Sen Sıddık'sın,*** dedi.

Böylece hayatı boyunca herkes ona "Ebu Bekir es-Sıddık" demeye başladı.

Hatta müşrikler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Kudüs şehrindeki Mescid-i Aksa'ya ömründe hiç gitmediğini biliyorlardı. Bu nedenle gelip O'na Mescid-i Aksa hakkında sorular dahi sordular. Kendilerince O'nu imtihan ediyorlardı. Fakat Yüce Allah Peygamberi ile Mescid-i Aksa arasındaki perdeyi kaldırdı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sanki Mescid-i Aksa'yı izliyormuş gibi müşriklerin "kaç kapısı, kaç sütunu var?" şeklindeki tüm sorularını cevaplandırdı. Ama

kalpleri kararmış olan inatçı müşrikler yine inanmadılar. Çünkü İsra ve Miraç, akıl gözüyle değil iman gözüyle kabullenen bir olaydı.

Birinci Akabe Biatı

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, peygamberliğinin 12. yılında hac mevsiminde tekrar Akabe'ye gitti. Çünkü geçen yıl Müslüman olan altı Medineliyle bu yıl buluşmak üzere sözleşmişti.

Fakat o yıl Medineli altı Müslüman, on iki kişilik bir grup olarak dönmüşlerdi. Bu gizli buluşmada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama şu şartlar üzere biat ettiler:

- Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak
- Hırsızlık yapmamak
- Zina etmemek
- Kız çocuklarını öldürmemek
- Hiç kimseye iftira etmemek
- Hiçbir hayırlı işe karşı olmamak

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu şartlar üzerine yaptıkları biatlerinden sonra onlara nasihatlerde bulundu. Onlar da Medine'ye geri döndüler. Fakat kendilerine imamlık yapmak ve Kur'an-ı Kerim'i okuyup öğretmek için bir "öğretmen" istediler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bunun üzerine Hz. Mus'ab bin Umeyr'i onlara Kur'an-ı Kerim'i öğretmek için Medine'ye gönderdi.

Böylece Hz. Mus'ab, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın görevlendirdiği "ilk öğretmen" oldu.

Hz. Mus'ab, Medine'deki Müslümanlara görevlendirildiği gibi hem imamlık yapıyor hem de Kur'an-ı Kerim öğretiyordu. Bunun yanı sıra Medine halkını da İslam'a davet edip durmadan çalışıyordu.

Bir gün Medineli Müslümanlardan Hz. Esad bin Zürare ve bazı Müslümanlarla beraber bir bahçedeki kuyunun başında oturuyorlardı.

Üseyd bin Hudayr ve Sad bin Muaz adında Medine'nin önde gelen liderlerinden ikisi, Hz. Mus'ab'ın Medine'de İslam'ı anlatmasından ve halkı İslam'a davet etmesinden rahatsız olmuşlardı. Bu sebeple Sad bin Muaz, Üseyd bin Hudayr'ı gönderip onu tehdit etmesini söyledi. Üseyd bu niyetle kuyu başındaki Hz. Mus'ab ve arkadaşlarının yanına geldi. Çok hiddetli ve kızgındı. Karşılarına elindeki bir mızrakla dikildi. Hz. Mus'ab'a:

— Siz buraya niye geldiniz? Zayıflarımızın inançlarını bozmak için mi? dedi. Hz. Mus'ab'ı Medine'den ayrılması için tehdit etti. Hz. Mus'ab ise:

— Biraz dur hele, otur! Söyleyeceklerimi dinle. Beğenirsen kabul edersin. Beğenmezsen yüz çevirirsin, diyerek yumuşakça davrandı.

Bu tavır üzerine Üseyd yumuşadı. Hz. Mus'ab ona Kur'an'dan ayetler okudu. İslam'ı anlattı. Yüce Allah'ın izniyle Üseyd'in kalbine İslam'ın sevgisi girdi ve Müslüman oldu.

Müslüman olduktan sonra şunu söyledi:

— Ben gidip size birini göndereceğim. Eğer o da Müslüman olursa, bu memlekette iman etmeyen hiç kimse kalmaz.

Doğruca kendisinden haber bekleyen Sad bin Muaz'a gitti. Bir bahaneyle Sad'ı Hz. Mus'ab'ın yanına gönderdi. Hz. Mus'ab'ın Medine'deki çalışmalarının dedikodularıyla kandırılıp doldurulan Sad, kızgın ve öfkeli bir halde Hz. Mus'ab'ın karşısına dikildi. Hz. Mus'ab ona da aynı şekilde yumuşakça ve güzel bir şekilde davrandı. Kendisine Kur'an-ı Kerim'den ayetler okudu. Okunan ayetler Sad'ın kalbine etki etti ve Sad da Müslüman oldu.

Hz. Sad bin Muaz, Müslüman olduktan sonra kavminin yanına gitti. Hz. Sad, kavminin başkanıydı. Kavmine Müslüman olmalarını teklif etti. O gün akşama kadar annesi, babası ve hanımı başta olmak üzere kavminin hepsi Müslüman oldu. Böylece Hz. Mus'ab bin Umeyr'in öncülüğünde İslam, Medine'de hızla yayılıp parlayan bir güneş gibi Medine'de doğdu.

İkinci Akabe Biatı

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın gönderilişinin 13. yılıydı. Hz. Mus'ab bin Umeyr, beraberinde ikisi kadın toplam 75 Müslümanla Mekke'ye hacca geldi. Medine'de gittikçe çoğalan Müslümanların kimi Evs, kimi de Hazrec denen kabilelere mensuptu.

Evs ve Hazrec denen bu iki kabile, Müslüman olmadan beş yıl kadar önce, kimi rivayetlere göre 120 yıl süren Buas adlı bir savaş yapmışlardı. Ama şimdi Yüce Allah, bu iki kabile insanlarını İslam dini üzerinde birleştirip kalplerini kaynaştırdı. Böylece yıllar boyu süren düşmanlıkları sona erdi.

Medineli bu Müslümanları temsil eden bu grup, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile görüşüp Medine'ye hicret etmesini teklif etti. Hatta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı Medine'de koruyacaklarını, bu uğurda canlarını dahi feda edeceklerini belirttiler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da onlarla gece yarısı Akabe Vadisi'nde buluşup bu konuyu görüşmeyi kararlaştırdı. Kimseye bildirmeden gizlice gelmelerini istedi. Gece olunca Medineli Müslümanlar, diğer hacılara hissettirmeden gizlice Akabe Vadisi'nde toplandılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da amcası Abbas'la beraber oraya gitti.

Önce amcası Abbas konuştu. Medineli Müslümanlara Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı koruyamayacaklarsa Medine'ye götürmemelerini söyledi. Yahudilerin de müşrikler gibi O'na düşman olduğunu hatırlattı. Çünkü Medine'de Yahudiler çoktu. Çocukluğundan beri Yahudiler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama düşmanlık ediyor, O'nu öldürmek istiyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın amcası Abbas, bu endişelerini dile getirdikten son-

ra O'nu koruyacaklarına dair Medineli Müslümanlardan söz almak istedi.

Bunun üzerine Medineli Müslümanlar Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama:

— Kendin ve Rabbin için iste, dediler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlara birtakım ayetler okudu ve:

— ***Yüce Rabbim için şartım; O'na hiçbir şeyi eş ve ortak koşmamanız, sadece O'na ibadet etmenizdir. Kendim için isteğime gelince; Allah'ın Resulü olduğuma şehadet etmeniz; kendinizi, kadınlarınızı ve çocuklarınızı savunup koruduğunuz gibi beni ve ashabımı korumanızdır,*** dedi.

— Ya Resulallah! Senin uğrunda ölürsek bize ne var? diyen Medineli Müslümanlara Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Cennet var,*** dedi. Sevinç içinde:

— Bu ne kârlı bir alışveriştir, dediler.

Daha sonra tek tek Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama biat edip söz verdiler.

Medineli Müslümanların Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile buluşmasından Mekkeli müşrikler önce haberdar olmamış, fark etmemişlerdi. Böylece Medineli Müslümanlar haccın bitmesiyle yola çıkıp Medine'ye gittiler.

İkinci Akabe biatı böylece gerçekleşince Mekke'deki Müslümanlara ve Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama, Medine'ye hicret etme yolu göründü.

MEDİNE'YE HİCRET

Mekke'de Müslümanların çektiği eziyet, hakaret ve işkenceler bir türlü sona ermiyordu. Başta Ebu Cehil olmak üzere diğer müşrikler, Müslümanlara işkence etmekten bir türlü vazgeçmiyorlardı. Bu çileye tahammül edemeyen bazı Müslümanlar daha önce Habeşistan'a hicret etmişlerdi. Şimdi ise Medine'ye hicret etmek için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan izin alınmıştı.

Medine'ye hicret eden Müslümanlara "Muhacir" denildi. inancı nedeniyle yaşadığı yerde zorluk ve eziyet gören bir Müslümanın, daha iyi ve rahat kulluk etmek gayesiyle başka bir memlekete göç etmesine hicret; hicret eden kimseye de Muhacir denilir. Böylece Müslümanlar, kendileri gibi kardeşlerinin olduğu Medine'ye tek tek veya grup grup gizlice gitmeye başladılar.

İlk hicret eden Ebu Seleme oldu. Müşrikler, hanımını ve çocuğunu ondan zorla aldılar. O da tek başına acılar içinde Medine'ye hicret etti. Hicret

eden Müslümanlar arttıkça Mekke müşrikleri kiminin önünü kesiyor, engelliyor; kimini de çeşitli hilelerle geri çeviriyorlardı. Daha çok mazlum, kimsesiz, gücü ve koruyucuları olmayan akrabasız Müslümanlara aslan kesiliyorlardı.

Fakat Hz. Ömer gibi pehlivan, kahraman, yiğit ve cesur Müslümanlara karşı ise korkuyor, çekiniyorlardı. Hz. Ömer hicret etmeye karar verdiği zaman şöyle demişti:

— Karısını dul bırakmak, anasını ağlatmak, çocuklarını öksüz bırakmak isteyen varsa şu vadide önüme çıksın.

Bu bir meydan okumaydı. Fakat Hz. Ömer'i engellemeye çalışmak kimin haddineydi! Hiç kimse arkasına düşmeye cesaret edemedi. Gücü yeten Müslümanların hepsi hicret etmişti. Geriye hapsedilen, hasta ve aciz olan Müslümanlarla beraber Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ali kalmıştı. Hz. Ebu Bekir de hicret için izin isteyince Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onu bekletti.

Kureyş müşrikleri, Müslümanların tek tek Mekke'yi boşaltmalarından korkmuşlardı. Endişeleri; Medine'ye hicret eden Müslümanların, Habeşistan'a hicret etmiş Müslümanlarla beraber olup kendilerine karşı savaş açmalarıydı. Çünkü Müslümanlar oldukça çoğalmaya başlamıştı.

Bu sebeple müşrikler, Darü'n-Nedve denilen meclislerinde bir araya geldiler. Artık bu işi hal-

letmek niyetindeydiler. Toplantıda birçok müşrik farklı görüşler söyledi.

Hiçbiri kabul görmedi. En son Ebu Cehil, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürmekten başka bir çare olmadığını belirtti. Öyle ki bu konuda bir planı bile vardı. Buna göre; her kabileden eli kılıçlı gençler, bir adamın vuruşu gibi tek bir vuruşta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı yatağında yattığı esnada vurup öldüreceklerdi. Böylece akrabaları, tüm kabilelerle savaşmayı göze alamayacakları için mecburen diyete razı olacaklardı.

Ebu Cehil'in bu korkunç planı beğenildi. Fakat Yüce Allah onların bu planlarını Cebrail aleyhisselam vasıtasıyla Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama iletti. Aynı zamanda Medine'ye hicret etmesi için de izin verdi. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam o gün hemen Hz. Ebu Bekir'e uğrayıp hicret için beraberce gideceklerini müjdeledi. Hz. Ebu Bekir, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yol arkadaşı olacağı için sevincinden ağladı. Satın almış olduğu iki deveyi Abdullah bin Ureykıt adındaki kılavuzlarına verdi. Bu adam müşrik olmasına rağmen güvenilir bir adamdı. Anlaştıkları üzere üç gün sonra bu develeri Sevr denen mağaraya getirecekti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ebu Bekir'den ayrıldıktan sonra evine döndü. O gece kendi yatağında yatması için Hz. Ali'yi tem-

bihledi. Korkmamasını ve çekinmemesini söyledi. Medine'ye hicret edeceğini belirtti. Ayrıca yanında bulunan "müşriklere ait emanetleri" sahiplerine vermesini ve ardından kendisine yetişmesini nasihat etti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanında "müşriklere ait emanetler" vardı. Müşrikler tarafından O'na emanet olarak verilmiş birtakım değerli eşyalar, mallar ve paralar yanında bulunuyordu.

Çünkü müşrikler, eşlerine, çocuklarına ve iş ortaklarına yani yakınlarına değerli mallarını yahut paralarını emanet olarak vermek için güvenmiyorlardı. Fakat buna karşılık davetini kabul etmedikleri Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama güveniyor, emanetlerini O'na vermekte bir sakınca görmüyorlardı. Bu çok garip bir çelişkiydi.

Müslüman kimse emindir, güvenilirdir. Başkalarına ait hiçbir şeye izinsiz el sürmez. Çünkü inancı buna izin vermez. Müşrikler bunu anladıkları için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'a güveniyor ve emanetlerini bırakıyorlardı. Çünkü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Muhammedü'l Emin'di.

Böylece Hz. Ali o gece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yatağına yattı. O sıcacık yatağa girer girmez uyuyup kendinden geçti. İlerleyen saatlerde, sabah aydınlığı esnasında Ebu

Cehil'in planına göre müşrikler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın evinin etrafını sardılar.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da evinin kapısını açtı. Yasin suresini dokuzuncu ayete kadar okudu. Avucuna aldığı toprağı müşriklere doğru savurdu. Allah'ın izniyle içlerinden geçip gitti. Hiçbiri O'nu görmediği gibi fark da etmedi.

Evden çıkar çıkmaz Hz. Ebu Bekir'e giden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ebu Bekir'le beraber arka kapıdan çıkıp doğruca Sevr mağarasına gitti. Onlar mağaraya girdikten sonra bir çift güvercin gelip hemen mağaranın girişine bir yuva yaptı. Bir örümcek de mağaranın ağzına sanki yıllardır örülmüş gibi duran bir ağ ördü. Yüce Allah hayvanlardan olan askerleriyle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı korudu.

Bu arada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam evden çıktığı esnada Hz. Ali, O'nun yatağındaydı. Kapıda ise müşrikler hâlâ bekliyordu. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın çıkıp gittiğinin farkında değillerdi.

Kendilerine gelince üstlerini başlarını silkeleyip içeri baktıklarında Hz. Ali'yi Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yatağında gördüler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yatıyor zannıyla yine beklediler.

Bir müddet sonra yataktan doğrulduğunda Hz. Ali'yi fark ettiler. Hemen hışımla içeri daldılar.

Her biri bir taraftan Hz. Ali'yi çekiştiriyor, sorular soruyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın nerede olduğunu öğrenmek istiyorlardı. Hz. Ali de hep bilmediğini söylüyordu. Biraz eziyet edip hapsettiler. Kısa bir süre geçtikten sonra da bıraktılar.

Hz. Ali'den bir bilgi alamayınca hemen "Muhammed'i kim bulup getirirse ona 100 deve ödül var" diye çevreye ilanlar yaptılar. Bu haber üzerine Mekke ince ince arandı. Birçok kimse ödülü almak için aramalara katıldı.

Hatta azılı bir müşrik olan Ümeyye bin Halef, bir iz sürücüsü tuttu. Bu iz sürücüsü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile Hz. Ebu Bekir'in izlerini saklandıkları mağaraya kadar takip etti. İçlerinden biri onların mağarada olabileceklerini söyledi. Ümeyye, mağaranın girişindeki güvercinlerin yuvasına ve örümcek ağına bakıp:

— Vallahi, şu örümcek ağı, Muhammed daha doğmadan önce örülmüş, dedi.

Ebu Cehil ise:

— Vallahi öyle zannediyorum ki O yakınımızdadır! Fakat sihri ile gözlerimizi bağladı, görmez etti! dedi.

Böylece Yüce Allah, oraya yuva yapan güvercin ve örümcek ile peygamberini onlardan korudu. Ümeyye ve arkadaşları oradan ayrıldılar. Eğer biraz olsun eğilselerdi, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü

vesselam ve Hz. Ebu Bekir'i görebilirlerdi. Çünkü onlar bulundukları yerden müşrikleri görüyorlardı.

Mağaraya kadar gelen müşriklerin kendilerini görebileceği endişesine kapılan Hz. Ebu Bekir, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama hitaben:

— Şu kavmin seni arayıp duruyor. Vallahi ben kendim için endişelenmiyorum. Fakat sana zarar vermelerinden korkuyorum, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Kederlenme! Allah bizimle beraberdir ey Ebu Bekir! Üçüncüleri Allah olan iki kişi hakkında ne diye endişeleniyorsun?*** diyerek onu teselli etti.

Çünkü Yüce Allah onları koruyordu. Böylece geceli gündüzlü üç gün mağarada kaldılar. Bu üç gün içinde Hz. Ebu Bekir'in oğlu Abdullah geceleri gizlice onlara müşriklerin Mekke'de yaptıklarıyla ilgili haberleri götürüyor, kızı Esma da onlar için yiyecek taşıyordu. Yine Hz. Ebu Bekir'in azatlı kölesi Amir bin Füheyre, çobanlık yaptığı koyunlarıyla Abdullah ve Esma'nın ayak izleri üzerinden geçerek izlerini yok ediyordu.

Nihayet üç gün sonra anlaştıkları gibi kılavuz olarak tuttukları Abdullah bin Ureykıt, iki deveyle beraber çıkageldi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ebu Bekir, kılavuzları Abdullah ve hizmetçileri Amir bin Füheyre'den oluşan bu küçük kafile hicret için yola çıkıp hemen sahil yoluna saptılar. Medine'ye hicret yolculuğu Yüce Allah'ın himayesinde ve korumasında böylece başladı.

Yolculukları esnasında Kudeyd denilen bir yere uğradılar. Ümmü Mabed adında bir kadın burada yaşıyordu. Ondan yiyecek bir şeyler satın almak istediler. Kadın, yanında bir şeyin kalmadığını söyledi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam orada kısır ve süt vermeyen bir koyun gördü. Kadından izin alarak koyunu sağdı. Allah'ın lütfuyla birçok kişiyi doyuracak kadar süt sağdı. Ümmü Mabed ise bu mucize karşısında şaşıp kaldı. Çünkü koyun süt vermeyen kısır bir koyundu. Fakat gözleri önünde herkese yetecek kadar süt sağılmıştı.

Daha sonra tekrar yola çıktılar. Bu arada müşrikler Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı hâlâ didik didik arıyorlardı. Süraka bin Malik adında bir müşrik, ortaya konulan 100 deve ödülünü almak için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın peşine düştü. Her nasılsa kafilenin izini buldu.

Hz. Ebu Bekir, Süraka'nın atlı olarak yaklaştığını görünce endişelendi. Süraka gittikçe yaklaştı. Fakat müthiş bir şey oldu. Süraka'nın atının iki ön ayağı ansızın kuma battı. Süraka da atından düştü. Toparlanıp tekrar saldırıya geçti. Atının iki ön ayağı tekrar kuma saplandı. Ama bu defa atının ayaklarının battığı yerden garip dumanlar çıkıyordu.

Süraka başına gelenlerin bir sihir olmadığını hemen kavradı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Allah tarafından korunduğunu anladı. Başına daha kötü bir felaket gelmeden imdat dile-

di. Saplandığı yerden kurtulmak için yardım istedi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da dua etti. Süraka, atıyla beraber saplandığı yerden kurtuldu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan yazılı bir emannâme (güvence kâğıdı) istedi. Buna karşılık peşlerinden gelecek diğer müşriklere Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın gittikleri yönü söylemeyeceğine söz verdi. Süraka, söz verdiği gibi arkadan gelen müşriklere Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın gittikleri yönü söylemedi. Onların burada olmadığını söyleyip geri dönmeye ikna etti.

Kubâ Köyü

Kızgın çöl sıcağında birçok zorluklardan sonra Yüce Allah'ın yardımı, lütfu ve korumasıyla Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine sınırları içinde olan Kubâ köyüne vardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Mekke'den Medine'ye hicreti, peygamber olarak gönderilişinin 13. yılında (Miladi 622), Rebiülevvel ayının 12'sinde, pazartesi günü Kubâ köyüne varmasıyla sona erdi.

Allah'ın Resulü olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı günlerce bekleyen Müslüman halk, kutlu misafirine nihayet kavuşmuştu. Sahabeler, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın etrafını pervaneler gibi kuşattılar. Ağzından çıkan her sözü dinliyor, kaçırmamaya çalışıyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam dinlenmeye çekildi.

İşte tam bu sırada Hz. Ali, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emanetlerini sahiplerine vermiş, O'nun Mekke'den ayrılmasından üç gün sonra Mekke'den ayrılıp durmaksızın yol alarak Kubâ'da O'na yetişmişti. Fakat ayakları çatlamış, yer yer parçalanmıştı. Perişan bir hâlde idi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onu o hâlde görünce çok üzüldü. Mübarek elleriyle ayaklarını sıvazladı. Hiçbir ağrı ve sızısı kalmadı. Sanki o kadar acı ve ıstırabı çeken o değildi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Kubâ'da bir hafta, on gün kadar kaldı. Bu süre içinde "Kubâ Mescidi"ni yaptı. Dolayısıyla Kubâ Mescidi İslam'da yapılan ilk mescit olma şerefini kazandı.

Daha sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yakın mesafede olan Medine'ye doğru yola çıktı.

Günlerden Cuma'ydı. Ranuna denen yerde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın imamlığında Medine'deki "ilk cuma namazı" kılındı.

"Dolunay"

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve beraberinde olan ashabı, Seniyetü'l-Veda denen tepeden ağır ağır Medine'ye doğru ilerliyordu. O gün Müslümanlar yollara dökülüp Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı karşılamak istemişti. Herkes bayram şenliği yaşıyormuş gibi neşeli ve sevinçliydi. Hep bir ağızdan şiirler, ilahiler söylüyorlardı.

Gönüllerindeki sevgiden yansıyan ve dilden dile yayılan şu mısralar hiç unutulmadı:

"Veda tepesinden üzerimize dolunay doğdu. Allah'a yalvaran oldukça, şükretmek bize vacip oldu.

Ey bize gönderilen Peygamber, Sen itaat olunan bir emirle geldin bize."

Ayrıca çocuklar ve kadınlar da evlerinin damlarından neşeyle şiirler söylüyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın dayıları olan Neccaroğullarının sevimli küçük kızları da şu sözlerle sevinçlerini gösteriyorlardı:

"Biz Neccaroğulları kızlarıyız; Muhammed'in komşuluğu ne güzeldir."

Küçük kızların bu sevgilerine karşılık Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlara:

— ***Beni seviyor musunuz?*** diye sordu. Sevimli kızlar hep bir ağızdan bağırdılar:

— Evet! Seni seviyoruz ya Resulallah!

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da şunu söyledi:

— ***Allah biliyor ki, ben de sizi seviyorum. Vallahi ben de sizi seviyorum.***

Yine yolları tutan erkekler de sevinç içinde:

— Hoş geldin, hoş geldin ey Allah'ın Resulü, diyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın devesinin yularından tutarak misafir etmek istiyorlardı.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Ona dokunmayınız. Ona yol veriniz. Nereye gideceği ona buyurulmuştur,*** dedi.

Kasva adındaki bu mutlu hayvan, önce boş bir arsaya, sonra da Neccaroğullarından Ebu Eyyûp el-Ensarî'nin evine yakın bir alana çöktü. Allah'ın Resulü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yedi ay boyunca misafir kalacağı yer artık belli olmuştu.

Medine büyük bir şehirdi. Müşrik, Yahudi ve Hıristiyanlardan meydana gelen bir halkı vardı. Evs ve Hazrec kabileleri ise şehrin en büyük kabileleriydi.

Medine'de bulunan Yahudiler: Beni Kaynuka (Kaynukaoğulları), Beni Kureyza (Kureyzaoğulları) ve Beni Nadir (Nadîroğulları) diye üç kabileye ayrılmışlardı. Hristiyanlara gelince, onlar oldukça azınlıkta idiler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı ziyarete gelenlerin içinde Yahudiler de vardı. Aslında gayeleri, kitaplarında geçen, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama ait olan özellikleri bizzat gözleriyle görmekti.

Hatta bu gayeyle Yahudilerin meşhur âlimlerinden Abdullah bin Selam da Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ziyaretine geldi. Kitaplarındaki tüm özellikleri O'nda gördü:

— Bu yüz, yalancı yüzü değildir, deyip hemen iman etti. Çok güzel ve samimi bir Müslüman oldu.

İslâm Kardeşliği

Muhacirlere kucak açıp onlara yardım eden, kol-kanat geren Medineli Müslümanlara "Ensar" denildi. Ensar, "Yardımcılar" anlamına geliyordu. Bu adı onlara Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de verdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Muhacirleri Ensar ile tek tek kardeş yaptı. Böylece Mekke'den ayrılmanın hüznünü yaşayan Muhacirlerin bir nebze de olsa üzüntüsü hafifledi. Ensar'la her konuda kenetlendiler. Kardeşlik örneğini tarihe geçecek bir şekilde yaşadılar. Mesela Musab bin Ümeyr'i Ebu Eyyûp el-Ensarî ile, Ammar bin Yasir'i de Huzeyfe ile kardeş yaptı.

Hatta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Muhacirleri de kendi arasında birbirleriyle kardeş yaptı. Kardeşlik bağını daha da kuvvetlendirdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Müslümanlar arasında kardeşlik gibi güzel bir bağ meydana getirince Müslümanlar birbirine kenetlenip daha sağlam bir topluluk oldu.

Mescid-i Nebevi

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Medine'ye hicret edişinin birinci yılıydı (Miladi 622). Müslümanların bir arada ibadet yapmaları için mescit yapımına başlanmış, bu sırada muhcirle ensar arasında kardeşlik tesis edilmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatu vesselam, iki yetim

çocuğa ait olan boş bir araziyi parasını ödeyerek satın aldı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın devesi, Medine'ye girişte önce boş bir araziye, sonra da oradan kalkıp Ebu Eyyûb el-Ensarî'nin evine yakın bir alana çökmüştü. İşte mescit yapılacak arazi, Kasva'nın çöktüğü o boş olan ilk araziydi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bizzat bu mescidin yapımında kerpiç taşıyarak, toprak kazarak çalıştı. Ashap engellemeye çalıştıysa da O, sevap kazanmasına engel olmamalarını söylüyordu. Aslında O'nun çalışması ashabına da gayret veriyordu.

Büyük bir azimle kısa zamanda Mescid-i Nebevi'yi yaptılar. Kıblesi Kudüs'e doğruydu. O zamanlar Müslümanların ilk kıblesi Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa'ydı. Fakat bir müddet sonra Müslümanların kıblesi değişecek, Kâbe olacaktı.

Ayrıca mescidin bir tarafında da Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ailesi için kalacakları odalar yapıldı. Sonradan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Mekke'de kalan aile fertleri getirilip bu odalara yerleştirildi. Bu arada Sevgili Peygamberimiz, Hz. Ebu Bekir'in kızı Hz. Aişe'yle de evlendi.

Mescid-i Nebevi henüz bitmişti. Namaz kılmak için tüm sahabeler orada bir araya geliyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın imamlığında namazlarını kılıyorlardı.

Ezan

Müslümanları namaz vakitlerinde bir araya getirecek ezan gibi bir çağrı yoktu. Ezanı da henüz bilmiyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, önceleri bu sorunu Hz. Bilal'i görevlendirerek hallediyordu. Hz. Bilal, namaz vakitlerine yakın sokaklarda dolaşıp "Hayye ale's-salâh / Haydi namaza" diye seslenerek halkı namaza davet ediyordu. Ama bu şekilde namaza davet gittikçe zor olmaya başladı. Halkı namaza davet için yeni ve daha güzel bir yol bulunmalıydı. Bu sebeple kimi ateş yakmayı, kimi çan çalmayı, kimi bayrak dikmeyi, kimi de boru öttürmeyi tavsiye etti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hiçbirini uygun görmedi.

Tam bu esnada ashaptan Abdullah bin Zeyd bir rüya gördü. Rüyasında üzerinde yeşil elbise olan bir adam bir duvar üzerinde durmuştu. Elinde de bir çan vardı. Hz. Zeyd sordu:

— Onu bana satar mısın?

— Ne yapacaksın?

— Onunla insanları namaza çağıracağım.

— Sana daha hayırlısını göstersem olmaz mı?

— Elbette.

— Öyleyse şunu söyle, dedi:

"Allâhü Ekber, Allâhü Ekber

Allâhü Ekber, Allâhü Ekber

Eşhedü en lâ ilâhe illAllah

Eşhedü en lâ ilâhe illAllah
Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah
Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah
Hayye ale's-salâh
Hayye ale's-salâh
Hayye ale'l-felâh
Hayye ale'l-felâh
Allâhü Ekber, Allâhü Ekber
Lâ ilâhe illAllah"

Hz. Zeyd uyanır uyanmaz hemen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama geldi. Rüyasını olduğu gibi anlattı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Zeyd'in rüyasının sadık ve doğru bir rüya olduğunu söyledi.

Rüyasında kendisine öğretilen ezanın sözlerini Hz. Bilal'e öğretmesini emretti. Hz. Zeyd de kendisine öğretilen ezanın sözlerini olduğu gibi Hz. Bilal'e öğretti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın müezzini Hz. Bilal, o gür ve yanık sesiyle Medine'de "Allâhü Ekber, Allâhü Ekber..." diyerek ezan okumaya başlayınca insanlar koşarak Mescid-i Nebevi'de toplandılar. Böylece Yüce Allah'ın lütfuyla sadık ve doğru bir rüya, Müslümanların bu sorununu halletti.

İslâm Devleti

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam artık Medine'de gittikçe artan bir güce sahipti. Di-

nimiz İslâm hızla yayılıyor, Müslümanlar çoğalıyordu. Mekke'deki müşrikler ise Müslümanların güçlenmesinden korkuyorlardı. Medine'deki müşriklere bu sebeple sürekli tehdit mektupları gönderiyor, Müslümanları Medine'den kovmalarını istiyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam olup bitenlerin farkındaydı. Hemen Müslümanlar, müşrikler, Yahudiler ve Hristiyanlar arasında geçerli olacak bir anayasa hazırladı. Birtakım yazılı kanunlardan meydana gelen bu anayasa tüm taraflarca imzalandı. İmzalanan bu yazılı kanunlar, Medine'de kurulan İslâm Devleti'nin ilk anayasası oldu.

Bu çok önemli bir gelişmeydi. Çünkü bu anayasanın en önemli maddesi Medine'deki tüm kesimleri ilgilendiriyordu. Şöyle ki: Medine'ye herhangi bir saldırı olması durumunda tüm taraflar Medine'nin savunulmasına yardımcı olmak ve şehre/anlaşmaya ihanet etmemek zorundaydılar.

Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu anayasa ile Medine içindeki değişik halklar arasında barışı, birliği ve beraberliği sağlamış oldu.

Fakat Müslümanların sayısı çoğaldıkça münafıklar da çoğalıyordu. Münafıklar, Müslüman görünen ama Allah'ı ve Resulünü sevmeyen iki yüzlü kimselerdi. Münafıkların en çok görünen özellikleri ise şunlardır:

• Yalancıdırlar.

• Gösterişi severler.

• Sözleri çok süslü püslüdür.

• İslâm'ı yaşamada isteksizdirler.

• Namaz kılmada tembellik ve gevşeklik gösterirler.

• Menfaatlerini Allah'ın rızasından üstün tutarlar.

• Müslümanlar bir zarar gördüğünde sevinirler.

• İslâm düşmanlarına karşı sevgi beslerler.

• Emanete ihanet eder ve söz verdiklerinde sözlerinde durmazlar.

Münafıklar Medine'de Abdullah ibn Übey adındaki baş münafığın etrafında toplanmışlardı. Aslında bu adamın Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama düşmanlığının başka bir sebebi de vardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine'ye hicret etmeden önce bu adam Medine'ye "kral" olmak üzereydi. Hatta krallık tacı bile hazırlanmıştı. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine'ye hicret ettiği için Abdullah bin Übey kral olamadı. Bu sebeple Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama çok kinliydi.

Ayrıca münafıklar, Mekke müşrikleri ve Yahudilerle birlikte Müslümanlar aleyhine gizli gizli planlar yapıyorlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bunları biliyor ve ona göre tedbirler almaya çalışıyordu.

Bunun için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine'nin etrafında bulunan diğer kabilelerle birtakım anlaşmalar yaptı. Artık onlardan gelebilecek tehlikelere karşı Müslümanların güvenliğini sağlamıştı.

Ayrıca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam zaman zaman Medine'nin etrafını kontrol için çeşitli askerî birlikler (seriye) gönderdi. Amcası Hz. Hamza ve Ubeyde bin Haris gibi seçkin sahabeler bu birliklere komutanlık yapanlardandı.

Bazen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kendisi de Medine'nin etrafını askerî birliklerle kontrole çıkıyordu.

Bir defasında da kontrole çıkan askerî birlikler, Mekke'nin yakınlarına kadar gittiler. Bu durum Kureyş müşriklerine çok ağır geldi. Gururları kırıldı; kinlendiler. İslâm devletine olan düşmanlıkları daha da arttı.

Bu arada Müslümanların Medine'ye hicret etmelerinden bu yana bir yıl geçmişti. Hicretin ikinci yılıydı. Müslümanlar namazda Kudüs'e yöneliyorlardı. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Yüce Allah'tan Müslümanların kıblesinin Kâbe olmasını diliyordu. Hatta henüz Mekke'de iken Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Kâbe'yi Kudüs ile arasına alıp namaz kılıyordu.

Nihayet hicretin ikinci yılında Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın gönlünden geçen arzuyu kabul etti. Müslümanların kıblesi-

ni Kudüs'ten Kâbe'ye çevirdi. Artık Müslümanların kıblesi Kâbe'ydi. Bu emir ayetle de sabit olunca Müslümanlar namazlarını artık Kâbe'ye dönüp kılmaya başladılar.

ÜÇ BÜYÜK SAVAŞ

Hicretin ikinci yılında Ramazan orucu Müslümanlara farz kılındı. Artık Müslümanlar Ramazan ayı boyunca, Allah rızası için gün boyu yemeyip içmeyip günahlardan uzak durarak daha çok ibadet edecekti.

Müslümanlar, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın başkanlığında Medine'de huzurlu bir hayat sağlamayı hedefledikleri bu dönemde müşriklerle üç büyük savaş yaptılar. Her üçünde de sadece kendilerini savundular.

Bu savaşlar şunlardı:

1- Bedir Savaşı

Hicretin ikinci yılı Ramazan ayının 17'sinde (Miladi 13 Mart 624, Cuma) yapıldı. Yaklaşık 1000 kişilik müşrik ordusuna karşı Müslümanlar 300-305 kişiydi. Yüce Allah Müslümanlara zafer verdi. Başta Ebu Cehil olmak üzere müşriklerin birçok ileri geleninin de olduğu 70 kişi bu savaşta hayatını kaybetti.

Müslümanların Bedir'de zafer kazanmasını hazmedemeyen Yahudi kabilelerinden Beni Kaynuka, anlaşmayı ihlal etti. Bir kuyumcuya alışveriş için gelen Müslüman bir kadının örtüsünü çıkarıp ona hakaret ettiler. Buna engel olmak isteyen bir Müslümanı da şehit ettiler. Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatu vesselam, onlara haber göndererek anlaşma gereği diyet vermelerini istedi. Ancak onlar, savaşçı bir kavim olduklarını söyleyip öldürülen Müslümanın diyetini vermeyi reddettiler. Bunun üzerine kalelerinde kuşatılan Beni Kaynuka Yahudileri, 15 günlük direnmenin sonunda teslim oldular. Münafıkların başı olan Abdullah bin Ubey'in araya girmesiyle öldürülmekten kurtulup sürgün edildiler.

Bedir Savaşı'ndan üç ay sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın biricik kızı Hz. Fatıma ile Hz. Ali evlendi. Hz. Ali, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın amcasının oğluydu. Şimdi aynı zamanda damadı olmuştu.

2- Uhud Savaşı

Hicretin üçüncü yılıydı. Hz. Ali ile Hz. Fatıma'nın ilk çocukları olan Hz. Hasan doğmuştu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama çok benzeyen Hz. Hasan sevinç ve mutluluk getirmişti.

Fazla zaman geçmeden Müslümanlar Uhud'da müşriklerle ikinci bir savaş yapmak zorunda kaldılar. Hicretin üçüncü yılı (Miladi 625) Şevval ayının yedisiydi. Üç bin müşrike karşı Müslümanlar 700 kişiydi.

Maalesef Müslümanlar bu savaşta büyük kayıplar verdi. Hz. Hamza, Vahşi adlı bir köle tarafından şehit edildi. Müşrikler bu savaşta 20-30 civarında kayıp verirken Müslümanlar 70 şehit verdi.

O gün Uhud'da şehit düşenlerden Akrabe adlı sahabenin oğlu Beşir ağlayarak Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanına geldi. Şefkat peygamberi ona merhametle:

— ***Ey sevimli çocuk! Ne diye ağlıyorsun?*** dedi.

Beşir sustu. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Senin baban ben, Aişe de annen olsa razı olmaz mısın?*** diye sordu.

— Babam-anam sana feda olsun ya Resulallah! Elbette razı olurum, deyip sevindi.

Uhud Savaşı Allah'ın Müslümanları terbiye ve ikaz ettiği bir savaştı. Okçular tepesinden ayrılmaması gereken Müslümanların "savaş kazanıldı" düşüncesine kapılıp ayrılması savaşın kötüye gitmesine sebep olmuştu. Okçuların Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emirlerine itaat etmemesi sonucu Müslümanlar Yüce Allah tarafından uyarılmış oldu.

Uhud Savaşı'ndaki yenilgiden sonra çevredeki birçok müşrik kabile bundan cesaret alıp Müslümanlara saldırmayı dahi planlamışlardı.

Hicretin dördüncü yılı olup aylardan Sefer'di. Maalesef Müslümanlar iki üzücü olay yaşadı. Bu iki

olayda birçok sahabe şehit düştü: Reci olayında Adal ve Kare kabileleri; Bi'r-i Maune olayında ise Beni Amir kabilesi Müslümanlara ihanet etti. Bu kabileler kendilerine Kur'an öğretmek ve İslâm'ı anlatmak için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan öğretmenler istemişlerdi. Kendilerine gönderilen bu hafız öğretmenleri tuzağa düşürüp şehit ettiler. Reci olayında 10, Bi'r-i Maune olayında ise farklı sayılar olmakla birlikte en çok kabul gören görüşe göre 70 Müslüman şehit edildi.

Hicretin dördüncü yılının Rebiülevvel ayıydı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı öldürmeyi planladıkları için Beni Nadir Yahudileri 15 gün boyunca kuşatıldı. On beşinci günde teslim olup develerine yükleyebildikleri malları alarak Hayber ve Şam taraflarına göç ettiler.

3- Hendek Savaşı

Hicretin beşinci yılı Şevval ayının 29'unda (Miladi 24 Ocak 627) başlayan ve bir ay kadar süren Hendek Savaşı'nda, 10 bin kişilik müşrik ordusuna karşı 3 bin kişiyle Müslümanlar Medine'yi savundu. Selman-ı Farisî'nin önerisiyle Medine'nin etrafına hendek kazıldığı için bu savaş Hendek Savaşı olarak bilindi. Müslümanlar hem hendek kazımında hem savaşta çok sıkıntılar yaşadılar. Tüm zorluklara ve sayısal üstünlüğe rağmen kazanan taraf, Allah'ın izniyle Müslümanlar oldu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın söylediğine göre bundan böyle müşrikler saldıramayacak, Müslümanlar hücum edecekti. Hendek Savaşı esnasında Benî Kureyza Yahudileri ihanet etmiş, Müslümanlara karşı müşriklerin safında yer almışlardı. Bu durum, anlaşmanın ihlali anlamına geliyordu. Benî Kaynuka ve Benî Nadir Yahudileri de ihanet etmiş, Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatu vesselam tarafından cezalandırılarak sürgün edilmişlerdi. Zaten yaptıkları anlaşmaları bozmak, ihanet etmek, Müslümanlara hayat hakkı tanımamak Yahudilerin en bilindik özellikleridir.

Beni Kureyza'nın yaptığı ihanet de yanlarına kâr kalmadı. Böylece son Yahudi kabilesi de Medine'den temizlenerek Yahudi fitnesine son verilmiş oldu.

Hudeybiye Barışı

Hicretten sonra koskoca beş yıl geçmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam geçen bu zaman zarfında civar kabilelere karşı Arabistan'ın birçok bölgesine birtakım seferler yaptırdı. Kimine kendisi, kimine de Hz. Zeyd bin Harise, Abdurrahman bin Avf, Muhammed bin Mesleme ve Ebu Ubeyde bin Cerrah (Allah onlardan razı olsun) gibi seçkin sahabiler komutanlık ediyordu. Civar bölgelerde İslâm'ın gür sedası, müşriklerin kalplerine korku salıyordu.

Hicretin altıncı yılı Zilkade ayında (Miladi 13 Mart 628) Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü

vesselam, gördüğü bir rüya üzerine Mekke'ye gidip umre yapmak istedi. Ashabıyla beraber Beytullah'ı tavaf ettikleri rüyasını onlara anlattı. Ayrıca:

— ***Ben rüyamda gördüm. Muhakkak ki siz Mescid-i Haram'a gireceksiniz,*** dedi.

Fakat ashap ümide kapılıp bu işin bu yıl olacağını sandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın başkanlığında Zilkade ayının başında pazartesi günü 1400 Müslüman, umre yapmak için yola çıktı. Bu nedenle silah olarak yanlarında sadece birer kılıç taşıyorlardı. Çünkü gayeleri savaş değildi. Kurban etmek üzere 70 deveyi de yanlarında götürmüşlerdi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın devesi Kasva, Mekke yakınlarına vardıklarında Hudeybiye denen yerde çöktü. Müslümanların tüm zorlamalarına rağmen kalkmadı. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Ebrehe'nin filini kastederek:

— ***Fili tutan onu da tuttu,*** dedi.

Böylece Hudeybiye'de konakladılar. Bu arada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam birkaç defa Kureyşlilere elçiler gönderdi. Maksat, onlarla konuşup anlaşarak huzur ve barış içinde bir umre yapmaktı. Fakat her defasında sert bir şekilde karşılık gördü.

O sırada Kureyşlilerin önde gelenlerinden Urve bin Mesud çıkageldi. Kureyşliler adına Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile görüştü.

Urve, bir yandan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile görüşürken bir yandan da ashabı gözlüyordu. Önce böyle davranmasına bir anlam veremese de daha sonra durum anlaşıldı.

Urve, Kureyşlilerin yanına geri döndüğünde ashabının Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile olan ilişkisinden etkilenmişti. Gördüğü manzara onu hayrette bırakmıştı. Çünkü ashap, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yanında iken ondan izinsiz konuşmuyordu. Verdiği emirleri yerine getirmek için ashap birbiriyle yarışıyordu. Yanında sesini yükseltmiyor, alçak sesle konuşuyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın gözlerine direkt bakmıyor, bakışlarını yere çeviriyordu. Hatta O'nun abdest suyunu ve mübarek saçlarını yere düşmeden bereket niyetiyle alıp yanında bulunduruyordu. Kısacası bir Müslümanda bulunması gereken ahlak, edep ve saygıyı gösteriyordu.

İşte Urve'nin şaşırdığı şey, ashabın Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama karşı gösterdiği bu saygı ve ahlak idi. Urve, Kureyşlilere:

— Şimdiye kadar hiçbir hükümdarda ve çevresindekilerde böyle bir ahlak görmedim, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın barış teklifini de kabul etmelerini istedi. Ama Kureyşliler ona sert eleştirilerde bulunup kınadılar.

Halbuki Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, devesi Kasva'nın Hudeybiye'de yere çökmesinden "barış" yapma manasını çıkarmıştı. Bunu

gerçekleştirmek için gayret gösteriyordu.

Bu sebeple yine Kureyşlilere bir elçi göndermek istedi. Hz. Ömer'i göndermeyi düşündü. Fakat Mekke'de onu müşriklere karşı koruyacak kimse yoktu. Bunun için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ömer'in teklifiyle Hz. Osman bin Affan'ı gönderdi. Çünkü Mekke'de onu koruyacak akrabaları çoktu.

Müşrikler Hz. Osman'ı önce iyi karşıladılar. Hatta Kâbe'yi tavaf edebileceğini dahi söylediler. Ama Hz. Osman:

— Resulullah tavaf etmedikçe ben de etmem, dedi. Bunun üzerine onu göz hapsine alıp yanlarında tuttular.

Bu haber Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama, Hz. Osman'ın öldürüldüğü şeklinde ulaştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhisselatü vesselam ashabından Allah yolunda savaşmaları için biat (söz) aldı. Artık Kureyş'in üzerine yürümekten ve savaşmaktan başka çare görünmüyordu. Çünkü tüm iyi niyetli girişimler ve barış teklifleri geri çevrilmişti. Bu yetmiyormuş gibi elçi olan Hz. Osman'ı da öldürmüşlerdi.

Umre için yola çıkan sahabeler, Hz. Osman'ın öldürüldüğü haberi üzerine "Rıdvan" diye bilinen bir ağacın altında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama ölümüne biat etti. Bu sebeple bu biat "Rıdvan Biatı" diye meşhur oldu.

Kureyşliler, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama ölümüne yapılan bu biatı duyunca, hemen Hz. Osman'ı serbest bıraktılar. Hz. Osman'ın öldürülmediği anlaşıldı. Bu, sevindirici bir haberdi.

Hz. Osman'ı bırakmalarının ardından telaşlanan Kureyş, aceleyle Süheyl bin Amr başkanlığında üç kişilik bir heyeti Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama gönderdi. Bu heyet, barış anlaşması yapacaktı. Ayrıca Mekke müşrikleri, Müslümanların bu yıl umre yapması şartıyla barış yapmaları için Süheyl'i tembihlemişti.

Neticede Süheyl ve heyeti, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamla yaptıkları görüşmeler sonucu bir anlaşmaya vardılar. Anlaşmanın şartlarını Hz. Ali yazacaktı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona:

— ***Önce Bismillahirrahmanirrahim diye yaz,*** deyince Süheyl itiraz etti.

— Bismike Allahümme diye yaz, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam zorluk çıkartmadı. Çünkü her iki cümle de aynı anlama geliyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yine:

— ***Yaz ey Ali! Bu, Muhammed Resulüllah'ın Süheyl bin Amr ile üzerinde anlaşıp barış yaptıkları, gereğinin taraflarca yerine getirilmesini kararlaştırıp imzaladığı maddelerdir,*** dedi.

Süheyl buna da itiraz etti. Bu cümledeki "Resulullah" kelimesinin çıkarılmasını istedi:

— Eğer senin Resulullah olduğunu kabul etseydik seninle savaşmazdık. Bunun yerine babanın ismini yaz, dedi.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ali'ye "Resulullah" kelimesini silmesini söyledi.

Hz. Ali de:

— Hayır! Vallahi Resulullah kelimesini silmem, dedi.

Bu arada orada hazır olan Müslümanlardan da itiraz sesleri yükseldi. Herkes Süheyl'e karşı çıkıyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam eliyle ashabını sakinleştirdi. "Resulullah" kelimesinin kendisine gösterilmesini istedi. Gösterilince kendisi mübarek eliyle onu sildi. Yerine "İbn-i Abdullah" (Abdullah'ın oğlu) kelimelerini yazdırttı. Buna göre, yapılan bu anlaşmanın en önemli maddeleri şöyle sıralandı:

a) On yıl süreyle Müslümanlar ve Kureyş müşrikleri savaşmayacak.

b) Müslümanlar bu yıl Kâbe'yi tavaf etmeyecek, gelecek sene umrelerini yapacaklar. Üç günden fazla da Mekke'de kalmayacaklar, sadece kılıçlarını silah olarak yanlarında bulunduracaklar. Bu üç günlük süre içerisinde müşrikler şehir halkını Mescid-i Haram çevresinden uzaklaştıracaktı.

c) Kureyş'ten bir kimse Medine'ye Müslüman olarak sığınırsa geri verilecek, Müslümanlardan Kureyş'e sığınan olursa geri verilmeyecek.

d) Kureyş'in dışındaki kabileler, Müslümanların veya Kureyşlilerin himayesine girmekte serbest olacak.

Görünürde bu anlaşma tümüyle Müslümanların aleyhine görünüyordu. Bundan dolayı başta Hz. Ömer olmak üzere ashabın çoğu öfkeliydi. Hele hele bir Kureyşli Müslümanı geri vermekle ilgili madde, ashaba çok ağır gelmişti.

Dolayısıyla Müslümanlar, bu işte bir hikmet (gizli bir sebep) olduğunu o zamanlar anlamamıştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın barış yapmada ısrarlı davranması, Müslümanların aleyhine görünüyordu.

Fakat daha sonra yine başta Hz. Ömer olmak üzere o günkü davranışları için ashap üzüntü ve pişmanlığını dile getirecekti. Çünkü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ilahi bir yönlendirmeyle hareket ettiği ortaya çıkacaktı.

Anlaşma imzalanacağı esnada herkesin yüreğini parçalayan bir olay meydana geldi. Zaten ashabın öfkelenmesinde bu olayın da payı büyüktü.

Süheyl bin Amr'ın Müslüman olmuş Ebu Cendel adında bir oğlu vardı. Süheyl, onu Mekke'de evinde hapsetmişti. Hudeybiye'de anlaşma imzalandığı esnada Ebu Cendel Mekke'den kaçıp geldi. Hemen

orada Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama sığındı. Fakat anlaşmaya göre Ebu Cendel'in geri verilmesi gerekiyordu. Babası Süheyl de anlaşmaya güvenerek ısrarla oğlunu geri istiyordu. Ebu Cendel çırpınıyor ve Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan kendisini geri vermemesini söylüyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Ebu Cendel'e:

— ***Biraz sabret, yakında Yüce Allah seni bu beladan kurtarır,*** diye teselli verdi.

Böylece Müslümanların kızgın ve üzgün bakışları arasında Ebu Cendel müşriklere geri verildi. Bu, çok ağır gelmişti. Dolayısıyla durumun verdiği somurtkanlık, müşrikler gittikten sonra da devam etti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, müşriklerin gidişinden sonra ashabına kurbanlarını kesip tıraş olmalarını istedi. Fakat yaşanılan üzüntüden dolayı birçoğu duymamış gibi ağır davrandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, ashabın bu haline şaşırmıştı. Çadırına gittiğinde hanımı Ümmü Seleme'ye ashabının ağır hareket etmesine şaşırdığını belirtti. Çok akıllı bir kadın olan Ümmü Seleme, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama:

— Sen kurbanını keser ve tıraş olursan, herkes de öyle yapar, dedi.

Gerçekten de Allah'ın Resulü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam kurbanını kesip tıraş

olmaya başlayınca herkes yarışırcasına kurbanını kesip tıraş oldu. Daha sonra bir rüzgârın estiği görüldü. Kesilen saçları Kâbe'ye doğru savurdu. Herkes bunu umrelerinin kabul olduğuna dair bir işaret olarak kabul etti. Böylece Müslümanlar sevinip teselli buldu.

Bir başka tesellileri ise 20 gün kalınan Hudeybiye'den Medine'ye dönerken, yolda Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama Fetih suresinin inmesiydi. Bu surenin ilk ayetinde Yüce Allah; **"(Ey Resulüm) şüphesiz ki biz sana apaçık bir fetih verdik!.."** diye Mekke'nin fethini müjdeliyordu. Dolayısıyla Müslümanlar bu ilahi müjdeyle de sevinmiş, ferahlık bulmuştu.

Ebu Basir

Hudeybiye barış anlaşmasından bir müddet sonra Ebu Basir adında yiğit ve cesur bir Müslüman, Mekke'den kaçıp Medine'ye sığındı. Mekke'den gelen iki Kureyşli müşrik, anlaşma gereğince Ebu Basir'i geri istediler. Hudeybiye anlaşmasına göre Ebu Basir geri verildi. Yolda Mekke'ye dönerken Ebu Basir, kendisini götürenlerden birini öldürdü. Diğeri ise kaçıp Medine'ye geri geldi. Peşinden Ebu Basir de onu kovalarken Medine'ye dönmüş oldu. Fakat anlaşma gereğince Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Ebu Basir'i Medine'ye sığınmacı olarak alamazdı. Kureyşlilere de geri vermeyip serbest bıraktı. Ebu Basir'in yanında bazı adamla-

rın olması halinde elinden birçok şeyin gelebileceğini de söyledi.

Bu bir işaretti. Ebu Basir, bu işareti anlamıştı. Hemen Medine'den ayrıldı. Mekke ve Şam ticaret yolu üzerinde, "İs" denen yerde bir kamp kurdu. Kureyş'ten Müslüman olup Medine'ye anlaşma gereğince gelemeyen Müslümanlar da Ebu Basir'in yanına koştular. Sayıları 70 kişiyi bulmuştu. Böylece burada toplanan bu Müslümanlar, Mekkelilerin Şam'a giden ticaret kervanlarına büyük sıkıntılar yaşatmaya başladılar. Hudeybiye anlaşması imzalanırken Mekke'den kaçıp Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama sığınan Ebu Cendel de Ebu Basir'in kampına katıldı. Neticede 300 kişi olmuşlardı. Hepsi Ebu Basir'in emri altındaydılar.

Bu Müslümanlar sürekli Kureyş kervanlarına saldırıyorlardı. Aslında o kervandaki malların bir kısmı yurtlarını terk eden Müslümanların mallarıydı. Bu sebeple Kureyşlilerin ticareti zarara uğradı. Bu gelişme Kureyşlilerin işine gelmediği için, bir müddet sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama müracaat ettiler. Hudeybiye Anlaşmasının Mekke'den Medine'ye sığınanların geri verilmesiyle ilgili maddesinin kaldırılmasını teklif ettiler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bu teklifi kabul etti.

Böylece Yüce Allah, müşriklerin teklifiyle Hudeybiye günü Müslümanları çok üzen o maddeyi kaldırttı. Ebu Basir ve arkadaşlarına da Medine'ye dönme yolunu açtı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Ebu Basir'e bir mektup gönderdi. Onu ve üç yüz arkadaşını Medine'ye davet etti. Fakat Ebu Basir'e Medine'ye gelmek nasip olmadı. Peygamber Efendimiz'in mektubu Ebu Basir'e ulaştığında hastalığından dolayı ölüm döşeğindeydi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan gelen mektubu yüzüne gözüne sürüp kokladıktan sonra vefat etti. Arkadaşları ise Ebu Cendel'in komutasında Medine'ye gelip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama katıldılar.

Elçiler

Hudeybiye'den dönen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, İslâm dinine davet için çevresindeki devletlere elçiler gönderdi. Çünkü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sadece Arapların değil, tüm insanlığın peygamberiydi. Yüce Allah, O'nu bütün insanlığa peygamber olarak göndermişti. Öyleyse tüm insanlara İslâm davetini ulaştırmalıydı.

Bu sebeple hicretin yedinci yılının Muharrem ayında meydana gelen bu olay, aslında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kâinatın efendisi ve peygamberi olduğunun bir ilanıydı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Kureyş müşrikleriyle 10 yıllık bir barış anlaşması imzaladığından bu yana Mekke müşrikleri tarafından gelecek herhangi bir tehlikenin önünü kapat-

mıştı. Bu güvenle artık çevresindeki kabileler ve devletlerle ilgilenip onları İslâm'a davet edebilirdi. Bunun için altı adet mektup yazdırıp hazırladı.

Sahabelerden bazıları tarafından hükümdarların mühürsüz mektup okumadıkları söylendi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da üzerinde "Muhammed, Resul, Allah" kelimelerinin bulunduğu bir yüzükle mektuplarını mühürledi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, ilk elçisini Habeşistan ülkesinin Necaşisi (kralı) olan Ashame'ye gönderdi. Necaşi Ashame İslâm'ı kabul etti.

Bir elçi de Bizans (Doğu Roma) hükümdarı olan Heraklius'a gönderildi. Heraklius mektubu alınca, yüzüne gözüne sürdü ve birçok hediyeler gönderdi.

İran hükümdarı Perviz İbn-i Hürmüz'e giden elçi ise iyi karşılandıysa da mektubu okutmadan yırttı. Bir müddet sonra da oğlu tarafından öldürüldü.

Mısır İskenderiye hükümdarı Mukavkıs'a giden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın elçisi güzelce karşılandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bir başka elçisi de Şam yöresindeki Gassanilerin hükümdarına gönderildi.

Hazırlanan İslâm'a davet mektuplarının altıncısı Yemame (Yemen) hükümdarına gönderildi.

Bu yıl içinde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın davetleri çok olduğu için bu yıl "Elçiler Yılı" diye de anıldı.

HAYBER'İN FETHİ

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Medine'den Müslümanlara ihanet ettikleri ve anlaşmayı bozdukları için sürgüne gönderdiği Benî Nadir Yahudileri, Medine'den göçüp Hayber kalesine sığınmışlardı. Bu kale, Şam'a giden yolun üzerindeydi. Yedi küçük kaleden meydana gelen, etrafı bağlar ve bahçelerle çevrili büyük bir Yahudi kalesiydi.

Hendek savaşı için Mekke'ye gidip Müslümanlara karşı müşriklerle anlaşma yapan Yahudiler unutulmamıştı. Benî Nadir Yahudilerinin başkanı Huyey bin Ahtab ve Hayber'deki diğer Yahudilerin büyükleri bu ihanetin başını çekmişlerdi.

Müslümanlara karşı müşriklerle beraber birtakım hile ve tuzaklar hâlâ devam ediyordu. Son alınan haberlere göre Medine'ye saldırı hazırlığı içindeydiler. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın onların üzerine bir sefer yapması zorunlu oldu. Ayrıca bu seferle Şam'a gi-

den ticaret yolu da Yahudilerin tehlikesinden kurtarılmış olacaktı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu sebeplerden dolayı Hayber Yahudilerini 1600 kişilik bir orduyla kuşattı. Kuşatma esnasında Devs kabilesi 400 kişiyle Müslümanlara katıldı. Hz. Ebu Hureyre de içlerindeydi. Böylece Müslümanların gücü daha da arttı.

Müslümanlar, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın komutasında sabah erken vakitlerde Hayber'in önüne vardılar. Yahudiler, tarlalarına gitmek için kalelerinden çıktıkları esnada aniden Müslümanları fark ettiler:

— İşte Muhammed ve ordusu! diyerek korku ve telaşla kalelerine kaçtılar.

Hazırlıksız yakalanmışlardı. Onların bu şaşkınlığını gören Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Allahu Ekber! Allahu Ekber! Haribet Hayber! (Yıkıldı Hayber)*** dedi.

Bu, Müslümanların zafer kazanacağının işaretiydi. Çarpışma, Yahudilerin toplandıkları Netat kalesinden Müslümanlara ok atılmasıyla başladı.

İlk günler karşılıklı ok atmakla geçiyordu. Bir ara Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hastalandı. İki gün ashabının yanına çıkamadı. Önce Hz. Ebu Bekir'i, sonra Hz. Ömer'i görevlendirdi. Komutan olarak İslâm sancağını alıp şiddetli çarpışmalarda bulundular. Fakat Hayber bir türlü alınamıyordu.

Kuşatmada bir hafta kadar geçmişti. Şiddetli sıcak altında savaş tüm hızıyla devam ediyordu.

Hz. Ali o sıralarda gözlerinden rahatsızlanmıştı. Bu sebeple uzanmış dinleniyordu. Ashap o akşam Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın:

— ***Yarın sancağı öyle birine vereceğim ki Allah ve Resulü onu sever. O da Allah ve Resulünü sever. Allah fethi onun eliyle gerçekleştirecektir,*** müjdesini aralarında konuşuyorlardı.

Ashap merakla ertesi günü bekliyordu. Herkes o şahsın kendisi olmasını istiyordu.

Ertesi gün sabah vaktiydi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sancağı eline alıp etrafına bakındı.

— ***Ali nerede?*** diye sordu.

Orada hazır olanlar gözlerinden rahatsız olduğunu söylediler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onu çağırmalarını emretti. Hz. Ali derhal huzuruna gitti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onun için dua etti. Gözlerindeki rahatsızlık bu duayla şifa buldu, hemen iyileşti. İslam'ın beyaz sancağını Hz. Ali'ye verdi. Onu kendi elleriyle kuşandırdı. Zülfikâr Kılıcı'nı beline kendi elleriyle bağladı. Dualarla onu Hayber'i fethetmeye uğurladı.

Hz. Ali elinde beyaz sancak, arkasında da İslâm askerleriyle beraber Hayber'in önüne vardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emri üze-

rine önce Hayber Yahudilerini İslâm'a davet etti. Çünkü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona şunu söylemişti:

— ***Senin vasıtanla bir tek kimsenin Müslüman olması, güneşin üzerine doğduğu her şeyden veya kızıl develere sahip olmaktan daha iyidir.***

Ama Yahudiler İslâm'a davet çağrısını kabul etmediler. Kalelerinden çıkan bir grup Yahudi, Müslümanlarla çarpıştı. Fakat yenilip geri çekildiler. Hz. Ali de Yahudilerden teke tek çarpışmak için komutan istedi. Yahudilerin Merhab adında savaşçı bir adamları vardı.

Merhab Hz. Ali'nin karşısına çıktı. Her tarafını zırhlarla sarmış, adeta zırhların içinde kaybolmuştu.

Merhab'ı bir korku aldı. Çünkü bir gece önce gördüğü rüyada bir aslan tarafından parçalanmıştı.

Vuruşma başladı. Fakat Merhab Zülfikâr'dan kurtulamadı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da onları izliyordu. Vuruşmayı Hz. Ali'nin kazandığını görünce öyle bir sevindi ki çevresindekilere Hayber'in fethinin kolaylaştığını müjdeledi.

Nihayet 10 günlük bir kuşatma sonucunda Müslümanlar Hayber'i iç kaleleriyle beraber tek tek ele geçirdiler. Yahudiler yenileceklerini anlayınca barış yapmayı teklif ettiler. Buna göre; öldürülmemek şartıyla birer hayvan yükü eşya ve aileleriyle beraber göçüp gideceklerdi. Sevgili Peygamberimiz

aleyhissalatü vesselam bu tekliflerini kabul etti. Müslümanlar 1600 kişilik bir İslâm ordusu olarak 15-20 şehid verdi. Yahudiler ise yirmi bin kişilik bir güç olmalarına rağmen yenilmişlerdi. Zaman hicretin yedinci yılı (Miladî 628), Muharrem ayının sonlarıydı.

Anlaşma gereğince Yahudiler kalelerini boşaltıyordu. O esnada Yahudiler, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bir teklif daha yaptılar. Yahudiler ziraat ve toprak bakımıyla uğraştıkları için bu işlerden anlıyorlardı. Fakat Müslümanların onlar gibi ziraat ve toprakla uğraşacak zamanları yoktu. Zaman, Allah'ın dinini yüceltme ve yayma zamanıydı. Oturup bu işlerle uğraşamazlardı.

Yahudiler de bunu bildikleri için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama Hayber'de kalmayı, ziraat ve toprak işiyle uğraşmayı ve elde edilecek mahsulleri yarı yarıya bölüşmeyi teklif ettiler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bu sebeplerden dolayı bu teklifi kabul etti. Böylece Yahudiler Hayber'de kaldılar.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hayber'i fethetmişti. Oradan ayrılmaya hazırlandığı bir anda çok sevindirici bir olay yaşadı. Habeşistan'a hicret eden Hz. Cafer ve yanındaki diğer Muhacirler Habeşistan'dan gelmişlerdi.

Ashap sevinse de herkesten daha çok sevinen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sevincini şu sözlerle ifade etti:

— Bilmem ki bu ikisinden hangisine sevineyim? Hayber'in fethine mi yoksa Cafer'in dönüşüne mi?

Sonra:

— Siz gemi halkına iki hicret vardır, diyerek onları iki hicret sevabıyla müjdeledi.

Müslümanlar Hayber'in fethiyle çok ganimet ele geçirmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ganimeti Müslümanlar arasında bölüştürdü. Hatta Hz. Cafer ve diğer Habeşistan muhacirlerine de pay ayırdı. Onları da mahrum etmedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hayber'den henüz ayrılmamıştı. Bir dinlenme anındaydı. Yahudilerden Zeynep adında bir kadın, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama pişmiş bir koyun hediye etti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da koyunu ashabıyla yerken aniden herkesi yemekten menetti. Pişmiş koyun, kendisinin zehirli olduğunu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama söylemişti. Fakat ne çare ki, ashaptan Bişr bin Berra adındaki bir Müslüman bir lokma yemişti. Böylece Bişr şehid oldu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Zeynep'i hemen sorguladı. Kadın O'nun gerçekten peygamber olup olmadığını öğrenmek için bu işi yaptığını söyledi. Peygamber değilse, zehirleneceği için kendisinden böylelikle kurtulacaklardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam apaçık bir mucize göstermişti. Etin zehirli olduğunu

bizzat etten öğrenmişti. O bir kral değil, bir peygamberdi. Zaten mucizeleri de ancak peygamberler gösterirlerdi.

Müslümanlar Hayber'den sonra Fedek Yahudilerini de kuşattılar. Fedek Yahudileri savaşmadan teslim oldular. Çünkü sonlarının Hayber Yahudileri gibi olacağını biliyorlardı.

Ardından Vadiu'l-Kurra denen yerdeki Yahudileri de kuşattılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, tıpkı Hayber Yahudileri gibi mahsulleri yarı yarıya paylaşmak şartıyla onları da yerlerinde bıraktı.

Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hayber ve çevresindeki Yahudilerin hepsini kontrol altına aldı. Artık Yahudilerden yana gelebilecek bir tehlike kalmamıştı. Bu fetihlerin neticesinde İslâm'ın gücü ve kuvveti her taraftaki kabileler tarafından duyuldu.

Kaza Umresi

Hicretin altıncı yılı Zilkade ayında Hudeybiye barış anlaşmasından bu yana bir yıl geçmişti. Hicretin yedinci yılıydı. Aylardan yine Zilkade idi. Hudeybiye anlaşması gereğince Müslümanlar bu yıla ertelenen umrelerinin kazasını yapacaktı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın öncülüğünde iki bin Müslüman Mekke'ye doğru yola çıktı. Muhacirler yedi yıldan sonra ilk defa Mekke'yi

görecekti. Gurbet hasreti hepsini sarmıştı. Acaba Mekke nasıldı? Değişmiş miydi? Evleri, sokakları… Ne de olsa anayurduydu onların.

Bu duygularla Mekke'ye girildi. Mekke bomboştu. Müşrikler anlaşma gereğince üç günlüğüne Mekke'yi boşaltıp dağlara çıkmıştı.

Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ve ashap Kâbe'yi tavaf etti. Hudeybiye anlaşmasından önce Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın görüp de ashabına anlattığı ve hemen o yıl olacağını zannettikleri rüya aynen gerçekleşti. Müslümanlar üç gün boyunca Mekke'de kaldılar. Umrelerini yapıp anlaşma gereğince üç gün sonunda Mekke'den ayrılarak Medine'ye döndüler.

Hicretin sekizinci yılına girilmişti. Müslümanların Medine'ye dönüşünden bir müddet sonra Halid bin Velid, Amr bin As ve Osman bin Ebu Talha, İslâm'la şereflendiler.

Mute Savaşı

İslâm'ın gücü gittikçe yayılıyordu. Buna karşın İslâm, sevildikçe kabul gördükçe düşmanları artıyordu. Düşmanlarına karşı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çevre bölgelere çeşitli askerî birlikler göndermeye devam ediyordu. Bu birliklerden ganimetlerle dönenler olduğu gibi şehid olan Müslümanlar da oluyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Busra valisine Haris bin Umeyr'i elçi olarak gön-

dermişti. Haris, Mute denen köye ulaşınca Bizans Devleti'nin valilerinden Şurahbil bin Amrü'l-Gassani onu bile bile şehid etmişti.

Bu çok kötü bir haberdi. Çünkü elçilere karışılmayacağına dair tüm devletlerin kabul ettiği çok eski bir kuralı bozmuştu. Hatta birçok yere elçi gönderen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hiçbir elçisi kötü bir muamele görmediği halde Haris öldürülmüştü. Bu olay Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı çok üzdü.

Elçisi Haris'in sahipsiz olmadığını göstermeli, Bizanslılara da hadlerini bildirmeliydi. Bu nedenle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Zeyd bin Harise komutasında 3000 kişilik bir ordu hazırladı.

İslâm ordusunu bizzat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine'den uğurladı. Onların zafer kazanması için dualarda bulundu. Ayrıca:

— ***Zeyd şehid olursa Cafer onun yerine geçsin. O da şehid olursa Abdullah bin Revaha yerine geçsin. O da şehid olursa Müslümanlar içlerinden birini seçsin,*** diye emretti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu emrinden anlaşıldığı kadarıyla Hz. Cafer dahil her üçünün de şehid olacağı anlaşılıyordu. Müslümanlar arkalarından veda gözyaşları döktü. İslâm ordusu ilerleyip ufukta kayboluncaya kadar seyrettiler.

İslâm ordusunun üzerine geldiğini duyan Şurahbil, Bizans imparatoru Heraklius'a haber gönderip yardım istedi. Diğer taraftan da kardeşi Sedus'un komutasında askerî bir öncü birliğini İslâm ordusuna karşı gönderdi. Müslümanlar Sedus'u öldürüp emri altındaki askerî birliği dağıttılar. Kardeşinin ölümü Şurahbil'i korkutmuştu.

İslâm ordusu durmayıp ilerleyerek Şam topraklarında Maan denen yere geldi. Ordunun dinlenmesi esnasında müthiş bir haber yayıldı. Buna göre 100 bin kişiden meydana gelen silahlı bir Bizans ordusu üzerlerine geliyordu. 100 bin nerede, 3000 nerede? Haber yalan değildi. Bir şeyler yapılmalıydı. Komutan Hz. Zeyd bin Harise mücahitlerle görüş alışverişinde bulundu. Herkes Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamdan yardım istemeyi uygun gördü.

Fakat baştan aşağı iman ile dolu olan ve şehadeti arzulayan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın şairi Abdullah bin Revaha, mücahitlerin bu görüşüne karşı kahramanca sözler söyleyerek onları coşturdu:

— Gidiniz! Savaşınız! Muhakkak ki bunda iki iyilikten biri vardır: Ya şehadet ya zafer!

Bu coşkuyla Mute denen yaylada 3000 kişilik İslâm ordusu 100 bin kişilik Bizans ordusuyla karşılaştı. Tarih, hicretten sonra sekizinci yıl (Miladî 629), aylardan Cemaziyelevvel'di. Bir tarafta iman, bir tarafta küfür vardı.

Çok şiddetli başlayan çarpışma, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın önceden haber verdiği üzere sırasıyla Hz. Zeyd bin Harise, Hz. Cafer bin Ebi Talip ve Hz. Abdullah bin Revaha'nın tek tek şehid olmalarıyla devam etti. Daha sonra komutanlık Hz. Halid bin Velid'e verildi.

Buraya kadar yaşanan gelişmeleri ashap bilmiyordu. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama her üç komutanın da şehid edildiği haberi aynı anda Yüce Allah tarafından verilmişti.

Bu sebeple Mescid-i Nebevi'de olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çok üzgün bir şekilde oturuyordu. Orda hazır bulunan sahabeler bunun nedenini sordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Bende görmüş olduğunuz ve beni hüzün içinde bırakan şey, ashabımın şehid düşmeleridir,*** dedi.

Minbere çıkıp oturdu. Ezan okunmasını emretti. Halk toplandı. Önce üç defa:

— ***Onlara hayır ve sevap kapısının açılmasını Allah'tan dilerim,*** *dedi. Sonra:*

— ***Şu gazaya çıkan ordunuzun başına gelenleri size haber vereyim mi?*** diye sordu.

Sanki Şam ile Medine arasındaki uzaklık mesafesi kalkmıştı da Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Mute savaşının olduğu meydana bakıyordu:

— Onlar gittiler, düşmanla karşılaştılar. Sancağı Zeyd bin Harise eline aldı. Şeytan hemen yanına vardı. Ona hayatı ve dünyayı sevdirmeyi, ölümü sevimsiz göstermeyi istedi. Zeyd ise şeytana:

— Zaman, mü'minlerin kalplerindeki imanı kuvvetlendirecek zamandır. Sen ise bana dünyayı sevdirmek istiyorsun, dedi. Hemen ilerleyip çarpışmaya başladı. Nihayet şehid oldu.

Onun için Allah'tan mağfiret dileyiniz. O, şimdi cennete girdi. Orada koşup duruyor.

Sonra sancağı Cafer bin Ebi Talip aldı. Şeytan hemen yanına gitti. Ona da hayatı ve dünyayı sevdirmeyi, ölümü sevimsiz göstermeyi arzu etti. Cafer ise:

— Zaman, mü'minlerin kalplerindeki imanı kuvvetlendirme zamanıdır, dedi.

Hemen ilerledi. Düşman ordusuna saldırdı. Vuruştu ve nihayet o da şehid olarak öldürüldü. Ben onun şehid olduğuna şehadet ederim. Kardeşiniz için Allah'tan mağfiret dileyiniz. O, şehid olarak Cennete girdi. Şu an o, Cennette yakuttan iki kanat ile meleklerle birlikte dilediği gibi uçup duruyor.

Cafer'den sonra Abdullah bin Revaha sancağı aldı. İki ayağını pekiştirdi. Elinde sancak olduğu halde düşmanla çarpıştı. Yaralandığı zaman (nefsi) düşmanla çarpışmaktan çekindi. Sonra nefsini kınadı. Cesaretlendi ve şehid olup Cennete girdi.

Abdullah bin Revaha'dan sonra sancağı Halid bin Velid aldı. İşte şimdi savaş kızıştı. Ey Allah'ım! O, senin kılıçlarından bir kılıçtır. Ona yardım et!..

Gelişmeleri böylece anlatan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam, son cümlesinde sevinmişti. Abdullah bin Revaha'nın üçüncü komutan olarak şehid olmasıyla İslâm ordusu başsız, yani komutansız kalmış, dağılır gibi olmuştu. Fakat sancak, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın haber verdiği gibi Halid bin Velid'e komutan olarak verilmişti.

Hz. Halid, o akşam hemen İslâm ordusunun düzenini değiştirdi. Çünkü Hz. Halid savaş konusunda çok kabiliyetli biriydi. Uhud Savaşı'nda da henüz Müslüman olmamışken savaş konusundaki yeteneğini göstermişti. Hatta Müslümanları arkadan vurup yenilmelerine sebep olmuştu. Fakat Hz. Halid, en büyük yeteneğini Müslüman olmakla gösterdi. Çünkü Müslüman olmak, aklını ve kabiliyetlerini İslâm için kullanmak, yeteneklerin en büyüğü ve en güzeliydi.

Hz. Halid komutan olunca hemen İslâm ordusunun sağ tarafını sola, sol tarafını sağa, öndekileri arkaya, arkadakileri de öne aldı. Geceleri savaşılmadığı için Bizans askerleri ertesi sabah karşılarında bir gece önceki Müslüman askerler yerine yeni askerler gördüler. Müslümanlara yardım geldi zannettiler.

Bu endişeyle 100 bin kişilik düşman ordusunda şaşkınlık ve panik hali yaşandı. Bunun üzerine Hz.

Halid şiddetli bir saldırıya geçti. Kısa bir süre çarpışıp düşmanı iyice sarstı. Sonra da düşmanın panik halinden yararlanarak ordusunu yavaş yavaş geri çekti ve Medine'ye döndü. Böylece 3000 kişilik İslâm ordusu, 100 bin kişilik ruhsuz insan yığını olan küfür ordusu karşısında yenilmeden hatta düşmanı iyice sarsarak geri dönmüş oldu. Yedi gün süren bu savaşta 12 ya da 15 Müslüman şehid olurken, çok sayıda düşman askeri öldürülmüştür. Bu savaşta Halid bin Velid'in elinde dokuz kılıç kırılmıştır.

Bu savaş, Müslümanların Bizanslılarla yaptığı ilk savaştı. Ayrıca bu savaştan sonra Hz. Halid bin Velid "Seyfullah", Hz. Cafer de "Cafer-i Tayyar" diye anıldı. Çünkü savaş esnasında Hz. Cafer'in her iki kolu düşman askerleri tarafından koparılmıştı. Savaş esnasında önce sağ kolu bileğinden kesildi. Sancağı sol eline aldı. Bu defa sol koluna kılıçlar indi. Fakat o, İslâm sancağını yere düşürmemek ve düşman ayakları altında çiğnetmemek için kesilmiş olan kollarıyla ona sımsıkı sarıldı.

İslâm'ın izzetini ve şerefini korumak için canını ortaya koydu. Bu haldeyken savunmasız kalınca şehid edildi. Vücudunda kılıç, ok ve mızrak yaralarından geçilmiyordu. Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın buyurduğu gibi Hz. Cafer'in kesilen iki koluna karşılık ona iki kanat verip Cennetine koydu.

BÜYÜK FETİH

Hicretin sekizinci yılı Ramazan ayı (Miladi 630, Ocak) cuma günü gibi hayırlı bir günde Mekke fethedildi.

Hudeybiye anlaşmasının bir maddesi: "Kureyş'in dışındaki kabilelerin, Müslümanların veya Kureyşlilerin korumasına girmekte serbest olmalarını" içeriyordu.

Huzaa kabilesi Müslümanların koruması altındaydı. Benî Bekir kabilesi de Kureyş müşriklerinin koruması altında idi. Benî Bekir kabilesi, Müslümanların korumasında olan Huzaa kabilesine saldırıp 23 Huzaalıyı öldürdü. Bu olayda Kureyş müşrikleri de Benî Bekirlere yardım etmişti. Hatta Ebu Cehil'in oğlu İkrime ve Safvan bin Ümeyye bu katliama bizzat iştirak etmişlerdi. Halbuki bu olanlar Hudeybiye anlaşmasına aykırıydı.

Huzaa kabilesi durumu aktarınca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam çok rahatsız oldu. Onlara yardım edeceğine dair söz verdi:

— ***Yardım etmezsem yardım olunmayayım,*** dedi. Hemen Kureyşlilere haber gönderdi. Öldürülen Huzaalıların ya diyetlerini vermelerini ya da Benî Bekirleri korumaktan vazgeçmelerini bildirdi. Şayet bu iki durumdan birini kabul etmezlerse anlaşmanın bozulacağını söyledi.

Bu arada Kureyşliler, yaptıkları bu büyük hatanın farkına varmışlardı. Bu endişeyle Hudeybiye anlaşmasını bozmadan yenilemek için liderleri Ebu Süfyan'ı Medine'ye Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselama gönderdiler. Ebu Süfyan Medine'ye gelince önce Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın hanımı ve kendisinin de kızı olan Ümmü Habibe'ye gitti. Fakat ondan yüz bulamayınca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın huzuruna geldi. Hudeybiye anlaşmasını yenilemek istediğini söyledi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam:

— ***Yoksa siz bir olay çıkarıp anlaşmayı mı bozdunuz?*** diye sordu. Ebu Süfyan:

— Öyle bir şey yapmadık, dedi.

Tekrar anlaşmayı yenilemek istediğini söyleyince Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam cevap vermeyip sustu. Böylece umduğunu bulamadı.

Sırayla Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman'a uğrayıp yardım istedi. Onlar da Ebu Süfyan'a beklediği desteği vermedi. Hatta Hz. Ömer, Ebu Süfyan'ın zoruna gidecek sözler söyledi. Son şans olarak Hz. Ali'ye gitti. Anlaşmanın yenilenmesi için

yardımcı olmasını istedi. Hz. Ali yardımcı olmayacağını, kararın Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselama ait olduğunu söyledi. O da bunun üzerine Hz. Ali'den nasihat istedi. Ona bir faydası olmayacağını bile bile Hz. Ali şunları söyledi:

— Mescitte kalkıp her iki taraf halkını barıştırmak için korumana aldığını ilan et. Sonra da Mekke'ye dön.

Ebu Süfyan hemen mescitte olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın huzuruna gitti. Hz. Ali'nin dediği gibi ayakta dikilip her iki taraf halkını barıştırmak için korumasına aldığını ilan etti. Sonra da:

— Ya Muhammed! Bu himaye sözümü reddedeceğini zannetmiyorum, dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam:

— ***Ey Ebu Süfyan! Bunu sen söylüyorsun, ben değil,*** dedi.

Bunun üzerine Ebu Süfyan umutsuz bir şekilde Mekke'ye döndü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam, Mekke'yi fethetme hazırlıklarını görmeye başladı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam kimsenin Mekke'yi fethetme hazırlıkları yaptıklarını bilmesini istemiyordu. Bunun açığa çıkmaması ve duyulmaması için Allah'a dualarda bulundu. Hatta kimsenin Mekke'yi fethe gideceği düşünülmesin diye ashaptan Ebu Katade'nin komutasında bir askeri birliği Batn-ı İzam denilen bölgeye doğru gön-

derdi. Böylece o tarafa sefer yapılacağı izlenimini verdi. O sırada Ramazan ayı da gelmek üzereydi.

Daha sonra:

— ***Allah'a ve Resulüne inananlar, Ramazan ayı başlarında Medine'ye gelsinler,*** diye civardaki tüm Müslüman kabilelere haber gönderdi.

Mektup

Bu sırada ilginç bir olay yaşandı: Ashaptan olup Bedir Savaşı'nda bulunan Hz. Hatıb bin Ebi Belta vardı. Hatta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın elçiliğini dahi yapmış biriydi. İşte bu sahabe, Mekkelilere Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselamın üzerlerine sefer yapacağına dair gizli bir mektup yazdı. Bu mektubu Kureyşlilere vermesi için Mekke'ye giden Sâre adındaki bir kadına verdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam, Yüce Allah'a Mekkelilere ansızın ve hazırlıksız bir şekilde sefer yapmak için dualarda bulunmuştu. Yüce Allah bu duayı kabul ettiği için Hz. Hatıb'ın yaptığı bu gizli işi Cebrail aleyhisselam vasıtasıyla O'na bildirdi. Bu nedenle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam Hz. Ali'yi, Hz. Zübeyr bin Avvam'ı ve Hz. Mikdat bin Esved'i çağırdı.

"Hah Bahçesi" diye bilinen yere acele gidip Sâre denen kadını yakalamalarını, ondaki mektubu alıp kendisine getirmelerini emretti. Ekip, kadını aynen söylenilen yerde buldu. Kadın üzerinde mektup

olmadığını söyledi. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam yalan söylemezdi. Öyleyse kadın mutlaka yalan söylüyordu. Hz. Ali, onu korkutup mektubu vermesini söyledi. Kadın, Hz. Ali'nin ciddi olduğunu görünce saç örgülerini çözüp içine gizlediği mektubu verdi.

Mektubu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselama getirdiler. İçinde Mekkelilere karşı yapılan hazırlıkların bilgileri yazılıydı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam Hz. Hatıb'ı çağırttı. Bunu neden yaptığını sordu. Hz. Hatıb:

— Ya Resulallah! Mekke'de ailem ve mallarımı koruyacak kimse yoktur. Zira ben Kureyşlilerden değilim. Ailemi korusunlar, diye bunu yaptım. Yoksa küfre saptığım veya dinimden döndüğüm için bunu yapmış değilim. Vallahi Allah ve Resulüne olan imanım üzerindeyim, dedi.

Mektubu gönderdiğini inkâr etmedi. Hz. Hatıb doğru konuşunca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalâtü vesselam da onu onayladı. Bunun üzerine Yüce Allah, indirdiği Mümtehine Suresi 1. ayetle müşriklerle dostluk kurulmamasını emretti:

"Ey iman edenler! Benim de sizin de düşmanınız (olan kimseleri) dostlar edinmeyin. (Onlara duyduğunuz) sevgi sebebiyle kendilerine (Peygamber'in savaş hazırlıklarını) ulaştırıyorsunuz! Hâlbuki (onlar) size Hak'tan geleni gerçekten inkâr etmişlerdi..."

Bu arada civar kabilelerden Medine'ye gelenlerle beraber on bin kişilik bir İslâm ordusu meydana geldi. Halbuki iki yıl önceki Hudeybiye anlaşması zamanında Müslümanların sayısı çok azdı. İki yıl içinde İslâm'ın gücü kat kat arttı. Müslümanlar, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Hudeybiye anlaşmasını imzalamasına alınmışlardı. İşin içindeki gizli hikmeti kavrayamayıp acele etmişlerdi.

Müslümanlar, Ramazan'ın ikinci günü on bin kişilik bir orduyla Medine'den yola çıktı. Yolda Medine'ye ailesiyle beraber hicret edip gelen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın amcası Hz. Abbas ile karşılaştılar. Bedir Savaşı'ndan beri Mekke'de Müslümanlığını gizleyerek kalan Hz. Abbas, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama birçok defa gizliden haberler göndermiş, çok faydası dokunmuştu.

Müslümanların Mekke'yi fethe gideceğini öğrenince o da orduya katıldı. Mekke müşriklerinin Müslümanların hâlâ üzerlerine yürüdüğünden haberleri yoktu. Kudeyd denen yerde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ali'yi, Hz. Zübeyr bin Avvam'ı ve Hz. Sa'd bin Ebi Vakkas'ı muhacirlerin sancaktarı yaptı. Mekke'ye yakın Merruzzahran denen vadiye gece vakti varıp burada konakladılar. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emriyle herkes bir ateş yaktı. Bir anda tam on bin ateş yakıldı. Mekkeliler dağ taş her tarafı saran on bin ateşi görmüş, çok korkmuşlardı.

Ebu Süfyan ve birkaç kişi durumu araştırmak için yola çıktı. Fakat İslâm ordusunun askerleri tarafından yakalandı. Hz. Abbas, Ebu Süfyan'ı hemen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzuruna getirdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, müşriklerin lideri olan Ebu Süfyan'ı Müslüman olmaya davet etti. Ama Ebu Süfyan hâlâ şüphe içinde olduğunu söylüyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emriyle Hz. Abbas, Ebu Süfyan'ı o gece misafir etti. Ertesi sabah tekrar Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzuruna getirdi. Ebu Süfyan bu defa Müslüman oldu. Hz. Abbas'ın teklifi üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Kim Ebu Süfyan'ın evine girerse güvendedir. Kim Mescid-i Haram'a girerse güvendedir. Kim kendi evine girerse güvendedir,*** diye ilanlar yaptı.

Böylece Mekke'nin lideri olduğu için Ebu Süfyan'ın evine sığınanların güvende olacağına dair bir güvence verildi.

Hz. Abbas, Ebu Süfyan'ı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzurundan alıp İslâm ordusunun geçeceği yeri iyice gösteren bir tepenin başına çıkardı. İslâm ordusu kabile kabile geçiyordu. Ebu Süfyan İslâm'ın bu gücü karşısında hayretler içinde kaldı. hayrete girdi. Hatta:

— Ben şu ana kadar böyle bir ordu, böyle bir topluluk görmedim. Böyle bir krallık görmedim, dedi.

— Bu krallık değil, peygamberliktir, dedi Hz. Abbas.

İslâm askerleri disiplinli olup tam bir düzen içinde bir geçit töreni yapıyordu. Bu, Allah'ın bir lütfu ve yardımıydı. Mekke'den sürülen Müslümanlar şimdi izzet ve şerefle Mekke'yi fethedecekti.

Ebu Süfyan, İslâm ordusunun geçiş törenini izledikten sonra Mekke'ye koştu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Hz. Abbas'ın teklifiyle kendisine verdiği güvenceleri açıkladı. Kimi kendi evine çekildi, kimi Ebu Süfyan'ın evine sığındı, kimi de Kâbe'nin örtüsü altına saklandı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam tüm ordu komutanlarına:

— ***Kureyşliler tarafından saldırılmadıkça siz saldırmayınız,*** diye emretti.

Fakat bu emrine rağmen on kişi için aynı güvence verilmedi. İkrime bin Ebu Cehil, Abdullah bin Sa'd, Hint bin Utbe, Vahşi, Sâre adındaki şarkıcı kadın ile iki şarkıcı cariye bu on kişilik listedeydiler. Bunlardan kimi gücüyle, kimi diliyle, kimi de kiniyle İslâm'a aşırı düşmanlık yapmıştı.

Nihayet dört taraftan Mekke'ye girildi. Ciddi bir direniş görülmedi.

Neticede İslâm ordusunun komutanı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Mekke'ye girdi. Tarih; Hicretin sekizinci yılının 13. Ramazan'ı cuma gününü gösteriyordu. Tekbirlerle ilerleyen Müslümanlar, Allah'a hamd ve senalar ediyordu.

O gün, Müslümanların Mekke'ye girip yeryüzünün incisi olan Kâbe'ye kavuşması iki sevgilinin kavuşması gibiydi. Bu sevgiyle dolu olarak Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, bineğinin üzerinde başı önüne eğik bir şekilde tevazuyla Mekke'ye girdi. Müslümanlarla beraber Kâbe'yi tavaf etti. Kâbe, 360 puttan tek tek temizlendi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam asasıyla Kâbe'deki hangi puta işaret ettiyse, yüzüstü devrildi. Bu arada **"Hak geldi, bâtıl zail oldu. Gerçekten bâtıl yok olmaya mahkûmdur!" (İsra suresi, 81)** ayetini okuyordu. Evet, hak olan İslâm gelmiş, bâtıl olan cahiliye yok olmuştu.

Allah'ın Resulü Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Kâbe'nin anahtarını yine eskiden beri bu göreve bakan Osman bin Talha'ya verdi. Halbuki herkes O'ndan bu görevi almasını bekliyordu. O ise böyle bir şey yapmadı. Çünkü Osman'ın ailesi Kâbe'nin anahtarlarını taşıma görevini çok eskiden beri yapıyordu. Böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam emaneti sahibine vermiş oldu.

Genel Af

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Kâbe'den çıktığı esnada Mekke halkının toplanmış olduğunu gördü. Halk toplanmış, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kendileri için nasıl bir karar vereceğini bekliyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlara sordu:

— Ey Kureyş topluluğu! Hakkınızda ne yapacağımı tahmin ediyorsunuz?

O'nu iyi tanıyan halk hep bir ağızdan:

— Sen kerem ve iyilik sahibisin! Ancak bize hayır ve iyilik yapacağına inanıyoruz, dediler.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— Ben de size Yusuf'un, kardeşlerine dediği gibi derim: "Bugün size kınama yoktur." Gidiniz, hepiniz serbestsiniz.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Safa Tepesi'nde biatları kabul edeceğini ilan ettirdi. Erkeklerden biat aldıktan sonra sıra kadınlara geldi. Kadınlardan da Allah'a şirk koşmamak, hırsızlık yapmamak, kız çocuklarını öldürmemek, iffetlerini korumak ve herhangi bir iyilik konusunda Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama isyan etmemek üzere biat aldı.

Uhud'ta Hz. Hamza'nın şehit edilmiş bedenine işkence edecek kadar kine sahip olan Hind, sonunda Allah'a teslim olmaktan başka bir yol olmadığını anlamıştı. Öldürülmesi gerekirken Şefkat Peygamberi'nin merhametine sığınan Hind'in Müslüman kabul edilerek Hind affedildi.

Öldürülmesi emredilen on kişilik listedeki diğer şahıslardan kimi Hind gibi, kimi bir başkasının korumasıyla, kimi de Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın merhamet ve şefkatiyle öldürülmeyip

Müslüman oldu. Öldürülecek on kişilik listede olup kaçan İkrime bin Ebu Cehil ise daha sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kendisine güvence vermesiyle geri dönüp Müslüman oldu. Sonraları Müslümanlığını güzelleştirdi. Birçok faydalı işler yapıp seçkin bir sahabi oldu.

Yine bu listede yer alanlardan Saffan bin Ümeyye de Müslüman olmak için iki ay izin istedi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona dört ay izin verdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Mekke'yi fethetti. Kâbe'yi putlardan temizledi. Bununla yetinmeyip Mekke'nin etrafında bulunan Uzza, Menat, Suva adındaki meşhur putları da gönderdiği birkaç ashabıyla yıktırdı. Böylece Mekke ve civarını Allah'ın yardımıyla putlardan temizleyip asıl kimliğine kavuşturdu. Artık Mekke bir İslâm şehri olup müşriklerin azınlıkta kaldığı bir yer olmuştu.

Huneyn Savaşı

Müslümanların Mekke'yi fethetmesinden sonra başta Kureyşlilerin ileri gelenleri olmak üzere halkın çoğu Müslüman oldu. Fakat müşrik kabilelerden olan Hevazin ve Sakif kabileleri, Mekke'ye saldırmak ve Müslümanları yok etmek için aralarında anlaşıp karar almışlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, hemen hazırlıklara başlayıp ***"onlar saldırmadan biz saldıralım"*** diye İslâm ordusunu hazırladı. Hatta henüz müşrik olmasına rağmen Safvan bin Ümeyye'den emanet olarak iki yüz

zırh ve birtakım silahlar da aldı. Başkalarından da toplanılan silahlarla savaş hazırlıkları tamamlandı. İslâm ordusu artık savaşa hazırdı.

Hevazin ve Sakif kabileleri, Arabistan'ın en kalabalık iki kabilesiydi. Aralarında birleşip 20 bin kişilik bir ordu meydana getirmişlerdi. Komutanları Hevazin kabilesinden Malik bin Avf idi. Müslümanlar ise Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın komutasında 12 bin kişilik bir orduydu. İslâm ordusuna katılan 2 bin Mekkeli, yeni Müslüman olup kalpleri henüz yeni yeni İslâm'a ısınmış kimselerdi.

Müşriklerle karşılaşmak için yola çıkıldığında bazıları:

— Ya Resulallah! Bugün azlık yüzünden yenilmeyiz, dediler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu sözden hiç hoşlanmadı. Çünkü iman gücü ve Allah'ın yardımından çok, sayı gücüne güvenmek doğru bir davranış değildi. Şayet zafer nasip olursa Allah'ın yardımı sayesinde olacağı unutulmamalıydı.

Nihayet Huneyn denen yere varılmıştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ordusunu bir düzene soktu.

Müşrikler; aileleri, malları ve hayvanlarıyla beraber savaş meydanındaydılar. Aileleri, malları ve hayvanlarıyla beraber savaşa gelmeleri, komutanları Malik'in isteğiydi. Ona göre müşrikler ailelerine, mallarına ve hayvanlarına bakıp daha çok cesaret alacak, gözleri arkada kalmadan savaşacaklardı.

Hicretin sekizinci yılı Şevval ayının 11. (Miladî 27 Ocak 630) salı günü, İslâm ordusu Huneyn vadisinde ilerlerken saldırıya uğradı.

Müslümanların bu bozgunu yaşadığı esnada, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Düldül adlı bineği üzerinde yanındaki birkaç kişiyle savaş meydanında yalnız kalmıştı. Buna rağmen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Düldül'ü ileri sürüyor, geri adım atmıyordu. Amcası Hz. Abbas ise Düldül'ün gemini tutmuş, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın daha fazla ileri gitmesine izin vermiyordu. O da ısrarla Düldül'ü müşriklere doğru sürüyordu:

— ***Ey insanlar! Bana doğru geliniz. Ben Allah'ın Resulüyüm. Ben Muhammed bin Abdullah'ım!*** diye söyleyip kaçışan Müslümanları toparlamaya çalışıyordu.

Ayrıca Hz. Abbas'a da emirler veriyor, Müslümanlara seslenmesini istiyordu. Çünkü Hz. Abbas'ın sesi çok gürdü. Hz. Abbas, aldığı emir üzerine gür sesiyle bağırıp Rıdvan ağacının altında Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama yaptıkları biatı hatırlattı. Kaçan ve bozguna uğrayan Müslümanlar birden kendilerine geldiler. Her taraftan "Lebbeyk (Buyur) Ya Resulallah!" sesleri gelmeye başladı. Geri dönen Müslümanlar, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın etrafında toplandılar. "Kaçmak yok, saldırmak var!" diyerek düşmana cesaretle saldırmaya başladılar. Şiddetli bir saldırı yaşanıyordu.

Korku içinde kalan müşrikler dağılmaya ve kaçmaya başladılar. Savaşın yönü değişmişti. Müşrikler bozguna uğrayıp gruplara bölündü. Yenilgiyle savaş meydanından durmaksızın kaçtılar.

Bu savaşta Müslümanlardan dört şehit olmasına karşılık, müşrikler yetmiş ölü verdi.

Taif Kuşatması

Hevazin ve Sakif kabilelerinden Huneyn Savaşı'nda yenilip kaçanlar, Taif kalesine sığındılar. Malik bin Avf da kaçıp Taif'e sığınmıştı.

Müslümanlar, kaçanların peşlerine düşüp Taif kalesi önüne kadar gittiler. Kuşatma uzun sürdü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam gördüğü rüyaya işaret edip Taif'i kastederek:

— ***Onu fethedeceğimizi sanmıyorum. Onun fethi hakkında bize şimdilik izin verilmemiştir,*** dedi.

Nihayetinde 18 gün süren kuşatmanın sonucunda Müslümanlar 14 şehit vererek geri çekildi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Allah'ım! Sakiflilere doğru yolu göster. Onları bize getir!*** diye dualarda bulunarak kuşatmayı kaldırdı.

Taif kuşatmasını kaldıran Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Huneyn Savaşı'nda ele geçirilen ganimetlerin toplandığı Cirane denen yere döndü. Hemen ganimetleri bölüştürmedi. Hevazinlilerin gelip Müslüman olmalarını, böylelikle mallarını

ve esir olan ailelerini almalarını umuyordu bir süre sonra bazıları gelip Müslüman oldu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hevazinlilerin komutanı Malik bin Avf'a da haber göndertti: Şayet gelip Müslüman olursa ailesiyle beraber malını da verebileceğini söyledi. Malik bu haberi alınca Taif'ten kaçıp Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama geldi. Müslüman oldu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da ona ailesini ve malını geri verdi. Ayrıca onu kavmine komutan olarak atadı. Taif Kalesi'ni de sürekli kuşatma altında tutmasını emretti. Malik, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu cömertliği karşısında çok memnun oldu ve onu sürekli övdü.

Huneyn Savaşı'na çıkan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, henüz Müslüman olmayan Safvan bin Ümeyye'den 200 zırh ve birtakım silahları emanet almıştı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, ganimet mallarını bölüştürürken Safvan da o sırada oradaydı. Deve ve koyunlarla dolu olan vadiye bakıyor, iç geçiriyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Safvan'ın bu durumunu gördü:

— ***Vadi içindekilerle beraber senin olsun,*** dedi.

Safvan, bu kadar cömertlik karşısında hemen Müslüman oldu. Yeni Müslüman olmuş birçok kimseye "kalbi İslâm'a ısınsın" diye Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çokça cömert davrandı.

Ganimetlerin paylaşılması işi bitince Müslümanlar Cirane'den ayrıldı. Sevgili Peygamberimiz aley-

hissalatü vesselamın önderliğinde Müslümanlar Mekke'ye döndü. Artık Medine'ye dönme zamanı yaklaşmıştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Mekke'ye Attab bin Esid'i vali olarak atadı. Muaz bin Cebel'i de İslâm'ı öğretmek için görevli olarak Mekke'de bıraktı. Daha sonra Ensar'la beraber Medine'ye döndüler.

Heyetler

Hicretten sonra sekiz yıl geçmiş, dokuzuncu yıla girilmişti. Bu yıl içinde birçok kabile, heyet heyet gelip Müslüman oluyor, yurtlarına geri dönüyorlardı. Yine bu yıl o kadar çok kabile Medine'ye gelip Müslüman oldu ki bu sebeple bu yıla "Heyetler Yılı" denildi. Ayrıca Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam civar kabilelerin putlarını ortadan kaldırdı. Fakat Tay Kabilesinin "Fels" adındaki putu hâlâ ayaktaydı.

Hz. Ali'yi huzuruna çağırdı. 150 kişilik bir kuvvet verdi. Hz. Ali hemen Yemen civarındaki Tay Kabilesi'ne varıp sabah vakti saldırdı. Şiddetli çarpışmalardan sonra Fels denen putlarını parçalayarak yok etti.

Fakat kabilenin başkanı olan Adiy bin Hatem kaçmıştı. Daha sonra esir alınan Adiy'in kız kardeşi Saffane'yi de Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam serbest bıraktı. Saffane, Adiy'i bulup Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzurunda Müslüman olmasını sağladı.

TEBÜK GAZASI

İslâm güneşi gün geçtikçe büyüyordu. Arabistan'da bu güneşi söndürmek için artık direnecek güçlü kabileler kalmamıştı. Bizans Devleti'nin sınırları içinde Hristiyan olan bazı Arap kabileleri de vardı.

Bu kabilelerin kışkırtmasıyla Bizans İmparatoru Heraklius'un büyük bir ordu ile Müslümanların üzerine saldırmaya hazırlandığı haberi alındı. Bu orduya Lahm, Cüzam, Gassan, Amile gibi kendisine bağlı Arap kabileler de katılmıştı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu haber üzerine civardaki tüm Müslüman kabilelere sefer için hazırlanmaları haberini gönderdi. Medine'de büyük bir ordu toplanmaya başladı.

Peygamber Efendimiz bir yere sefer yapmak için hazırlık yaparken genellikle hedefini ve amacını açıklamazdı. Fakat bu defa böyle davranmadı. Bizans üzerine sefer düzenleyeceğine dair halka haber verdi. Hazırlıkların buna göre yapılmasını

emretti. Çünkü Müslümanlar kıtlık ve yokluğun olduğu bir dönemdeydi. Seferin yapılacağı yer ise çok uzaktaydı. Yol ve yolculuk sıkıntı ve meşakkatlerle doluydu. Düşmanın çokluğu da bilinen bir durumdu.

Ayrıca çok sıcak bir mevsimdi. Savaşacak imkân az olmasına rağmen Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam tüm Müslümanları malları ve canlarıyla cihada teşvik etti. Kadınlar süslerini, ziynet eşyalarını, altın, küpe ve bileziklerini getirip hediye ettiler. Erkekler ise mallarının bir kısmını ya da tamamını bağışladılar. Öyle ki Müslümanlar arasında bir yardımlaşma yarışı yaşanıyordu. Bu, hayırda yarışmaydı. Ahiret yurdunu elde etme yarışıydı.

Hz. Ömer'in Bağışı

Hz. Ömer ve Hz. Abdurrahman bin Avf mallarının yarısını getirip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama verdiler.

— ***Ey Ömer! Ev halkına ne bıraktın?*** diye sordu. Hz. Ömer:

— Sana getirdiğimin yarısını… dedi.

Hz. Ömer'in bağışladığı mal çoktu. Aslında Hz. Ömer bu defa Hz. Ebu Bekir'i cömertlikte geçmek istiyordu. Çünkü Hz. Ebu Bekir her defasında kendisinden hatta birçok sahabeden daha fazla bağış yapıyordu.

Az sonra Hz. Ebu Bekir çıkageldi. Bağışlayacağı servetinin hepsini yavaşça Sevgili Peygamberimiz

aleyhissalatü vesselama verdi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona:

— ***Ey Ebu Bekir! Ev halkına ne bıraktın?*** diye sordu. Hz. Ebu Bekir boynunu büküp:

— Onlara Allah ve Resulünü bıraktım, dedi.

Hz. Ömer, Hz. Ebu Bekir'in servetinin hepsini bağışladığını duyunca ağladı. Çünkü kendisi servetinin yarısını bağışlamıştı. Bunu göz önüne alan Hz. Ömer:

— Vallahi ey Ebu Bekir! Hayır yolunda hangi yarışı yaptıysak, onda beni geçtin. Anladım ki artık ben hiçbir şeyde seni geçemeyeceğim, dedi.

Hz. Osman'ın Bağışı

Müslümanlar bir başka bağışa daha şahit oldular. O sırada Hz. Osman bin Affan, Şam'a göndermek için bir ticaret kervanı hazırlamıştı. Kervan 300 deveden meydana geliyordu. Her deve dolu dolu ve yüklüydü.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, insanları Allah yolunda malları ve canlarıyla cihada çağırdığında Hz. Osman bu 300 deveyi üzerlerindeki yükleriyle beraber bağışladı. Buna ilaveten 50 at ve bin altın da ekledi. Böylece on bin askerin ihtiyacını giderdi. Bu, çok büyük bir miktardı. Hatta denilebilir ki adeta Hz. Osman, Tebük Seferi'ne gidecek İslâm ordusunu donattı. Çünkü ordunun su kaplarını ve onların ağız bağlarını dahi sağlamıştı.

Bu kadar bir cömertlik üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona çok güzel dualarda bulundu:

"Ey Allah'ım! Ben Osman'dan razıyım, sen de razı ol" diye dua etti ve Hz. Osman'ın bundan sonra olmuş olacak şeylerden bir sorumluluğunun bulunmayacağını bildirdi.

Yarış

Hz. Abdurrahman bin Avf ve Hz. Talha gibi birçok sahabe yüklü miktarda bağışlarda bulundular. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onlara dualarda bulundu.

Bu hayır yarışında bulunanlardan biri de Ebu Akîl adında çok samimi bir sahabeydi. Bütün gece çalışmış, iki sa'dan (yaklaşık iki kilo) fazla hurma kazanmıştı. Kendisi buna daha çok muhtaç olduğu halde yarısını getirip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bağışladı.

Yine Ulbe bin Zeyd adında başka bir sahabi vardı. Bağışlayacak bir malı olmadığı için kendisinin kullandığı ve ona lazım olan bazı şeyleri Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bağışladı. Hatta:

— Bundan dolayı benimle eğlenen kimseye hakkım helâl olsun, dedi.

O sıralarda münafıklar, bağışta bulunan Müslümanlarla alay ediyor, bağışlarını küçümsüyorlardı.

İşte Ulbe bu sebeple bu sözü söyleme ihtiyacı hissetmişti.

Nitekim ertesi gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ulbe'yi çağırttı:

— ***Allah'a yemin ederim ki sen sadakası kabul olunanların defterine yazıldın,*** diye müjdeledi.

Bu, münafıklara tokat gibi bir cevap oldu.

Ağlayanlar

Böyle bir hayır yarışı yaşanırken bazı Müslümanların bu uzun sefer için hiçbir hazırlığa güçleri yoktu. Binecek bir hayvandan da mahrumdular. Bu Müslümanlar yedi kişiydi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama gelip bu seferde kendilerine bir binek vermelerini istediler. Fakat ihtiyaç çoktu. Müslümanlar oldukça çok bağışta bulundukları halde bağışlananlar yine yetersizdi. Bu sebeple Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam:

— ***Size verecek bir binek kalmadı,*** diye cevap verdi.

Aldıkları bu cevap üzerine bu samimi Müslümanlar, seferden geri kalmanın üzüntüsüyle ağlayıp durdular. Gösterdikleri bu samimiyet karşısında Yüce Allah onları **"kendilerine bir günah olmayanlar"** ve **"ağlayanlar"** diye Kur'an'da belirtti. Onların samimiyeti ilahî rahmeti çekmişti. Neticede Hz. Osman, Hz. Abbas ve başka bir sahabe onların at ve ihtiyaçlarını temin ettiler.

Şiddetli sıcaklıklar yaşanıyordu. Dolayısıyla gölgelikler bu mevsimde çok tatlı ve çekiciydi. Hatta bağ ve bahçelerde de meyvelerin olgunlaştığı bir zamandı. Böylesine insan nefsine hoş gelen bir ortamı bırakmak münafıklara ağır geliyordu.

"Bu sıcakta savaşa çıkılır mı?" diye fitnelerini yayıyorlardı.

Münafıkların başı olan Abdullah İbn-i Ubey ise:

— Muhammed, Roma (Bizans) Devletini oyuncak mı zannediyor! Ashabıyla beraber esir düşeceklerini gözlerimle görür gibiyim, diyerek yandaşlarını seferden alıkoyuyordu.

Bu sebeple birçok münafık sefere katılmamak için çeşitli bahaneler ileri sürdü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam sefere katılmamak için izin isteyene izin veriyordu. Fakat bazı münafıklar da alacakları ganimeti düşünerek sefere katıldılar.

Hazırlıklar görüldükten sonra 30 bin kişilik İslâm ordusu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın komutasında hazır oldu. Ama ihtiyaçlar tam olarak sağlanamamıştı. Eksikler onca fedakârlığa rağmen yine de çoktu.

Zaman hicretin dokuzuncu yılı Recep ayının bir perşembe gününü gösterirken Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın komutasında yola çıkıldı. Medine'nin dışındaki Seniyetü'l-Veda denen yere kadar gelindiğinde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Ali'ye Medine'ye dönüp

orada kalması gerektiğini söyledi. Bunun üzerine Hz. Ali'nin gözleri yaşardı. Yanında bulunmak istediğini söyledi. Fakat Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ev halkının işleriyle uğraşmak için Medine'de kalması gerektiğini söyledi. Hatta:

— ***Bana göre sen Musa'ya göre Harun gibi olmaya razı olmaz mısın? Şu kadar ki benden sonra peygamber yoktur,*** dedi.

Bunun üzerine Hz. Ali hemen geri dönüp Medine'ye geldi. Çünkü bu kadar şeref ona yeterdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, perşembe günleri sefere çıkmayı severdi. Aynı gün yola çıkan İslâm ordusunun sancağını Hz. Ebu Bekir'e verdi. İslâm ordusu ağır ağır yola koyuldu. Medine'de geride Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın görevlendirdiklerinin dışında özürlüler/engelliler, kadınlar, çocuklar ve münafıklar kaldı.

Daha sonra münafıklar, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Hz. Ali'yi önemsemediği için geri bıraktığı fitnesini yaydılar. Hz. Ali bu sözleri işitince silahını kaptığı gibi atına atladı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama yetişti. Münafıkların hakkında konuştuklarını O'na haber verdi. Onların yalan söylediğini, kendisine Hz. Musa'ya göre Hz. Harun aleyhimesselam gibi olmaya razı olup olmayacağını tekrar sordu:

— Evet, ya Resulallah! deyip razı olduğunu belirtti. Gönlü rahat bir şekilde Medine'ye döndü.

İslâm ordusu gittikten sonra, münafıklar ve özürlüler dışında Medine'de birkaç Müslüman daha geri kaldı. Bunlar: Kab bin Malik, Mürare bin Rebi, Hilal bin Ümeyye idi.

Bu üç sahabenin sefere gitmemeleri için bir bahaneleri yoktu. Ancak ihmalkârlıkları söz konusuydu. Bağ ve bahçelerinin meyveleri/gölgelikleri onları oyaladı. İslâm ordusu uzaklaşsa da güçlü binekleriyle birkaç gün sonra yetişeceklerini hesaplıyorlardı. Fakat bu düşünceler onları oyaladı. Nefisleri de bu oyalamada rol alınca bu hayırlı seferden geri kaldılar.

Yüce Allah'ın himayesinde ve Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın komutasında yol alan İslâm ordusu, Bizanslılarla savaşmak için tevekkülle ilerliyordu.

Bir dinlenme anında İslâm askerleri, uzaktan bir karaltının peşlerinden yürüyerek geldiğini gördüler. Gelen Hz. Ebu Zer'di. Devesi zayıf ve cılız olduğundan geri kalacağını anlayınca sıcak çöl kumları üzerinde yürüyerek orduya yetişmeye çalışmıştı. Onun bu gayretine karşılık Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam çok memnun oldu.

Yine yolculuk esnasında bir ara İslâm ordusunun suyu tükendi. Hatta susuzluktan kimi bayılacak gibi oldu. Münafıklar hemen bu durumu fırsat bilip fitne yapmaya başladılar:

— Şayet Muhammed gerçekten bir peygamber olsaydı, Allah'tan Musa Peygamberin kavmine dile-

mesi gibi yağmur diler, yağdırırdı, diye dedikodu yaptılar.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın kulağına kadar bu sözler gitti. Bunun üzerine Allah katında reddolunmayan mübarek ellerini semaya açtı. Henüz ellerini yüzüne sürmeden yağmur yağdı. Hatta yağmur sadece İslâm ordusunun üzerine yağıyor, dışındaki yerlerde yağmıyordu. Buna rağmen münafıklar yine de fitne ve bozgunculuklarını devam ettirdiler.

Nihayet tüm olumsuzluklara rağmen İslâm ordusu Tebük denen yere varıp burada konakladı. Fakat Bizans ordusunun varlığına dair bir işaret görülmüyordu. İslâm ordusunun 30 bin kişilik bir güçle Bizans Devleti'nin sınırlarına kadar gelmesi civar kabilelere korku salmıştı.

Hristiyan olan Bizans İmparatoru Heraklius, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın "Son Peygamber" olduğunu biliyordu. Hatta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın elçisiyle ona gönderdiği İslâm'a davet mektubunu yüzüne gözüne sürüp birçok hediyeler göndermişti. Dolayısıyla O'na karşı savaşacak olursa yenileceğinin farkındaydı. Bu sebeple de Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama karşı ordusunu göndermedi.

Tebük'te konaklayan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, civardaki Eyle Hükümdarı, Cerba ve Ezaruh halkı ve Dumetu'l-Cendel kralıyla cizye vermeleri karşılığında bazı anlaşmalar imza-

ladı. Buna göre Müslüman olmasalar da Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bundan sonra vergi verecek ve bağlı kalacaklardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam 20 gün kadar Tebük'te durduktan sonra daha fazla ileri gidip gitmeme konusunda ashabıyla görüştü.

O sırada Şam'da veba salgını vardı. Bu yüzden daha fazla ileri gidilmeden geri dönülmesi uygun görüldü. Çünkü Rumlara gözdağı vermede amaca ulaşılmıştı.

Geri dönen İslâm ordusu, Medine'ye yakın Zi-Evan denilen yerdeyken münafıklar gelip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı yeni yaptıkları mescitlerine götürmek istediler. Bu mescidi fitne ve fesatlarına bir merkez olsun diye yapmışlardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam orada namaz kıldırırsa herkes oraya gidecek ve orası meşru bir yer olacaktı. Böylece mescitlerinde rahatça oturup Müslümanlar arasında bozgunculuk yapabileceklerdi.

Fakat Yüce Allah onların bu planlarını başlarına geçirdi. İndirdiği ayetlerle bu mescidin yapılmasındaki gizli amacı Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama açıkça bildirdi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hemen iki ashabını çağırdı. Onlara:

— ***Halkı zalim olan şu mescide gidiniz. Onu yakıp yıkınız,*** dedi. Böylece münafıkların fitne mer-

kezi ortadan kaldırılmış oldu. Bu mescid Kur'an'da "Mescid-i Dırar" diye isimlendirilmişti. Yüce Allah onun zararından Müslümanları korudu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Medine'ye Ramazan ayında döndü. Artık Hz. Ali de rahatlamış, oldukça sevinmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın dönüşüyle Tebük seferinden geri kalan münafıklar hemen etrafını sardılar. Sefere katılmadıkları için birçok yalan ileri sürdüler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam söylediklerinin yalan olduğunu bilmiyormuş gibi özürlerini kabul ederek hepsini Allah'a havale etti.

Fakat ihmalkârlıkları sebebiyle geri kalan Kab bin Malik, Mürare bin Rebi ve Hilal bin Ümeyye yalan söylemediler. Tam tersine ihmalkârlıkları sebebiyle geri kaldıklarını itiraf ettiler. Hatta münafıkların onları da yalan söylemeye teşvik etmelerine rağmen buna yanaşmayıp dosdoğru konuştular.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu üçü hakkında Allah'ın hükmü gelinceye kadar hiç kimsenin onlarla konuşmamasını emretti. Bu emirden sonra hiç kimse onlarla konuşmadı. Fakat onlar da bu duruma çok üzüldüler. Yine de imanları sağlam ve kuvvetliydi. Sadece yaptıkları yanlışlıktan dolayı cezalandırılıyorlardı. İçlerinde en genç olan Kab bin Malik bu durumda yine mescide geliyor, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın arkasında namaz kılıyor, Müslümanların içinde de dolaşıyordu.

Her üçü de yaptıklarından dolayı çok üzgündüler. Günahları için tövbe ediyor, gece gündüz ağlıyorlardı. Yeryüzü onca genişliğine rağmen kendilerine dar geliyordu. Ruhlarının sıkıldığını, kalplerinin daraldığını Müslümanlar da fark ediyordu.

Nihayet Yüce Allah 50 gün sonra tövbelerini kabul edip onları affetti. Bu haber üzerine Medine'de bayram havası yaşandı. Herkes buna sevinip sevinçlerini paylaştı.

Kab bin Malik haber aldığında sevincinden hemen secdeye kapandı. Hilal bin Ümeyye de affedildiğinin müjdesini alır almaz hemen secdeye kapanıp uzun bir süre başını kaldırmadı. Hatta ona müjdeyi veren kişi Hilal'in bu hâli karşısında:

— Sevincinden can verdiğini sandım, dedi.

Taifliler

Tebük dönüşü Ramazan ayıydı. Huneyn Savaşı'nda Müslümanlara karşı savaşan Hevazin ve Sakif kabileleri yenilmiş, kaçanlar Taif'e sığınmıştı. Müslümanlar o zaman Taif Kalesi'ni kuşatmış, fakat Taif'i almak nasip olmadığı için geri çekilmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da onlara Allah'ın doğru yolu göstermesi için dua etmişti.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama Müslümanların Ramazan ayında olduğu bu zamanda Sakif kabilesinden bir heyet geldi. Müslüman olmak istediklerini söylediler. Onların bu isteklerinin se-

bebi Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın haklarında yaptığı duaydı. Yüce Allah, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın duasını kabul etmişti.

Ancak görünüşteki sebep Malik bin Avf'tı. Müslümanların Taif kuşatmasından çekilmesinden sonra Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emriyle Malik, Taiflilere sürekli baskınlar yapıp onları kalelerinden çıkamayacak hâle getirmişti. Çünkü Malik, Taif Kalesi'nden her çıkana saldırıyor, onları sıkıştırıyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın huzuruna gelen Sakif heyeti bazı isteklerde bulundu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın kendilerini "Lat" adlı putlarına tapmaktan men etmemelerini, namaz kılmaktan da sorumlu tutmamalarını istediler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu istekleri kabul etmedi. Şartsız Müslüman olmalarını istedi. Sakifliler de başka çare olmadığını anladılar ve hiçbir şart ileri sürmeden Müslüman oldular. Yüce Allah böylece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın duasını bir kez daha kabul etmişti.

Taif'e dönen Sakif heyetiyle beraber Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Ebu Süfyan ve Muğire bin Şube'yi gönderdi. Taif'te bulunan Lat adındaki meşhur putu yıkmakla onları görevlendirdi. Böylece Arabistan tamamen putlardan temizlenmiş oldu.

Ramazan ayı bitmiş, Şevval ayına girilmişti. Şimdiye kadar birçok fitne ve bozgunculuk yapan münafıkların başı Abdullah İbn-i Übey hastalandı. Bir ay kadar sonra da öldü. Onun ölümüyle münafıklık hareketinin hızı düştü. Hatta bazı münafıklar samimi birer Müslüman oldular.

HAC

Haccın farz olması hicretin dokuzuncu yılında gerçekleşti. Artık Kâbe'yi tavaf edip haccetmek, Allah'ın zengin ve gücü yeten Müslümanlara bir emri oldu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu yıl hacca gidecek Müslümanlarla birlikte haccetmeyi istiyordu. Fakat hâlâ çok az da olsa müşriklerden bazıları Kâbe'yi tavaf ediyordu. Bu sebeple gitmekten vazgeçti.

Hicretin dokuzuncu yılında hacca gitmek için 300 kişi Medine'den yola çıkacaktı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ebu Bekir'i hac emiri olarak görevlendirdi. Ona dinimize göre nasıl hac yapılacağını ve hacda nasıl hareket edeceğini öğretti. Böylece hac kafilesi Medine'den ayrıldı.

Onlar gittikten bir müddet sonra Tevbe suresi indi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Müslümanlara bu sureyi öğretti. Daha sonra Hz. Ali'yi görevlendirdi. Buna göre Tevbe suresi

Mekke'de hacılara, Mina denen yerde toplandıkları esnada okunacaktı. Böylece hacda bulunan Müslümanlar da bu sureyi ve içindeki hükümleri öğreneceklerdi.

Bu görevle görevlendirildikten sonra Hz. Ali hızla yola çıktı. Yolda Hz. Ebu Bekir'in kafilesine yetişti. Ona durumu anlattı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın emrettiği gibi Tevbe suresindeki Yüce Allah'ın emirlerini hacılara yüksek sesle ilan etti. Bu emirler özetle şöyle sıralanabilir:

a) Bu yıldan sonra hiçbir müşrik artık hac yapmayacak.

b) Hiç kimse elbisesiz olarak Beytullah'ı tavaf etmeyecek.

c) Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile anlaşması olan müşriklerin anlaşmaları, anlaşma müddetince geçerli olacak.

d) Müddeti belirtilmeyen anlaşmalara da dört ay mühlet tanınacak.

Böylece Yüce Allah'ın, müşriklerin hacla ilgili emri artık gelmişti. Bu yıldan sonra artık hac etmeyeceklerdi. Hatta Hz. Ali, Yüce Allah'ın bu emirlerini Müslüman hacılara ilan ederken bir avuç kadar kalan müşrikler homurdanmaya başladılar. Fakat içlerinden bazıları, tüm Arabistan'ın Müslüman olduğunu, Müslümanlara karşı hiçbir şey yapamayacaklarını diğerlerine söyledi. Böylece müşriklerin çoğu iman etmekten başka yol bulamadılar. Çünkü böyle yapmazlarsa Kâbe'yi artık hiç tavaf edemeyecek-

lerdi. Hz. Ali, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın verdiği bu görevi gönül huzuruyla yapıp Hz. Ebu Bekir'le beraber Medine'ye geri döndü.

Zekât Memurları

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın Medine'ye hicret edişinden sonra yıllar su gibi akıp gidiyordu. Müslümanlar hicretin 10. yılındaydı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam dört bir tarafa elçiler gönderiyor, birçok kabileyi İslâm'a davet ediyordu. İslâm bir çığ gibi gün geçtikçe büyüyordu.

Yüce Allah'ın dini hicretin 10. yılında da süratle yayılıyordu. İslâmiyet geniş bir alana yayıldığı için Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam birçok beldelere hem vali hem de zekât memurları gönderdi. Bu memurlar onların zekâtlarını toplayacaklardı. Bu sebeple Muaz bin Cebel'i Yemen'e vali olarak yolladı. Ayrıca Muaz, Yemenlilere hem kadılık (hâkimlik) yapacak hem İslâm'ı ve Kur'an'ı öğretecek hem de zekâtlarını toplayacaktı.

Hicretin 10. yılı Ramazan ayıydı. Bir gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Ali'yi huzuruna çağırdı. Emrine 300 atlı Müslüman verdi. Mezhic denen kabileye gidip onları İslâmiyet'e davet etmesini istedi. Bu kabile Yemen taraflarındaydı.

Hz. Ali hemen yola koyulup Mezhic kabilesine vardı. Onlar kendilerini İslâmiyet'e davet etme

teklifine önce karşı çıktılar. Fakat kısa süren bir direnişten sonra bu fikirlerinden vazgeçip Müslüman oldular. Hz. Ali durumu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bir mektupla iletti. Kendisine cevap olarak orada kalmasını ve hac vaktinde Mekke'de yanına gelmesini yazdı. Hz. Ali de Mezhiclilerin içinde kalıp onlara İslâm'ı ve Kur'an'ı öğretmeye çalıştı.

Bu arada birçok Arap kabilesinin ileri gelenlerinden bir veya birkaç kişilik temsilci heyetleri Medine'ye gelip Müslüman oluyorlardı: Benî Gamid, Benî Gassan, Benî Becile, Ezd Kabilesi, Hassam, Benî Selaman, Kinde, Hadramevt kralları, Rehaviyyin, Benî Gafik, Benî Cufi, Benî Ans, Benî Sadif, Benî Ceyşen ve Benî Hanife gibi kabilelerin temsilcileri bu heyetlerden bazılarıydı.

Hatta Necran bölgesinden olan Hristiyan din adamlarından bir grup temsilci de her yıl belli bir miktarda vergi vermek üzere Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile anlaştılar. Böylece İslâm'ın hâkimiyetini onlar da kabul ettiler.

Veda Haccı

Hz. Ali Yemen'de iken Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam hacca gideceğini çevredeki tüm kabilelere ilan etti. Medine dışından gelen Müslümanlar da Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile beraber hacca gitmek için Medine'ye geldiler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ailesi ve ashabıyla beraber yüz bini aşan müminler topluluğu Mekke'ye doğru yola koyuldu. Mekke'ye vardığında, Kâbe'yi görünce ellerini kaldırdı:

— ***Ya Rabbi! Şu beyt (Kâbe)'nin şerefini, şanını ve heybetini artır,*** diye duada bulundu.

Hz. Ali de beraberinde Mezhic kabilesine ait zekât develeri olduğu hâlde yola çıktı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama Mekke'de yetişti. Durumu ve gelişmeleri anlattı. Hac etmeye başladı. Yer, gök tekbirlerle ve telbiyelerle inliyordu.

Bir zamanlar müşriklerin sesleri burada yükselirken, şimdi Allah'ın yüceliğinin ve birliğinin sesleri yükseliyordu. Dağ taş insan seliyle dolmuştu. Bu din, yıllar önce sadece Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ile başlamıştı. Ama şimdi yüz yirmi bin kişilik bir Müslüman topluluğu sadece hacda bir araya gelmişti. Allah'a iman gönülleri ferahlatmış, İslâm dalga dalga büyümüştü.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam devesi Kasva üzerinde, güneş batıya doğru meylettikten sonra şu meşhur hutbesini (Veda Hutbesi'ni) yüz yirmi bin hacıya verdi. Şöyle buyurdu:

"Ey insanlar!

Sözlerimi iyi dinleyiniz! Bilmiyorum; belki bu seneden sonra sizinle burada bir daha buluşamayacağım.

İnsanlar!

Bugünleriniz nasıl mukaddes bir günse, bu aylarınız nasıl mukaddes bir aysa, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehirse; canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir. Her türlü saldırıdan korunmuştur.

Ashabım!

Yarın Rabbinize kavuşacaksınız. Bugünkü her hâl ve hareketinizden muhakkak sorumlu olacaksınız. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayasınız!

Bu vasiyetimi burada olanlar olmayanlara bildirsin. Burada hazır olmayan kimse, olabilir ki burada hazır olup da işitenden daha iyi anlayarak muhafaza eder.

Ashabım!

Yanında bir emanet bulunan onu sahibine versin. Biliniz ki her çeşit faiz kaldırılmıştır. Ayağımın altındadır. Faizcilik Allah'ın emriyle artık yasaktır. Cahiliye devrinden kalma bu çirkin âdetin her çeşidi ayağımın altındadır. Kaldırdığım ilk faiz de (amcam) Abbas bin Abdülmuttalib'in faiz alacağıdır.

Ashabım!

Cahiliye devrinin bütün kan davaları da kaldırılmıştır. İlk kaldırdığım kan davası Abdülmuttalib'in torunu Rebia'nın kan davasıdır.

Ey insanlar!

Şeytan muhakkak ki bugün şu toprağınızda kendisine tapılmaktan ebediyen ümidini kesmiş-

tir. Ama siz bunun dışındaki ufak tefek işlerinizde ona uyacak olursanız, bu bile onun hoşuna gidecektir. Bunlardan da dininizi korumak için sakınınız.

Ey insanlar!

Kadınlarınız hakkında Allah'tan korkunuz. Çünkü siz onları ancak Allah'ın emaneti olarak aldınız. Kendileriyle evlenmeyi de Allah'ın emri ve izniyle helâl edindiniz.

Şüphesiz ki kadınlarınızın üzerinde sizin hakkınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin onlar üzerindeki hakkınız, yuvanızı hiç kimseye çiğnetmemeleridir. İstemediğiniz kimseyi izniniz olmadıkça evinize alırlarsa, kendilerini fazla incitmeyecek derecede hafifçe uyarabilirsiniz. Onların da sizin üzerinizdeki hakları, memleket geleneğine uygun bir şekilde her çeşit yiyecek ve giyeceklerini sağlamaktır.

Ey insanlar!

Size öyle bir emanet bırakıyorum ki ona sımsıkı sarılırsanız hiçbir zaman yolunuzu şaşırmazsınız. O emanet Allah'ın Kitabı Kur'an'dır.

Ey insanlar!

Sözümü iyice dinleyiniz ve aklınızda iyice tutunuz. Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir ve böylece tüm Müslümanlar kardeştir. Kişiye kardeşinin malı, kardeşi gönlünden vermedikçe helâl olmaz. Kendinize de zulmetmeyiniz. Kendinizin dahi üzerinizde hakkı vardır.

Ey insanlar!

Şüphesiz ki Allah her hak sahibine hakkını vermiştir. Varise vasiyet etmeye gerek yoktur. Çocuk kimin döşeğinde doğmuşsa ona aittir. Zina eden kimse için mahrumluk (kısıtlama) vardır. Kendisini babasından başkasına ait eden kişi veya kendisini efendisinden başkasına ait gören köle; Allah'ın, meleklerin ve tüm Müslümanların lanetine uğrasın. Allah öylelerinin ne tevbesini ne adaletini ne de şehadetini kabul eder.

Ey insanlar!

Rabbiniz bir, babanız birdir. Hepiniz Âdem'in çocuklarısınız. Âdem de topraktandır. Allah katında sizin en kıymetliniz, Allah'ın emirlerini en çok yerine getiren ve yasaklarından en çok sakınanınızdır. Arap'ın Arap olmayana üstünlüğü ancak takva iledir.

Ey insanlar!

Yarın ben sizden sorulacağım. Benim hakkımda ne diyeceksiniz? diye sordu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam. Bunun üzerine tüm Müslümanlar:

— Allah'tan bize getirdiklerini bize bildirdin. Peygamberlik vazifeni yerine getirdin. Bize nasihat ettin, diye şehadette bulunacağız, dediler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam da bu cevap üzerine şehadet parmağını göğe kaldırdı. Sonra halka doğru çevirip indirdi ve şöyle buyurdu:

— Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! Şahit ol ya Rab! dedi.

Hutbesini bitirdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu çok önemli hutbesi baştan sona Müslümanlar için bir vasiyet yerine geçiyordu. Her bir cümlesi bir haktan, bir görevden bahsediyordu.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu sözleri, veda eden bir insanın sözleri olduğu için daha sonra Müslümanlar bu hutbeye "Veda Hutbesi" dediler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın bu hutbesinden sonra **"Bugün dininizi tamamladım, üzerinizdeki nimetimi de tamamlayıp size din olarak İslâmiyet'i seçip kabul ettim"** diye bilinen Maide Suresi'nin 3. ayeti indi.

Artık Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın vefatı yakındı. İlahi emirden anlaşılan buydu. Ama Müslümanlar bunu anlamadan etrafında pervaneler gibi dönüyordu.

Hac bitmişti. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, beraberindekilerle Medine'ye döndü. Bu hac, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ilk ve son haccı oldu.

HASTALIK DÖNEMİ

Hicretin 11. yılıydı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu yılın başlarında Hz. Üsame bin Zeyd'i Rumların üzerine göndereceği bir orduya komutan yaptı. Ordu, Medine'nin dışında kamp kurmuş, hazırlanıyordu.

Ertesi gün çarşamba idi. Hicretin 11. yılının Sefer ayının 28'iydi. Aniden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamda şiddetli bir baş ağrısı meydana geldi. Bir gün sonra biraz hafifledi. Müslümanlar anlamamıştı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın vefatı yaklaşmıştı.

Bir gece Yüce Allah'ın emri üzerine Baki Kabristanı denen mezarlığa gitti. Orada yatanlar için Allah'tan mağfiret ve bağışlanma diledi.

Başka bir gün de aynı şekilde Uhud Şehitliği'ne gidip onlar için de bağışlanma diledi, dualar etti.

Bu sırada rahatsızlığı gittikçe artıyordu. Diğer hanımlarının da iznini alarak hanımı Hz. Aişe'nin

evinde hastalığı süresince kalmak istedi. Bunun üzerine amcası Hz. Abbas'la Hz. Ali koluna girip O'nu Hz. Aişe'nin evine götürdüler. Zaman zaman hastalığının şiddeti artarken ateşi de yükseliyordu. Hatta onu ziyarete gelenler böyle bir yüksek ateş görmediklerini söylüyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı aralarında görmeye alışkın olan ashap, yokluğunda ağlıyor, vefat edecek diye korkuyordu. Bu durumu Hz. Ebu Bekir ve Hz. Abbas gelip Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselama bildirdiler.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam vücuduna soğuk su döktürdü. Hastalığının hafiflediğini hissetti. Bir taraftan Hz. Ali, diğer taraftan amcasının oğlu Fadl kollarına girip O'nu Mescid'e götürdüler. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam minberin üzerine oturdu. Fadl'a halkı çağırmasını emretti. Mescit Müslümanlarla doldu:

— ***Ey insanlar! Yakınıma geliniz!*** diye buyurdu. Halk O'na doğru ilerledi. Onlara şöyle nasihat etti:

— ***Ey insanlar! Bana haber verildiğine göre siz Peygamberinizin vefat edeceğinden korkuyormuşsunuz. Benden önce gönderilip ümmeti içinde ebediyen kalmış bir peygamber var mıdır ki ben de içinizde ebediyen kalayım? İyi biliniz ki ben Rabbime kavuşacağım. Siz de O'na kavuşacaksınız. Şanı yüce olan Allah bir kulunu dünya ile kendisine kavuşmak arasında serbest bıraktı. Kul da O'na kavuşmayı seçti.***

Bu sözüyle Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam kendisini kastetmişti. Nasihatlerini bitirdikten sonra Müslümanlar hakkında dualarda bulundu. Hz. Ali ve Fadl tekrar kollarına girip O'nu, Hz. Aişe'nin evine götürdüler.

Başka bir gün yine Fadl ve Hz. Ali, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı mescide götürdüklerinde halk toplandı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, üzerinde kimin hakkı varsa gelip almasını istedi. Böylece Yüce Rabb'imizin huzuruna "kul hakkı" olmadan gitmenin ne kadar önemli olduğunu ümmetine gösterdi. Hatta orada kendisinden üç dirhem gümüş para alacağı olduğunu söyleyen birine borcunu hemen ödedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hastalığı süresince etrafında herkes pervane olmuştu. Hz. Fatıma bir yandan, Hz. Ali bir yandan, temiz hanımları da bir yandan hizmet ediyordu.

Herkes üzüntülüydü. Tüm Medine tek bir yürek gibi hüzün içindeydi. Hz. Fatıma'nın üzüntüsü ise herkesinkinden daha fazlaydı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hastalığı ağırlaşınca Hz. Fatıma, O'nu bağrına bastı:

— Vay babamın çektiği ıstıraba! diye ağladı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ona:

— ***Ey kızım! Sakın ağlama! Ben öldüğüm zaman "İnna lillahi ve inna ileyhi raciun" de,*** dedi. Fatıma'yı sakinleştirdi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın vefatına üç gün kalmıştı. Hastalığı yine şiddetlenmişti. Mescide gidecek gücü kalmadı.

— ***Ebu Bekir'e söyleyiniz, insanlara namaz kıldırsın,*** diye emir buyurdu.

Böylece Hz. Ebu Bekir o günden itibaren imam olup cemaate namaz kıldırmaya başladı.

Rebiülevvel ayının 11. günü, pazardı. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam yüksek ateş içinde yatıyordu. Hz. Üsame huzuruna girdi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ellerini ve başını öptü. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hastalığı ağırdı. O hâliyle ellerini kaldırıp Üsame'ye dua etti. Ellerini Hz. Üsame'nin üzerine sürdü.

Pazartesi günüydü. Bir ara hastalığından hafiflediğini hisseden Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam mescide indi. Hz. Ebu Bekir o sırada cemaate namaz kıldırıyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam bu manzarayı görünce çok sevindi. Çünkü O, ümmetini Allah'a ibadet ve itaat üzere gördüğü müddetçe hep memnun oluyordu. Hemen Hz. Ebu Bekir'in yanında durarak namazını kıldı.

O'nu aralarında iyi olarak gören Müslümanlar sevinçliydi. Hatta herkes Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın artık iyileştiğini zannediyordu. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesse-

lam ise namazdan sonra tekrar yatağına döndü. Hz. Üsame, son defa gelip yola çıkmak için izin istedi:

— ***Allah'ın bereketiyle artık hareket et!*** dedi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı sıhhatli gören Hz. Ebu Bekir de izin isteyerek evine gitti.

Bu sırada Hz. Fatıma, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın çağırması üzerine geldi.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam onu:

— ***Hoş geldin kızım!*** diye karşıladı.

Yanına oturttu. Kendisine gizlice bir şey söyledi. Hz. Fatıma ağladı. Sonra ona gizlice bir şey daha söyledi. Bu defa Hz. Fatıma güldü.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam Hz. Fatıma'ya birinci defa yakında dünyadan ve kendisinden ayrılacağını söyledi. Bunun üzerine Hz. Fatıma gözyaşlarına hâkim olamayıp ağladı. İkinci defa ise ailesi içinde ilk önce kendisine kavuşanın o olacağını fısıldadı. Bunun üzerine Hz. Fatıma sevindi.

Vefat

Hicretin 11. yılı Rebiülevvel ayının 12'si pazartesi günüydü (Miladi 8 Haziran 632). Güneş öğleye yaklaşıyordu. Son anlarını yaşayan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam, yanındaki su kabına iki elini batırıp yüzüne sürdü. "La ilahe illallah" kelimesi dudaklarından döküldü.

Gözlerini evin tavanına dikip:

— ***Ey Allah'ım! Refik-i Âlâ (en yüce dosta/ Allah'a),*** dedi.

Mübarek ruhu 63 yaşında bu fani dünyadan ebedî âleme göçtü.

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın hanımları ağlamaya başladı. Mescitte bulunan Müslümanlar da bu haber üzerine şok olmuş bir hâlde, şaşkınlık içindeydi. Herkes donup kalmıştı. Sanki yer ve gökler Müslümanlarla beraber ağlıyor, üzülüyordu.

Hz. Ali cansız bir varlık gibi donup kaldı. Hz. Osman bin Affan üzüntüden yerinden ayrılamadı. Hz. Ömer şoka girdi:

— Kim Peygamber öldü derse boynunu vururum! diyerek elini kılıcına attı. Kimi de:

— O ölmedi. Musa Peygamber gibi Rabbiyle buluşmaya gitti. Yine dönecek, diyordu.

Herkes böylesine bir şok içindeyken, ashabın büyüğü ve en olgunu olan Hz. Ebu Bekir ansızın çıkageldi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın mübarek bedeni önünde diz çöktü:

— Ölümün de hayatın gibi güzel ya Resulallah! deyip ağladı.

Mübarek yüzünü örttü. Hemen dışarı çıktı. Mescitte toplanmış ağlayan insanlara:

— Ey insanlar! Her kim Muhammed'e tapıyorsa bilsin ki Muhammed ölmüştür. Her kim Allah'a tapı-

yorsa bilsin ki Allah Hay'dır, ölümsüzdür, diye hitap etti.

Ardından Âl-i İmran Suresi 144. ayetini okudu: **"Muhammed ancak bir peygamberdir. Ondan önce nice peygamberler gelip geçmiştir. Şayet o ölür veya öldürülürse siz gerisin geriye dönecek misiniz? Her kim geri dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez. Allah şükredenleri mükâfatlandıracaktır."**

Hz. Ebu Bekir'in bu soğukkanlılığı, herkesin üzerindeki şaşkınlığı kaldırdı. Hatta Hz. Ömer, söylediklerinden vazgeçti. Halk kendine geldi. Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın da bir insan olduğunu, her insanın vefat edeceği gerçeğini hatırladı. Bu kargaşa ve üzüntü o gün akşama kadar devam etti.

Herkes Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın vefatının üzüntüsü içindeyken, ashaptan bazıları yerine bir halife seçmek için uğraşıyordu. Bunu haber alan Hz. Ömer, Hz. Ebu Bekir'i alarak oraya gitti. Halifelik tartışmaları Benî Saide gölgeliğinde olmuştu. Yapılan görüşmeler sonucu Hz. Ebu Bekir halife seçildi. Hz. Ebu Bekir'in halifeliğe layık oluşunu Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın ona verdiği değere bağlamışlardı.

Hatta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın vefatından önce onu halka namaz kıldırması için imam olarak seçmesini de Hz. Ebu Bekir'in halifeliğine işaret olarak kabul etmişlerdi.

Ertesi sabah Hz. Ebu Bekir, Mescid-i Nebevi'de halktan biat aldı. Artık herkes acı gerçeği kabullenmişti. Yürekler buna alışmaya çalışıyordu.

O gün Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın müezzini Hz. Bilal ezan okuyacaktı. Fakat "Eşhedü enne Muhammeden Resulullah" dediği zaman Medine'deki Müslümanlar gözyaşlarına hâkim olamadılar. Her şey, her söz, her kelime O'nu hatırlatıyordu. Hz. Bilal hıçkırıklar içinde ezanı yarıda bıraktı. O günden sonra bir daha ezan okuduğu duyulmadı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın yıkanması işini vasiyeti üzerine Hz. Ali yaptı. Başta amcası Abbas olmak üzere oğlu Fadl ve birkaç kişinin de yardımıyla Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın mübarek bedeni gözyaşları içinde yıkanıp kefenlendi. Mübarek bedeninden yayılan Cennet kokuları gibi kokular tüm odayı kapladı. Herkes adeta kendinden geçmişti.

Başta Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam'ın yakınları olmak üzere halk grup grup cenaze namazını kıldı. Vefat ettiği odaya da O'nun mübarek bedeni defnedildi. Gece geç vakitlere kadar gözyaşları içinde Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam ebedî âleme uğurlandı.

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamın mübarek bedenini defnettikten sonra Hz. Ali eve döndü. O kadar yorgun ve bitkindi ki üzüntü ve keder onu adeta boğuyordu.

Eve dönüşü esnasında hanımı Hz. Fatıma:

— Ey Hasan'ın babası! Resulullah'ı gömdünüz mü? diye sordu.

— Evet, dedi. Yüreğindeki büyük acıyla:

— O'nun üzerine toprak atmaya gönlünüz nasıl razı oldu? Halbuki O rahmet ve merhamet Peygamberiydi, dedi.

Üzüntü içinde olan Hz. Ali:

— Evet, öyledir. Fakat Allah'ın emri mutlaka gerçekleşir. İnsan yaratılmış olduğu toprağa gömülecektir, dedi.

Ölüm kaçınılmaz bir hakikatti. Peygamber de olsa her insan onu tadacaktı.

Ashap, Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı defnedip evlerine dönmüştü. Ama gönüllerinde elem ve acıdan başka bir şey yoktu.

Tıpkı Hz. Fatıma'nın şu sözleri gibi:

"Öyle musibetler yağdı ki benim üzerime gece olurdu, dökülseydi gündüzlerin üzerine"

Kul Peygamber

Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam vefat ettiği zaman dünya malı olarak çok az şey geride bıraktı. Hâlbuki tüm Arabistan'a hakimdi. Birçok hükümdar O'ndan çekiniyor, korkuyordu. İsteseydi yeryüzünün tüm güzellikleri emrine verilirdi. Fakat O hiçbirini istemedi. Vefat ettiğinde geride

ne altın ne de gümüş bıraktı. Ne kölesi vardı ne de cariyesi… O bir "Kral Peygamber" olmayı değil, bir "Kul Peygamber" olmayı seçti.

Buna karşılık yeryüzünün diğer hükümdarlarının, öldükten sonra arkalarında bıraktıkları servetler sayılamayacak kadar çoktu. Bir kul peygamber olan Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselam nerede, onlar nerede…

O, her açıdan Yüce Allah'ın bize örnek almamızı emrettiği en büyük önderdi. O'nun sünnetini yaşamak, ahlakıyla ahlaklanmak Müslümanı Allah katında değerli kılar. Allah'ın rızası O'nun yolunda yürüyenlerle beraberdir.

O'nu sevmek sevgilerin en güzeli, O'nu özlemek özlemlerin en güzeli, O'nun hasretini çekmek ise hasretlerin en güzelidir.

İyi ve güzel davranışlarla dolu, salih amelle geçen ve Sevgili Peygamberimiz aleyhissalatü vesselamı örnek alan bir hayat yaşamak dileğiyle...

Ey Allah'ım! Efendimiz Hazreti Muhammed aleyhissalâtü vesselâma, temiz ailesine, ve seçkin sahabelerine salât ve selâm eyle! (Âmin)